

50-та

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 26 СЕПТЕМВРИ 2009
ГОДИНА 19 БРОЙ 218 (5428)

www.duma.bg

Юз Алешковски:

Животът на Марс
е по-разбираем
от живота в Русия

Б. Димитров предлага
пререгистрация на
вероизповеданията

Драконовски
санкции за
недобросъвестни
доктори

31

2

5

— Няколко думи —

Оцеляване

БРАТЯ РУЖЕВИ

Вчера “Цената на истината” се качи на политическата сцена. Да припомним - “Цената на истината” е оно-ва предаване, в което хора от народа за някой друг лев влизат в разтърсващи само-признания за авантюри, грехове и престъпления.

Та вчера шефката на парламента Цеца Цачева направи смайващо признание, от което нас, нейните граждански партньори, много ни заболя. Пред журналисти в Добрич тя каза следното: “От това как ще бъде балансиран бюджетът за следващата година, ще зависи оцеляването на институциите” (стр. 2).

Като един съпруг, шокиран от изневяратата на своята половинка, и ние сме разтърсени от главното предназначение на бюджета. И започват да ни връхлитат подозрения. Къде в тази политическа класация е оцеляването на простите хора с техните претенции за прилична заплата, пенсия, достъпни лекарства, учебници и прочие?

Истината винаги се превръща в екстремно занимание. Заради това смело можем да предположим, че след “Цената на истината” ще ни се наложи да оцеляваме като в “Сървайвър”. Този път вместо в джунглите на Амазонка или в слънчевите пустини в държавата на институциите, които сънуват бюджет, удобен единствено за тях.

САМО ЗА 6 МЕСЕЦА:

НАД 1600 ИСКАНИЯ ЗА ПОДСЛУШВАНЕ

Съдът е отхвърлил 10 процента от тях

Над 1600 искания за използване на специални разузнавателни средства е получил Софийският градски съд само за последните шест месеца. Повечето от молбите са били освен за подслушване и за изискване на разпечатки от мобилните оператори.

Това обяви вчера председателят на СГС Георги Колев. Само при 10 процента от случаите разрешение за използване на СРС-та не е дадено. Колев обясни, че съдът разглежда искания за използване на всички способи, визиращи в закона за специалните

разузнавателни средства. Той коментира и идеята на новото правителство разпечатките от мобилните телефони да се превърнат в ключов елемент при съдебно разследване. Според него това предложение може да създаде проблеми на съдиите.

В същото време прокурорите отдавна настояват информацията, събрана със СРС-та, да важи като доказателство пред съда. Това да залегне и като промяна в Наказателно-процесуалния кодекс поискаха магистрати преди време.

Стр. 4

ЧИМКА ПРЕСФОТОБЕТА

Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания Минчо Коралски (вляво) поздравява парализиран алпинист Иван Кожухаров, който с екип от приятели изкачи втория най-висок връх в Европа - Монблан (4810 м). Неговият подвиг беше признат в специално писмо от ООН, а самият той беше обявен за пример за подражание

ДУМА

39
6

Грандиозни
прожекции
на филма
за Джако по
света и у нас

Стр. 38

Стр. 40

Несебър иска домакинство за конгрес на ЮНЕСКО

Единственият български град-паметник в списъците на световното културно-историческо наследство - Несебър, ще се кандидатира за домакин на XII световен конгрес на ЮНЕСКО за защитените градове-паметници. Решението е взето преди дни на X конгрес в столицата на Екватор. Следващият форум на организацията ще е в древния град Синтра, Португалия, през 2011 г.

Там Несебър ще представи официално своята и на България кандидатура за домакинство.

Три са компонентите, които поддържат Несебър за високата чест - археологи-

ческите открития, средновековните църкви и възрожденските къщи. С тези си културни дадености Несебър достойно краси списъка на ЮНЕСКО вече 26 години.

Програмата "Аз живея в Несебър", започната през декември 2008-а, цели да възпитава младите жители в дух на гордост от родовата им принадлежност и положително отношение към паметниците на културата. Предстои тази инициативата да бъде популяризирана на сайта на организацията на градовете, представляващи световно културно наследство, като пилотен проект.

С 10 на сто е спаднала продажбата на книги

Около 10% е спадът на годишна база при продажбите на книги в страната. Това е казал пред "Фокус" Веселин Тодоров, председател на Асоциация "Българска книга". Докато през първата половина на годината продажбите били съпоставими с 2008 г. обеми, дори с лек ръст, то през последните два месеца се виждало ясно въздействието на кризата.

Спадът е различен за различните издания, но средно е около 10 на сто и вероятно това се дължи на увеличаващата се безработица, обясни Тодоров.

На въпрос продават ли се нови книги в 600 бр. тираж, че да се реализира задоволителна печалба и за издателя, и за автора, Тодоров отговори, че за всеки тип издание минималният тираж е различен. Според него в книгоиздаването голяма част от издателските разходи са постоянни и не зависят от тиража, а трябва да се постига минимално количество продажби.

СНИМКА ПРЕСФОТО БТА

Роднини и близки посрещнаха на морска гара Варна ветрохода "Калиакра", който се завърна от международната регата "Толшипс 2009". Моряците, сред които и 13 курсанти от ВВМУ "Н.И. Вапцаров", са преплавали 10 500 морски мили

Президент

В понеделник държавният глава ще има среща на "Дондуков" 2 със 17-ата икономическа мисия на Японския съвет за международен обмен. Ръководител на делегацията е Акито Найто, заместник-председател на Японския съвет за международен обмен и председател на корпорация "Риннай".

Народно събрание

Кръгла маса "Бъдещето на АЕЦ "Белене" организира на 29 септември

2009 г. парламентарната комисия по икономическата политика, енергетика и туризъм. Форумът е от 13 часа в зала "Запад" на НС. За участие в кръглата маса са поканени вицепремиерът и министър на финансите Симеон Дянков, министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков, председателят на ДКЕВР Ангел Семеджиев, народни представители, евродепутати, представители на инвеститорите, консултантите и доставчиците на оборудването за централата, външни експерти.

Божидар Димитров подхваща вероизповеданията

За пререгистрация на вероизповеданията у нас се обяви министърът без портфейл Божидар Димитров по време на парламентарния контрол вчера. Той изрази учудване, че в България е полесно да регистрираш вероизповедание, отколкото партия. Поради тази причина сега има регистрирани 101 вероизповедания в Софийския градски съд, каза той в отговор на народната представителка от "Атака" Цвета Георгиева, която попита защо дирекцията "Вероизповедания" към МС няма информационен сайт, в който да публикува регистрираните вероизповедания.

Димитров предложи един от новите

критерии за регистрация на вероизповеданията да бъде изискването за конкретен брой последователи - поне 5000 души. Според него по сегашния Закон за вероизповеданията регистрацията била елементарна, като за тази цел се изисквало да се съберат двама-трима души, да направят с добър адвокат устав, за което юристите имали типов образец, и да се регистрират в СГС. Точно поради тази причина у нас са регистрирани толкова много деноминации, а исторически доскоро имало не повече от три-четири заедно с техните разклонения, посочи министърът.

Димитров отбеляза още, че регистра-

цията на религиозните общности като юридически лица се извършва от Софийския градски съд съгласно член 15 от Закона за вероизповеданията. Съгласно член 18 от същия закон СГС води публичен регистър с вероизповеданията със статут на юридически лица. В него се вписвали съдебното решение за регистрация, наименованието и седалището, органите на управление и представителството и имената на лицата, представляващи религиозната институция, каза министърът. Около 200-300 лева ще струва да се купи информацията от СГС за регистрираните вероизповедания и да се качи на нашия сайт, посочи Димитров.

Министърът настоява за пререгистрация на всички деноминации

Сред регистрираните 101 вероизповедания у нас имало и сатанински секти, като много от тях застрашават физическото и психическото здраве на българските граждани, каза Цвета Георгиева. Според депутатката също е необходима промяна в Закона за вероизповеданията и пререгистрацията на всички деноминации.

Препоръчват 2 ваксини срещу свински грип

АИДА ОВАНЕС

Европейската агенция по лекарствата (ЕМЕА) препоръчва на Еврокомисията да лицензира две ваксини срещу вируса A(H1N1). Пандемирис (Pandemrix) е разработка на британската фармацевтична компания ГлаксоСмитКлайн, а Фосетрия (Focetria) - на швейцарската Новартис.

В момента продължава набирането на данни от клинични изпитвания за двете ваксини.

България ще участва в общата европейска процедура за доставка на пандемична ваксина срещу новия грипен щам A(H1N1), както неотдавна съобщи българското Министерство на здравеопазването. Процедурата се организира в момента от Европейската комисия - Генерална дирекция "Здраве и защита на потребителите". Закупуването на ваксините ще стане чрез обявяването на съвместна поръчка под егидата на ЕК.

► МАЛКИ ОБЯВИ

УСЛУГИ

АНГЛИЙСКИ ЕЗИК за възрастни, уроци с преподавател-филолог, центъра - тел. 852 95 65

СТРОИТЕЛНИ

ОТПУШВА, отводнява машинно, 943 51 73

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Кризата ще се задълбочи, защото нищо не се прави

Причините за загубата на парламентарните избори анализира лидерът на социалистите Сергей Станишев с актива на БСП в Пловдив. Той очерта и вижда ницата си за необходимите промени, които да върнат дееспособността на партията. Според него след конгреса са наложителни вътрешноорганизационни реформи, нови лица в националните и местните структури и засилване на активния диалог с гражданското общество. Станишев смята, че новото ИБ трябва ясно да се разграничи от работата на парламентарната група. БСП депутатите имат задачата да изградят силно опозиционно поведение, което да е принципна алтернатива на управляващите. Сега това е изключително трудно и поради медийния комфорт, с който се ползва правителството. Всяко изявление на премиера се приема за 100% истина и се тиражира без дори да се подложи на съмнение, посочи председателят на БСП. Създава се една полицейска държава, в която няма разграничаване между изпълнителна, съдебна и законодателна власт, допълни той.

Сергей Станишев разкритикува антикризисната програма на кабинета, в която "повечето мерки са с пожелателен характер". Балансираният бюджет не е достатъчен - той е само условие, категоричен бе той. По-късно той разговаря с младите социалисти в Пловдив и подчерта, че младежите обединени по места трябва да се създават със съдействието на общинските съвети на БСП.

Цачева влиза в битка с гласуването с чужди карти

ДАНА РУСЕВА

В началото на януари 2010-а битката с гласуването с чужди карти ще бъде окончателно спечелена, зарече се вчера и в Добрич председателката на НС Цеца Цачева. Тя бе гост на града по случай 69-годишнината от възвръщането на Южна Добруджа към България.

Приключи договарянето с фирмата, която ще надгради съществуващата система за гласуване с елементи от биометрията. Това не е в буквалния смисъл пръстов отпечатък, а достатъчно брой точки, които позволяват индивидуализиране на всеки депутат. С тази система гражданите ще знаят как е гласувал всеки народен представител. Сега дори и за едно гласуване на депутата му се зачита пълен работен ден, независимо кол-

ко пъти е трябвало да гласува, обясни Цачева.

Пред журналистите тя коментира и законодателната програма на парламента. МС ни е предоставил законодателна програма - обемна и амбициозна. Приоритетите се делят на срокове във времето. Най-важното сега е да се изменят или допълнят онези закони, които имат отношение към преодоляването на тежките последици от финансовата криза. Внесени са значими по обем и съдържание промени в Закона за МВР. И в НПК ще направим чувствителни изменения. Но най-важен е бюджетът за 2010 г., защото от това как ще бъде балансиран той за следващата година, ще зависи оцеляването на институциите, а чрез тях се гарантира сигурността и силата на държавата, подчерта Цачева.

Скандал в парламента около парите за „Белене“

Дянков работи толкова френолно с числата,
че аз съм втрещен, каза Петър Димитров

Солиден скандал между опозиция и управляващи около АЕЦ „Белене“ белязаше вчерашния ден на парламентарен контрол в Народното събрание. По тази тема искри прехвърчаха между финансовия министър Симеон Дянков и левия депутат Петър Димитров.

За голямо съжаление господин Дянков работи толкова френолно с числата, че аз съм втрещен. Това коментира от парламентарната трибуна Димитров по повод на обвинението на Симеон Дянков, че във връзка с АЕЦ „Белене“ се били „изпарили“ 400 млн. „Милионите не са 400, а са 300. И това не би могло да стане без знанието на финансовия министър, защото става дума за огромна сума и решението мина през заседание на МС. Значи това е станало с обосновка от финансовото министерство и парите са платени към „Атомстрой“ за поръчване на ядрените реактори и

оборудването“, контрира още Димитров обвиненията на ГЕРБ. Това е нещо, което е толкова прозрачно и толкова лесно проверяемо и документируемо, че аз съм изненадан от твърденията на Симеон Дянков, допълни още бившият икономически министър. Той иронично коментира и, че изпаряването всъщност е да сложиш вода и на дъното да не остане нищо. Тук е останало поръчаното оборудване в Русия за изработване на ядрените реактори, посочи той.

Според левият депутат обвиненията на Дянков напомнят на сестрата, която трябва да кажеш, че я има, за да може след това някой да обяснява, че няма сестра. Финансовият министър не може да говори така, категоричен бе социалистът. След тези думи Дянков обаче не коментира изказването му.

Малко по-рано друг лек скандал се разигра пак между финансовия министър

Дянков и лявата депутатка Меглена Плучиева. Бившата вицепремиерка обвини управляващите, че правят чистка в Държавната агенция по горите. Финансовият министър обаче стана, за да защити позицията си. Той коментира, че чистка няма. Данните на Дянков показват, че за два месеца са прекратени договорите за управление на трима от директорите на държавни предприятия в системата на агенцията. Това се е наложило заради резултатите от управлението им - проверките са констатирани неизпълнение на задълженията и понякога - неспазване на законодателството.

Министърът на финансите обяви и данни от работата на миналото правителство - по времето на Меглена Плучиева от системата на ДАГ са били освободени 133 човека, 23-ма от които са началници на регионални управления.

Дават Трайков на комисията за конфликт на интереси

Депутати от Коалиция за България внесоха сигнал срещу министър Трайчо Трайков в парламентарната комисия за борба с корупцията, конфликт на интереси и парламентарна етика. Сигналът е във връзка с каскада „Горна Арда“. В него се посочва, че на 2 септември по предложение на министъра на икономиката, енергетиката и туризма правителството е определило за инвеститор по проекта Хидроенергийната компания „Горна Арда“. 30 % от активите на дружеството са собственост на австрийските компании EVN и Alpine. От левията подчертават, че три дни преди да стане министър Трайчо Трайков е напуснал поста прокурор на EVN. В сигнала депутатите призовават ресорната парламентарна комисия да извърши проверка за конфликт на интереси на министър Трайков.

Аргафест „Реката ни събира“, който се провежда по повод Деня на Арда в Кърджали, започна с шествие на всички участници, предвождани от гвардейците и мажоретките на областния град

Румен Петков иска прокурорска проверка по случая „Куйович“

Настоявам Главна прокуратура да разпореди незабавна проверка във връзка с думите на Будимир Куйович пред Върховния касационен съд. Това заяви в официално изявление пред агенция „Фокус“ бившият вътрешен министър Румен Петков.

В качеството си на бивш и настоящ депутат и бивш вътрешен министър настоявам Главна прокуратура да разпореди незабавна проверка за изясняване на следните въпроси, не заради собственото си его, а защото става дума за българската държава и работата на държавните институции в най-чувствителната сфера, подчертава Петков. Той пита „Вярно ли е, че с

Будимир Куйович са водени разузнавателни беседи след арестуването му? Има ли документи за това в МВР и ДАНС и какви са те?“ Петков настоява също прокуратурата да разясни дали по разпореждане на висш ръководител на ДАНС Куйович е воден неколкотократно в агенцията преди делото във Върховен касационен съд. Трябва да стане ясно още дали има документи за това и с кого се е срещал Куйович, както той твърди.

Бившият вътрешен министър се интересува също дали наистина на Куйович е обещано намаляване на присъдата, ако каже в съда определи неща срещу Петков.

Преди три дни сочиненията за наркотици Будимир Куйович заяви пред съда, че е давал пари на Румен Петков и бившия главен секретар на МВР Валентин Петров, докато е имал бизнес в България. По думите на черногореца, твърдението му лесно можело да бъде доказано, тъй като съществували записи на цялата информация, обменена между Куйович, Петков и Петров. Куйович смята, че точно след като е спрял да дава пари е започнало и делото срещу него. В съдебната зала черногорецът каза още, че не е наркотрафикантът, за който всички говорят, а делото е скалъпено и с политически натиск.

АВТОГОЛ

РЗС остава без група, ако се касира вотът в Турция

Партия РЗС би загубила един депутатски мандат при евентуално касиране на изборните резултати от секциите в Турция. Това обяви вчера пред Би Ти Ви проф. Михаил Константинов от ЦИК. ДПС би загубила четири депутата. При подобно положение партията на Яне Янев нямаше да може да състави самостоятелно парламентарна група. Според из-

численията на Константинов най-големите губещи при подобен сценарий биха били ДПС - минус четирима депутата. Изненадата е, че РЗС губи един мандат, коментира проф. Константинов. Той поясни, че РЗС би загубило някъде два мандата и би спечелило един в друг район. ГЕРБ би спечелила 2 мандата, а „Атака“, БСП и Синята коалиция - по един.

Кмет от ГЕРБ недоволен от правителството

Кметът на Стара Загора проф. Светлин Танчев е пратил официални писма до няколко министри, в които настоява да се преразгледа част от решенията на новите управляващи, които касаят местното самоуправление. Градоначалникът, избран с бюлетината на ГЕРБ, е поискал съдействие за разрешаването на актуални за града проблеми, съобщиха от пресцентъра на община Стара Загора.

В писмото си до министъра на труда и социалната политика Тотю Младенов Танчев настоява за преразглеждане на решението за спиране финансирането по проект „Красива България“ на ремонт на Дома за възрастни хора с физически увреждания. Кметът се противопоставя и на решението да се закрие поделението на НАП в града. Това искане е отправено към финансовия министър Симеон Дянков.

ОТКРИВАМЕ КУЛТУРЕН ИНСТИТУТ В ЛОНДОН

През 2010 година в Лондон ще бъде официално открит Българският културен институт. Това обяви културният министър Вежди Рашидов вчера на среща с посланика на Великобритания в България Стийв Уилямс. По време на разговорите и двамата изразиха задоволство от положителното развитие на двустранните културни отношения. Министър Рашидов благодари за оказваната последователна подкрепа от британски експерти в процеса на формиране на културната политика на България в периода на присъединяване на страната ни към Европейския съюз.

„ИКОНОМИСТ“ НАРЕДИ КУНЕВА В ТОП 10 НА ЕВРОКОМИСАРИТЕ

Българката Меглена Кунева е сред десетимата най-добри еврокомисари в класацията на списание „Икономист“. Престижното издание е направило класация на базата на анализ на 27-те еврокомисари във връзка с приключващия им мандат. В своеобразната подредба, която не е номерирана и отличава най-добрите представителите се комисари, Кунева е спомената на седмо място.

КОСТОВ ПОЗДРАВИ ИРИНА БОКОВА

Председателят на ДСБ Иван Костов е изпратил поздравително писмо от свое име и от името на партията до Ирина Бокова по повод избирането ѝ за Генерален директор на ЮНЕСКО. Това съобщават от партийния пресцентър. Вашият избор на този престижен пост в деня на независимостта на България е изключително висока оценка за нашата страна и възвръща националното ни самочувствие, се казва в текста. Костов изразява и увереност, че изборът на Ирина Бокова ще съдейства за запазването и популяризирането на богатото културно наследство на България.

РЕКЛАМИРАТ РОДОПИТЕ КАТО ПЛАНИНАТА НА СТОЛЕТНИЦИТЕ

Родопите са планината на столетниците с най-ниско за страната ниво на сърдечносъдови, психични и онкологични заболявания и остеопороза. Това съобщиха представители на клуб „Родопско здраве“ в първия ден от провеждащия се в Смолян Родопски здравен събор. Първото издание на събора, който ще се провежда ежегодно, цели да популяризира Родопите като място на здравословен начин на живот. От клуб „Родопско здраве“ обясняват феномена на дълголетието в планинския район със спазването на здравословен начин на живот.

Учат съдии как да работят с интернет

През специална програма за обучение ще преминат служителите от 14 районни съдилища в Северозападна България. Те ще се образуват как да работят с интернет и как коректно да публикуват решенията на магистратите в мрежата. Обучението е част от програмата "Административен капацитет".

Във връзка с разпоредбите в Закона за съдебната власт и с цел подобряване на ефективността и прозрачността на правораздаването съдилищата са задължени да публикуват в интернет актовете, с които се произнасят, съобща БНР.

В изпълнението на тези задачи съвместно районните съдилища от Пловдив, Бургас, Враца, Шумен, Сливен и Ямбол изготвиха и наръчник как да става оповестяването в глобалната мрежа, така че да бъдат защитени личните данни и класифицираната информация.

СНИМКА: БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Ремонти на централни кръстовища затрудниха допълнително петъчния трафик в столицата

САМО ЗА 6 МЕСЕЦА:

Над 1600 искания за подслушване

На 30 септември тръгва отново делото срещу Марио Николов

Само за 6 месеца разследващи органи са поискали над 1600 пъти разрешения да използват специални разузнавателни средства. Цифрата съобща вчера председателят на Софийския градски съд Георги Колев. Исканията са освен за подслушване и за разпечатки от мобилни оператори. Едва при 10 процента СГС е отказал разрешение. По думите на Колев следователите искат да използват всички способности, визирани в закона за специалните разузнавателни средства. Той уточни също, че не са се увеличи исканията за СРС-та от новото правителство. Проблем за съда обаче можела да се окаже идеята на кабинета "Борисов" разпечатките от мобилните телефони да се превърнат в ключов елемент при разследването.

ДУМА припомня, че наскоро магистрати предложиха промени в НПК, според които доказателствата, взети със СРС, да могат да се използват в съда.

Съдия Колев даде и още статистика от Софийския градски съд. В момента висящите административни дела са 2200, а се очакват съкращения в съдийския състав от 1 януари догодина. Колегите са предупредени да си решат делата, отсеке ръководителят на СГС. По отношение на наказателните и гражданските дела Георги Колев обясни, че има съдии с наложени вече наказания заради забавени решения.

Четирима съдии са с мярка намаление на заплатата с 15-20%. Според Ко-

лев обаче подобна санкция е крайна мярка, а "съдиите не са виновни, че са затрупани с огромен обем дела и не могат да решават всичко в срок". По думите му поне още 40 съдии са необходими на Софийския градски съд, за да може делата там да се решават своевременно. Колев подчерта, че е крайно необходимо създаването на поста съдебен помощник. И предложи в СГС да бъдат назначени 10 нови съдии и поне 20 души съдебни помощници.

Стана ясно също, че се върви към подновяване на делото срещу Марио Николов, който е подсъдим за източване на еврофондове. Софийският градски съд ще моли за помощ Съда в Люксембург с искане да прецизира документите и обвинителния акт срещу Николов. Съдия Колев обаче не уточни дали се готви и

ново обвинение срещу бизнесмена. Очаквало се до няколко дни Съдът в Люксембург да изпрати становището си.

Процесът за злоупотреби с пари от САПАРД се протака отдавна. Колев съобща, че подновяването му е насрочено за 30 септември. Последно процесът спря заради кандидатирането на един обвиняемите за депутат. Иван Иванов бе в листата на партия ЛИДЕР и получи временен имунитет.

Прокуратурата обвинява Марио Николов, съпругата му Марияна, Иван Иванов, Радмил Петров и още 5-ма души в документни измами и злоупотреба със средства от програмата.

Според прокуратурата за периода 2002-2005 г. те са получили субсидии без правно основание на стойност 14 милиона лева.

Започват разпити на оцелелите от „Илинден“

Туристите, оцелели от трагедията с кораба "Илинден" в Охридското езеро, ще бъдат разпити следващата седмица, съобща зам. градският прокурор на София Божидар Джамбазов. Инцидентът на 5 септември отне живота на 15 българи, а все още се разследват причините за потъването на корабчето.

Екип от следователи ще разпитват на място свидетелите, поясни Джамбазов. Той допълни, че окончателното становище за причините за потъването ще станат ясни

едва след изготвянето на техническите експертизи. Те ще са на базата на свидетелските показания и на извършения оглед на "Илинден", който бе изваден от водата преди близо седмица. Ще бъде прегледана и документацията от официалните огледи, извършени от Македония.

Вече има проведени разпити и е събрана документацията по изясняване организацията на екскурзията до Охрид и това е една от линиите, по която прокуратурата ще се произнесе, посочи още Джамбазов.

СПОР ЗА ПАРКИРАНЕ ЗАВЪРШИ СЪС СТРЕЛБА

42-годишен мъж е прострелян в Димитровград след спор за място за паркиране с 29-годишен шофьор. Инцидентът е станал около 20 часа в четвъртък на един от централните булеварди в града. Един от мъжете паркирал автомобила си, но се оказало, че същото място си е избрал и съседът му. Помладият шофьор се ядосал, грабнал газовия си пистолет "Еколт" и стрелял в областта на лицето по комшията си. Пострадалият е настанен в димитровградската болница без опасност за живота, а стрелецът е задържан.

РАЗБИХА БАНДА НАРКОПЛАСЬОРИ

При спецакция на столични криминалисти е разбита престъпна група, разпространявала различни наркотици в София, съобщиха от МВР. Операцията срещу банда е продължила близо месец. Групата се е състояла от четирима души, които са изградили стройна организация. Тримата от тях вече са задържани. Всички са криминално проявени. При обиски в домовете на арестуваните са открити електронни везни, 10 грама амфетамини, 9 грама марихуана и различни разфасовки хероин с общо тегло 77 грама.

ПРЕДЛАГАТ ЕКОПОЛИЦИЯ ДА ПАЗИ ВИТОША

Да бъде създадена екополиция, предлагат жители на пернишкото село Кладница. Населеното място се намира в южните склонове на Витоша. Тази част на планината е по-малко посещавана от туристи и може би заради това за нея се полагат по-малко грижи, алармират кладничани, цитирани от БТА. Най-популярният туристически обект е хижа "Селимица". В околността обаче липсват кошчета за отпадъци и туристите хвърлят навсякъде боклуци, твърдят жителите на селото. Идеята е екополицията да следят за чистотата и да имат право да глобят.

ПАК ОТЛОЖИХА ДЕЛОТО СРЕЩУ АМИГОСА

Софийският градски съд отложи вчера делото срещу Петър Петров - Амигоса и останалите трима подсъдими за изпиране на над 90 милиона лева от контрабанда на цигари. Мотивът бе невявяване на съдебен заседател. Следващото заседание е насрочено за 28 септември, тогава трябва да бъде разпитан и последният свидетел. Според обвинението през 2005 г. Амигоса направил опит да получи без правно основание чуждо движение имущество и да го присвои.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 27.09.2009 г. се навършват 10 години от кончината на

**ВЕНЦИСЛАВ
ИВАНОВ
СТАВРЕВ**

Незабравими са спомените, които той остави в сърцата на близки и познати.

Поклон пред светлата му памет!

Семейства Пеневи и Ставреви

Получаваш велосипед, ако слезеш от колата

Ако се откажеш да караш кола, ще получиш безплатно велосипед. Атрактивната оферта отправя община Разград към гражданите си с цел да се намали трафика по улиците, а въздухът да стане по-чист. От кметството са приготвили 100 велосипеда, които трябва да бъдат подарени за една година на тези, които подпишат сертификат, че няма да карат автомобил си в рамките на населеното място. Идеята е част от програма за стимулиране използването на колелета в града, която трябва да бъде приета от общинските съветници. Според вносителя на проекта, съветник от коалиция "Обединени демократи", така въздухът по улиците ще стане по-чист, а дупките в асфалта - по-малко. Щяло да се подобри и здравето на хората. Съветникът предлага във всяко платно на най-натоварените улици в Разград да се маркира място за велоалея, с ширина един метър, да се изграждат годишно по 200 паркоместа за велосипеди, да се проектира и изработи велопарк с рампи, виражи, скокове, завои за майсторско управление на велосипеди.

ВОЙНАТА НА ПЪТЯ

Седем загинаха за денонощие

Седем души намериха смъртта си в катастрофи за по-малко от денонощие. Това е една от най-черните статистики на КАТ от началото на годината. Само в рамките на няколко часа в нощта срещу петък две тежки произшествия отнеха живота на четирима. Двама мотоциклетисти загинаха на пътя между селата Мокрище и Ляхово. Момчетата са загинали на място след импровизирано състезание с мотори. Мъжете - на 33 и 26 години, решили да си организират гонка на селския път. Катастрофата станала, когато единият направил опит да спре и бил блъснат от движещия се зад него 33-годишен мъж. Край Разград пък двама мъже изгоряха живи при друг инцидент между селата Каменово и Топчии. Лек автомобил "Форд Ескорт" излязъл от пътя на завои, преобърнал се и се запалил, а двамата пътници в него са изгорели. Били са гурбетчи, работещи в Австрия, завърнали се в родината за няколко дни. Шофьор загина на място при катастрофа на столичния булевард "България" миналата нощ. Колата му се ударила челно в дърво. Според спасителните екипи шофьорът е бил прободен смъртоносно от ламарините на автомобила. По първоначална информация причината за тежката катастрофа е високата скорост.

СНИМКА ЮРИЙ СТОЯНОВ

Скрепеният с подписите на отговорните служители документ цели да прати парите там, където те са най-необходими. И да ги предпази от нежелани посегателства, навяваме се...

Агенцията за социално подпомагане получи 5 480 687 лева

Агенцията за социално подпомагане получи 5 480 687 лева от оперативната програма "Регионално развитие". Вчера зам.-министърът на регионалното развитие и благоустройството Лилана Павлова и изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане Ивайло Иванов подписаха средносрочно рамково споразумение и два договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Министерството на регионалното развитие и благоустройството и агенцията.

Чрез предоставената финансова подкрепа от програмата ще се осъществят мерки за енергийна ефективност и ще се изгради достъпна среда в 89 дирекции "Социално подпомагане" и във филиалите им в 86 общини. Павлова посочи, че от изпълнението на проектите ще бъдат облагодетелствани повече от 1,6 млн. души. Една от целите на проектите е да се спести енергия след обновяването на сградите.

Момче загина, търсело приятел

14-годишно момче от социално-педагогически интернат в тутраканското село Варненци загина, докато търсело свой приятел, съобщават от полицията в Силистра. До трагичния инцидент се стигнало преди ден, когато около 20 ч. момчето и трима негови съученици тръгнали да търсят темен приятел из селото. Според първоначалната информация детето прескачало порта на изоставена къща, когато масивна греда се стоварила върху него и го ранила тежко. Малко по-късно 14-годишният младеж починал. Директорът на Инспектората по образование в Силистра Величко Георгиев каза за Дарик, че за инцидента е уведомена министърката на образованието Йорданка Фандъкова. Инспекторите започват административна проверка в социално-педагогическия интернат. На мястото на инцидента е извършен оглед от дежурна оперативна група, образувано е дознание.

В Пазарджик набират шивачки и лекари

Шивачките и лекарите са най-търсените на пазара на труда в област Пазарджик, съобщи директорката на дирекция "Бюро по труда" Катя Янева за БТА. Има обявени свободни работни места за тези професии, но липсват достатъчно кандидати да ги заемат, посочи тя. Към 31 август т.г. в региона са регистрирани 16 847 безработни лица, като нивото на безработицата е по-високо от средното за страната. Очаква се броят на безработните да продължи да нараства, каза Янева. Най-висока за областта е безработицата в общините Велинград, Ракитово и Лесичово, а най-ниска - в община Пазарджик.

Със 77 млн. лв. може да орежат касата

За много по-строги санкции за доктори и болници, подали фалшиви отчети, се разбраха касата, лекарският и зъболекарският съюз

АИДА ПАНИКЯН

С около 77 млн. лв. можело да бъде намален тазгодишният бюджет на НЗОК. В случай че и парите на общественния фонд бъдат орязани с 10%, както на държавните структури, "това означава осъществяване на българина от здраве", коментира д-р Николай Шар-

ков, председател на Българския зъболекарски съюз (БЗС). Не може обществени пари да подпират държавния бюджет, коментира още д-р Шарков. Във връзка с тези си притеснения НЗОК, БЗС и Български лекарски съюз (БЛС) са написали писмо до министрите на финансите Симеон Дянков и на здравеопазването д-

р Божидар Нанев. В писмото се настоява за среща и обсъждане параметрите на бюджета за здравеопазване през 2010 г. Тазгодишният бюджет на НЗОК е над 2,4 млрд. лв.

Ако все пак бъдат намалени парите на касата, това би се почувствало през декември, коментира д-р Евгений Душков, председател на УС на НЗОК. Най-вероятно ще се наложи касата да отложи разплащанията си с фармацевтичните фирми за лекарствата, но проблеми с останалите здравноосигурителни плащания няма да бъдат допуснати. Проектът за бюджет на касата догодина е 2,558 млрд. лв., като приходите са пресметнати на база 6,6 млн. здравноосигурени, както вече писа ДУМА. Предвижда се за догодина с 33% да се увеличат парите за лекарства и със 7% - тези за болниците. Парите за доболничната и за денталната помощ и за медикодиагностичните дейности няма да бъдат променени.

За пръв път от 3 години насам има реални преговори за Национален рамков договор (НРД), за-

явиха представителите на НЗОК и на БЛС. Те и БЗС са категорични, че за трите срещи, които са имали, преговорите са били изключително конструктивни. Трите договарящи страни се обединили около становището, че НЗОК занапред няма да санкционира лекари, болници и лаборатории за технически грешки в отчетите, но за сметка на това санкциите за отчитане на неизвършени дейности ще са много строги, съобщиха техните представители. Ако НЗОК забави плащане към лекарите, ще им плаща с лихви, са се договорили още партньорите. По думите на д-р Цветан Райчинов, и.д. председател на БЛС, това е аналогично на досега действащите наредби лекари да плащат лихви за забавяне на плащания към НЗОК. Лихвите ще са според лихвата, определена от БНБ. За осъществяване на плащането с лихвите обаче ще трябва да има решение на съда. Постига се договореност за разширяване и улесняване на достъпа на пациентите до системата, каза д-р Райчинов.

Безплатни кардиоконсултации в Пловдив и София

Безплатни консултации и оценка на риска от развиване на сърдечносъдови заболявания организира днес от 9 до 13 ч. Университетската болница "Св. Георги" - Пловдив, съобщи зам.-директорът й д-р Константин Зисов. Прегледите са част от кампанията "Работи със здраво сърце", с която страната ни отбелязва Световния ден на сърцето - 27 септември, обясни д-р Зисов. Приемната за безплатни сърдечносъдови консултации е в кабинет 11 на хирургичния блок на болницата, на бул. "Пещерско шосе" 66. От 9 до 12 ч. в Кардиологичния кабинет на Диагностично-консултативния блок на "Александровска" (вход откъм ул. "Г. Софийски") в столицата също ще се проведат безплатни консултативни пре-

гледы. Записването е на тел. 9230 249 след 8 ч. днес, уточнява сайтът Здраве нет. За прегледи в "Пирогов" желаещите трябва предварително да се запишат на телефон 91 54/540. Консултациите ще се извършат в 126 кабинет на Спешното приемно консултативно отделение от 10 до 16 ч. От полза ще бъде пациентите да предоставят стара медицинска документация.

Двадесет и пет болници са се присъединили към инициативата на МЗ, Дружеството по кардиология в България и БЧК за организиране на безплатни прегледи по повод Световния ден на сърцето - 27 септември. Изследванията на кардиоваскуларния риск ще се състоят на 26 и 27 септември по определен график.

Преговарящи се спънаха в осигурителните прагове

ЕВА КОСТОВА

В работната група за договаряне на минималните осигурителни доходи се получи разминаване на вчерашното й заседание. Това отчетоха и от Българската стопанска камара, и от пресцентъра на социалното министерство. По икономически дейности и основни групи професии беше отчетено, че са подписани споразумения за едва 41 икономически дейности, в които са заети 1 381 849 лица. Общият брой на икономическите дейности, по които следва да се извърши договаряне за 2010 г. обаче е 73. За да се стимулира процесът на договаряне между социалните партньори

и да се определят реалните възможности за нарастване на минималните осигурителни доходи през 2010 г. или запазване на равнището на 2009 г. (в икономическите дейности, където има най-голям спад на производството и влошени икономически показатели през тази година), работната група реши да удължи срока за договаряне до 30 септември 2009 г.

Представителите на синдикатите и работодателите в работната група се ангажираха да подпомогнат този процес и в тези икономически дейности, където преговорите между двете страни се осъществяват по-трудно и има различия в позициите им.

Все повече хора посягат към алкохол и наркотици

Броят на зависимите от алкохол и наркотици у нас расте стремглаво, а мерките за профилактика и лечение са недостатъчни и закъснели. Това заяви в интервю за БТА доц. д-р Мария Александрова, ръководител на клиниката по психиатрия и лечение на зависимостите към Университетска болница "Д-р Георги Странски" - Плевен. Най-страшното е, че явлението е сред младите хора, които започват да пият концентрати още от 13-14-годишни, отбеляза тя. Науката е доказала, че има генетични предпоставки за това един човек да стане зависим по-лесно към алкохол и наркотици, но колкото по-рано той се обърне към психиатър, а не към психолог, толкова е по-добре, съветва специалистът. Напоследък се наблюдава отказ от лечение от страна на зависимите, твърди тя. Според доц. Александрова България се намира много ниско в класацията сред страните от ЕС по мерките, които предприема за профилактика и лечение на зависимите.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Шест месеца - 180 дни без нашата прекрасна съпруга, майка и маминка

**МАРИЙКА
КОСТОВА
БЪЗОВСКА
(ГОБИ)
УЧИТЕЛКА**

Да знаеш каква страшна мъка гори и пари в нашите сърца?! Много, много те обичаме! Дълбок поклон пред твоята светла памет, прекрасна и всераздаваща се душа за семейството, твоите ученици и приятели!

От опечаленото семейство и всички ученици, които си учила за 35-те години учителстване

Може да паднат цените на мобилните разговори

Прехвърляме номера на GSM-а при друг доставчик до 7 дни, КРС предлага услугата да е безплатна

МАЯ ЙОВАНОВСКА

Услугата преносимост на номерата на мобилните оператори ще може да става в рамките на до 7 дни за индивидуалните и до 10 дни за груповите потребители. Това предлага Комисията за регулиране на съобщенията (КРС), съобщи вчера шефът на комисията Веселин Божков. По неговите думи КРС ще предложи и цената на услугата, когато абонатите искат да си сменят доставчика, а да запазят номера, да стане безплатна. Сега тя е 5 лв. Божков обяви, че от април миналата година, когато стартира услугата преносимост на номерата на мобилните телефони, досега 43 хила-

ди абонати са сменили доставчика си. А при фиксираният номер - 1300 абонати са сменили оператора си. Тази услуга започна в страна от юли.

КРС е предложила при смяна на оператора потребителите да бъдат обслужвани само на "едно гише" при запазване на номера си, а не както досега, когато клиентите трябва да ходят за удостоверения и при двата оператора, за да си сменят доставчика. Предложението е тази услуга да тръгне от март догодина.

Божков каза още, че цените за терминиране на разговорите между мобилните оператори и за мобилни и фиксирани телефонни връзки на едро трябва

ва да паднат до юли догодина и да стигнат средно-европейските. В пиковите часове цената за терминиране в момента е 23 ст., а в непиковите - 17 ст. През юли 2010 г. цените трябва да станат 13 ст. за натоварените часове и 11 ст. за ненатоварените, което е около 6 евроцента - каквито са в момента средно-европейските цени за терминиране на разговорите. Ако това се случи, цените на дребно също могат да паднат с около 20%, изчисли Божков. КРС обаче не може да се намесва в регулирането на цените на дребно, подчерта той.

Според одобрен от Европейската комисия график за намаляване на цените за свързване в мобил-

ните мрежи в средата на настоящата година тарифата падна от 25 ст. на 23 ст. за силен трафик (8%) и от 19 ст. на 17 ст. за слаб трафик (10,5%). За начало-

то на 2010 г. е планирано ново намаление от 11% за силен и 12% за слаб трафик, съответно от 23 ст. на 20,5 ст. и от 17 ст. на 15 ст. Последното поевтиняване

трябва да стане на 1 юли 2010 г., когато цените би следвало да станат 13 ст. за свързване в натоварен трафик и 11 ст. - в ненатоварен, обясни Божков.

Искат 300 евро за „Гражданска отговорност“

„Гражданска отговорност“ трябва да скочи до 300 евро, заяви вчера председателят на Асоциацията на застрахователите Орлин Пенев, цитиран от Дарик. Една от причините е, че 580 хил. автомобили у нас нямат задължителната застраховка, докато изискването на ЕС е поне 90% от автомобилите да имат „Гражданска отговорност“. В България обаче малко над 80 на сто от колите притежават полицата, смята зам.-председателят на Комисията за финансов надзор Емил Атанасов.

Компаниите вече заявиха, че „Гражданска отговорност“ ще поскъпва. Браншовата организация смята, че полицата трябва да струва поне 300 евро, докато сега цената варира между 100 и 150 евро. Но заради конкурентната среда и стремежа за придобиване на по-голям пазарен дял компаниите се стремят да привлечат повече клиенти. Това се постига най-вече с по-ниски премии. За първото полугодие застрахователните компании отчитат загуба при дейностите, свързани с „Гражданска отговорност“.

RWE може да се откаже от АЕЦ „Белене“

Германската компания RWE може да се откаже от участието си в проекта АЕЦ „Белене“, съобщава в. „Ханделсблат“, цитиран от агенция Блумбърг. Главният изпълнителен директор на компанията Юрген Гросман е заявил, че основна причина за обмисляното оттегляне от проекта са нарастващите разходи, твърдят неназовани източ-

ници от компанията. Националната електрическа компания (НЕК) държи 51% в „Белене“, а с RWE има сключено споразумение за придобиване на 49%.

Още преди да встъпи в длъжност, премиерът Бойко Борисов замрази временно изграждането на АЕЦ „Белене“, за да се направят обстоятелни финансови анализи. След среща

на Борисов с руския премиер Владимир Путин и посещение на руския енергиен министър в София обаче стана ясно, че България ще продължи проекта. В момента българската и руската страна извършват финансов одит на извършеното по проекта до този момент, след което ще решат как да продължи реализацията му.

Сертифицирали сме едва 105 хил. ха гори

МАРИЕЛА ИЛИЕВА

Кръгла маса, посветена на горската сертификация по системата FSC в България, организира вчера българската секция на Международната природозащитна организация WWF. В присъствието на представители на Държавната агенция по горите, на Министерство на икономиката, на общини, сдружения на собствениците на гори, бизнес организации в областта на дървообработването и мебелната промишленост Живко Богданов от WWF - България, констатира, че у нас по системата FSC са сертифицирани едва 105 хил. ха гори, или само 2,5% от горския фонд. За сравнение в Полша, Хърватия и прибалтийските страни по FSC са сертифицирани всички гори, а в Румъния и Украйна - по 1 млн. ха държавни гори.

Стандартът FSC гарантира устойчиво и отговорно управление на горите. Той

следи за спазването на законността на дейностите в тях, защитата на интересите на работниците и местното население, опазването на биоразнообразието и ограничаване на замърсяването на околната среда. През последните години в световен мащаб дървесината с логото FSC е предпочитана от преработвателите и потребителите, които вече отбягват несертифицираната.

Във вчерашния обявен за международен ден на FSC по време на кръглата маса бе поискано включване в нормативната уредба и горската практика на изискванията за контракторите в горите и контролирането на произхода на дървесината. Нужен е механизъм от страна на държавата за стимулиране и подпомагане на горските стопани за сертификацията по FSC от страна на държавата. В Румъния например те са с 3% намален данък печалба.

„Уникредит“ се спасява с либийски, а не с италиански капитали

„Уникредит“ ще увеличи капитала си с 4 милиарда евро, което ще й позволи да излезе от критичния период, съобщи Дойче веле. Това става възможно заради последните положителни сигнала

ли на финансовите пазари, както и благодарение на гъвкавата политика на банката. За да избегне съдбата на други банки, прибягнали до държавни помощи, „Уникредит“ започне либийски капитали.

Междувременно банката, оглавявана от Алесандро Профумо, започна масова разпродажба на недвижимо имущество, включително и в България, и намалява броя на клоно-

вете си. Голяма част от длъжниците й трябваше да изплатят набързо кредитите си. Между тях е футболният клуб „Рома“, дължащ на банката 280 милиона евро. Следващата седмица ще стане ясно как „Уникредит“ смята да усвои увеличаването на капитала си. От централата съобщават, че се подготвят нов вид фондове и пакети, които ще бъдат предложени на акционерите.

Дянков: Можем да минем и без Комисията по финансов надзор

След като в четвъртък парламентът не прие отчета на Комисията за финансов надзор (КФН) за работата ѝ през 2008 г., вчера финансовият министър Симеон Дянков заяви, че България би могла да мине без този регулаторен орган в сегашния му вид. „Кризата пока- за, че надзорът трябва да е по-концентриран. Тогава, може би, сегашната КФН може би няма да е необходима“, каза Дянков пред журналисти в парламента, като подчерта, че това е личното му

мнение.

Финансовият министър обяви още, че има лобизъм срещу реформата в митниците, цитиран от БГНЕС. Чухме от бившия министър на вътрешните работи Михаил Миков, че митница Видин е най-важна не само в държавата, но и в ЕС, аргументира се Дянков. Според него статистиката ни показва точно кои звена в митниците не изпълняват функциите си. Дянков поясни, че закриват или преобразуват структурите само на тази основа.

ВЪПРОС НА СЕДМИЦАТА

Одобрявате ли сегашния вид на българското Черноморие?

номер 1914

ДУМА

да или не с SMS

0,50 лв. без ДДС

ВАШЕТО МНЕНИЕ ИМА ЗНАЧЕНИЕ! Отговорете с ДА или НЕ на нашия въпрос на седмицата на кратък номер 1914 за всички мобилни оператори. Според избора от вас отговор напишете **DUMA DA** или **DUMA NE**.

ЕДИН ОТ ВАС ЩЕ СПЕЧЕЛИ ЕДНОМЕСЕЧЕН БЕЗПЛАТЕН АБОНАМЕНТ ЗА ВЕСТНИК ДУМА

86% от читателите на ДУМА не одобряват директивата на ЕС за спиране продажбите на 100 ватовите електрически крушки.

Няма да има ПРО на Балканите

САЩ няма да разполага елементи от ПРО на територията на Балканите, както и в Полша. Това решение на американския президент Барак Обама е огласил вицеадмирал Ричард Галахър, заместник-командващ американските сили в Европа по време на посещението си в столицата на Черна гора.

Миналата седмица президентът на САЩ Барак Обама обяви, че Вашингтон се отказва от ПРО на територията

на Полша и Чехия. Системи за противоракетна отбрана все пак ще има, но от друг тип - по-мобилна, обясни по-късно министърът на отбраната Робърт Гейтс.

Според новия план Вашингтон ще използва кораби в първата фаза, а във втората ще разположи системи, базирани на сушата, коментира още Галахър, цитиран от Ройтерс.

Промяната в плановите на САЩ се налага преди всичко

заради факта, че иранските ракети с малък и среден обхват се развиват изключително бързо и ще бъде насочена към предотвратяване на подобен тип нападение, обясни на пресконференция Гейтс. Министърът посочи, че промяната включва изпращане в северната и южната част на Европа кораби с ракети-прихващачи.

Новата мобилна система ще използва ракети "Пейтриъ" и балистични ракети

SM-3, както и ще има част, разположена на вода. Става въпрос за специализираната ракетна система "Aegis", базирана на кораби от военноморския флот на САЩ.

"Намерението да се използват базирани на вода прихващачи предоставя голяма мобилност и гъвкавост", коментира Галахър след срещата си с главнокомандващия на черногорската армия вицеадмирал Драган Самарджич.

СНИМКА ПРЕСФОТОБЕТА

Съдебният процес срещу бившия премиер на Израел Ехуд Олмерт започна вчера в Ерусалим. Олмерт е обвиняем за измами, злоупотреба с доверие, фалшифициране на корпоративни документи и укриване на доходи. Политикът отхвърля всички обвинения

Революцията е в ход, обяви Чавес

Според венецуелския лидер социализмът ще реши проблемите на Латинска Америка

Президентът на Венецуела Уго Чавес заяви, че неговата запазена марка социализъм ще реши всички проблеми на Латинска Америка и призова света да признае този факт, а американците - да гледат филма "Южно от границата" на режисьора Оливър Стоун. Чавес използва речта си в Общото събрание на ООН, за да рекламира филма, представящ социалистическата революция, която според него е в ход в Южна Америка, Латинска Америка и Карибите.

Светът трябва да го види и да приеме факта, заяви Чавес. Той обвини собствениците на киносалони в САЩ в конспирация с цел да попречат на разпространението на филма, макар че самият той бе присъствал на националната му премиера в нюйоркския Линкълн Сентър предишната вечер, отбелязва Асошиейтед прес.

Вместо предвидените от регламента 15 минути Чавес говори почти цял час, като в един момент, намеквайки за продължителността на речта си, каза: "Само не хвърляйте по мен обувки", предизвиквайки смях в залата. Ето, представителят на Куба вече сваля обувката си, добави Чавес на шега, обръщайки се към външния министър на приятелската страна Бруно Родригес.

Чавес похвали президента на САЩ Барак Обама. Тук вече не мирише на сяр, а на надежда, трябва да отдадем сърцето си на надеждата, каза президентът на Венецуела, цитирайки собствените си думи от преди три години. Тогава той бе обвинил бившия президент Джордж Буш, когото наричаше "дявол", че след него се носи мирис на сяр, след като слязъл от трибуната на Общото събра-

ние през 2006 г.

Господ да пази Обама от куршумите, които убиха Кенеди, каза още венецуелският лидер в пространната си и доста разхвърлена реч. Тя продължи 57 минути, след като Чавес бе обещал да не надминава Кадафи, който говори 90 минути предишния ден, макар че се закани да не говори по-малко от Обама с неговите 40 минути. Няма да говоря повече от Кадафи - той каза всичко, което има за казване, заяви Чавес. В началото той приканваше закъснелите след почивката да заемат местата си, като поздравяваше президентите, влизащи в залата, по име. Макар че често размахваше ръце и дори разтърсваше юмрук, за да наблегне на тезата си, речта му, общо взето, бе спокойна и белязана от своеобразното му чувство за хумор.

След като закле-

СНИМКА ПРЕСФОТОБЕТА

Уго Чавес подкани президента на САЩ Барак Обама да се присъедини към "оста на злото"

ми капитализма като главна причина за глобалните климатични промени, той обвини Обама, че дава големи обещания, но не ги изпълнява. Не ви ли се струва, че има двама Обама?, каза той и дори добави на английски "Кой си ти, Оба-

ма?" (Who Are You, Obama). Къде на шега, къде на сериозно, той покани президента на САЩ да премине на страната на социализма, който единствен може да спаси света, с думите: "Ела, Обама, присъедини се към оста на злото!"

Иран имал и втори завод за обогатяване на уран

Иран е уведомил Международната агенция за атомна енергия (МААЕ), че има и втори завод за обогатяване на уран, съобщи Ройтерс, позовавайки се на дипломати. Ислямската република е съобщила това тази седмица в писмо до генералния директор на агенцията. Засега не са известни подробности за съдържанието на писмото.

Досега се знаеше, че Иран има един завод за обогатяване на уран - в Натанз, който е под ежедневно наблюдение на инспекторите на МААЕ. На Иран са наложени санкции заради отказа му да прекрати обогатяването на уран. Техеран не е успял досега да разсее опасенията, че ядрената му дейност цели създаване на атомна бомба.

Русия се опълчи на Техеран

Русия ще подкрепи нови санкции срещу Иран, ако дипломатическите усилия се провалят. Това заяви президентът Медведев пред студенти от университета в Питсбърг. "Иран като държава има право на собствена мирна програма. Но става дума именно за мирна

ядрена програма, а не за създаване на ядрено оръжие. И това е нашата ясна позиция, която по нищо не се отличава от позицията на другите договорни страни, в това число САЩ, и това казах вчера на Барак Обама", каза Медведев, цитиран от ИТАР-ТАСС.

Индия брани атома си

Индия няма да подпише Договора за неразпространение на ядрените оръжия (ДНЯО), тъй като го смята за "дискриминационен", заяви държавният министър за външните работи Шаши Тхарур, цитиран от ИТАР-ТАСС. Индийският министър коментира резолюцията, приета на срещата на върха на Съвета за сигурност, в която се съдържа призив към всички страни да се присъединят към договора.

"Докато някои държави притежават ядрено оръжие, ние не мо-

жем да подкрепяме този дискриминационен договор, който дава право на едни страни да имат такова оръжие и лишава други от него", подчерта министърът.

В Питсбърг специалният пратеник на индийския премиер Шиям Саран заяви, че Индия, която има ядрено оръжие, "няма да подпише договор за статут на безядрена държава". По неговите думи Делхи подкрепя ядреното разоръжаване и ще се придържа към мораториума на ядрените опити.

Горбачов: Настъпва матриархат

Настъпва матриархат, отбелязва на конференция в Москва бившият президент на СССР Михаил Горбачов. "Мъжете трябва да се подготвят за това, че през следващите 100-200 години ще трябва да отпочиват", каза Горбачов по време на форума "Предизвикателства и ценности на съвременния свят".

"Семейството, образованието, науката, здравеопазването, културата, всичко това се дължи на труда на жените в целия свят", подчерта още той.

Подобни възгледи изразиха и останалите участници в конференцията - експерти, социални работници и политолози от САЩ, Германия, Франция и други държави.

Михаил Горбачов

Един човек загина и няколко бяха ранени, когато два товарни влака се сблъскаха и удариха пътнически влак край Баренд-рект, близо до Роттердам, съобщи холандската полиция. Националната железопътна компания NS подчерта, че нито един от 150-те пътници на т.нар. влак Бенелюкс, пътуващ между Белгия и Холандия, не е пострадал

Лоши новини за банкерите

Г-20 се споразумяха да ограничат премиите във финансовия сектор

Групата на страните от Г-20 ще поемат нова роля като основно звено, координиращо световната икономическа ситуация. Лидерите на страните с водещи световни икономики се събраха в Питсбърг за двудневната среща на върха.

Високопоставени служители в ЕС обявиха, че е постигнато споразумение, с което се ограничават премиите във финансовия сектор. Френската министърка на икономиката Кристин Лагард обаче съобщи, че преговорите вървят трудно. "Ако бъде постигнато споразумение, то ще се прилага за бонусите за 2009 година, които се изплащат през 2010 г.", уточни френската министърка. Познавайки се на откъси от проекта за заключителна декларация за срещата на върха на Г-20 в Питсбърг, представител на една от двайсетте страни, пожелал анонимност, съобщи по-рано, че двайсетте държавни и правителствени ръководители ще препоръчат "да се ограничат бонусите до процент от нетния продукт на банките, в случай че застрашават здравословното равнище на капитализация". Това означава да се индексират бонусите спрямо оборота на банката в зависимост на солидността на собствените средства.

Очаква се лидерите на водещите световни икономики да се обърнат с пред-

ложение към Световната банка да започне сътрудничество в различни донорски агенции и организации, за създаване на международен тръст, който да инвестира в селското стопанство и земеделието в по-бедните страни. Съгласно проектодекларацията лидерите на страните от Г-20 искат и нова оценка на капиталовите нужди на Световната банка и регионалните банки за подпомагане и развитие до първата половина на 2010 година. В момента Китай притежава 3,7% от гласовете в МВФ в сравнение с Франция - 4,9%, въпреки че китайската икономика вече е 50% по-силна от тази на Франция. "През 2010 г. ще опитаме да говорим за новата структура на Г-20 - кои страни да бъдат членки и с каква честота да се среща групата. Новият формат ще влезе в сила през 2011 г.", коментира високопоставен френски делегат, пожелал аноним-

ност. Представителите на Великобритания и Франция изразиха недоволството си от американските предложения, които може да застрашат местата на двете страни в борда на директорите. Предложението на САЩ предвижда бордът на МВФ да бъде намален от 24 на 20 места, като включва по-малко представители на Европа.

Говорител на Белия дом заяви, че промените във финансовото регулиране са най-важната тема, която стои на дневен ред, но овладяването на световния икономически дисбаланс също е сред основните приоритети по време на срещата. Световната икономика може да започне възстановяването си от кризата още през следващата година, но това ще се случи единствено при съвместни усилия на държавите, посочи в изявлението си по време на срещата в Питсбърг и председателят на ЕК Жозе Мануел Барозу.

Нужна е промяна

Нужна е промяна в управлението на планетата и на икономиката. Това е посланието, което изпрати заседанието на Социалистическия интернационал в Ню Йорк, пише гръцкият в. "Вима". "Системата, която предизвика огромно неравенство, не може да продължи да съществува и това е въпрос на избор, а не на пари", изтъкна лидерът на ПАСОК и председател на Социнтерна Георгиос Папандреу. Той подчерта необходимостта от смяна на модела на развитие с такъв, който поставя в центъра човека, гражданина и семейството.

СНИМКА ПРЕСФОТОБТА

Управляващата Португалска социалистическа партия води с 8% преднина пред дясноцентристката опозиция, сочат данните от три проучвания на общественото мнение в Португалия. Социалистите на премиера Жозе Сокрытеш са на път да спечелят изборите тази неделя

Вечеринки в Кабул

МАКСИМ МАКАРИЧЕВ

"Търсене на врага - ето как се занимава пропагандата ни след Втората световна война" - тези думи каза в едно от скорошните си интервюта прочутият американски режисьор Оливър Стоун.

Ветеранът от войната във Виетнам, три пъти носител на наградите "Оскар", автор на два правдиви филма за Фидел Кастро, забранени за показване в САЩ, понякога го наричат "съвестта на Холивуд". В своите станали легендарни военни филми "Взвод" и "Салвадор" Стоун показва американския войник без приукрасяване, разказа за това как жестоката война преминава през съдбите на младите американски момчета, осакатявайки душите им.

Пред последните две десетилетия от началото на силовите кампании на САЩ в Персийския залив, станали всъщност "битка за петрол", цялата огромна машина на Холивуд целеше създаването на имидж на големия супергерой, който без страх и съмнение чисти планетата от мустакати злодеи-терористи. В САЩ отдавна разбраха, че в днешния свят по-голямо емоционално влияние имат не

печатните думи, а ярките мащабни киноленти, които за разлика от вестниците карат хората в различни краища на света да

ахкат и да съпреживяват. Те внушават на онези, свикнали да гледат, а не да четят, вярата, че единственият защитник на све-

товната свобода живее в САЩ и винаги ще успее да помогне на унижените и оскърбените.

Класически примери за такива пропагандни филми, приласкани с "Оскар"-и, са филмите "Спасете редник Райън" и "Пърл Харбър". Те не оставят на зрителя шанс да разбере, че Втората световна война са спечелили и са спасили земята съвсем не американските военни, а съветският войник. Американският боец е показан на света като смел човек, бързащ да помогне на хората, той е пазител на доброто и враг на злото. Морално е безупречен и само от време на време си позволява да се поотпусне с чаша уиски и с любяща и любима жена.

Антиподът на такива екранни герои с очите си видяха онези иракчани и афганистанци, които, за нещастие, са били принудени близко да общуват с американските войници. В началото на втората иракска кампания някои медии публикуваха смешни дописки за изплашени млади янки, оказали се далеч от дома си, мечтаеше в иракските пясъци за бутилка кока-кола и истинска тоалетна хартия. Но кой, ако не тези момчета, стана палач в иракския затвор

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

"Абу Граиб", който, ако не те, натискаше спусъка?

Мъченията в "Абу Граиб", които благодарение на изтичане на информация сред самите военни станаха обществено достояние, лично мен ме поразяват не само с рафинираната си жестокост и безпощаден натурализъм. Поразява тази безнаказаност, тази свобода в общуването с фотокамерата (по принципа - не се страхуваме от нищо и от никого), с които американските войници, при това и от двата пола, издевателстват над пленниците.

Светът видя не просто мъчения. Светът започна да разбира, че интелектът на такъв янки-войн, възпитан от холивудските "шедьоври", а съвсем не от книгите, не отива по-далеч от кока-колата, така утоляваща жаждата в "проклетите пясъци".

Но де да беше това единичен случай. Едва позатихнаха спомените от иракския затворнически ужас, и поредните "фотошедьоври" ни накараха да настръхнем отново. Белият дом премести акцента на битката с тероризма на

афганистанска земя. И ето отново пореден документален шедевър. В интернет попаднаха други снимки. В зоната "Кемп Съливан", разположена на територията на посолството на САЩ в Афганистан, американски военни си спретвали пиански сексуални оргии. Стигнало се до кошунство: охранителите карали афганистанските си колеги да пият алкохол, да танцуват, а също така и да се хранят. И това по време на свещения за мюсюлманите Рамазан.

Тези, които са спасявали редник Райън в годините на Втората световна война, са били истински герои. Те, преминавайки през немислими прегради и въпреки обстоятелствата, са отивали, за да запазят сина за майката. Тези, които са измъчвали пленници в Ирак и са наливали алкохол в гърлата на афганистанци по време на Рамазана, имат съвсем друго геройство. В условията на пълна безнаказаност и всевластие да направят запомняща се снимка. Снимката на антигероя, който има само един път - към ада.

Неизвестните пред битката за Бундестага

Разделената левица работи за Меркел

ПЕТЪР БОЧУКОВ
Наш пратеник в Берлин

В берлинския квартал Фридрихсхайн на пръв поглед цари спокойствие. Меката есен все още не е нашарила в оранжево-жълто свежия зелен цвят на дърветата в парка, в чийто център се извисява хълм, издигнат след войната от руините в германската столица. Минувачите са малко. Само предизборните билбордове по кръсто-вишката и патрулиращите въоръжени с автоматични оръжия полиция напомнят за предстоящото важно събитие - изборите за нов Бундестаг, които ще се произведат в неделя. От няколко дни тук е обявена

Дали ще успее да стигне дотам, че да се мери с

двамата гиганти

на следвоенната германска политика, е рано да се каже. Но че шансовете й за втори мандат в канцлерството са налице, съмненията са малко.

Пътуването с "Рейнско злато" всъщност бе кратък 12-часов епизод от вълната предизборна кампания, съсредоточена изцяло върху личността на Меркел, превъзхождаща по популярност всички други политики от ХДС-ХСС. Тя действително е лишена от блясък, но не в степен, в която е лишен главният й противник в битката за най-високия държавен пост - социалдемократът Франк-Валтер Щайнмайер, когото наричат "счетоводителя". По мнението на мнозина наблюдатели той излезе като победител от единствения телевизионен диспут с Меркел, в който двамата, по думите на "Гардиан", изглеждаха като дует, а колеги находчиво ги оприличаха на отдавна женена двойка. Единственото ярко раз-

процента от гласовете. Така, с крехко мнозинство и в комбина с либералите, което иска Меркел, тя може да продължи да управлява. Социалдемократите очакват 23-25 процента от гласовете, а Съюз/90-зелени - около 11 процента. Лявата партия на Биски-Лафонтен - също на федерално ниво очаква 10-12 процента. Така партиите, които стоят вляво от центъра, няма да могат да съберат достатъчно гласове, за да създадат коалиция. Още повече че ръководството на ГСДП е против коалиране с Лявата партия. На свой ред Меркел открито се обявя срещу нов вариант на коалиция със социалдемократите, чиято партия според нея се характеризира с "вътрешни противоречия". Макар че изборният резултат може да я принуди да направи компромис за ново черно-червено правителство...

Според някои проучвания около 40 процента от германските избиратели не са решили за кого да гласуват. Освен това сложната "смесена" избирателна система в Германия прави

СНИМКИ: БГНЕС

В битката за Бундестага участват десетки партии с хиляди кандидати

рите ясно се вижда, че социалдемократите продължават да бъдат

губещият отбор

Бившият канцлер Шрьо-дер, заплелен от идеите на Тони Блеър за "третия път", започна реформи, които така и не можа да завърши. Наследниците му в партията - Мюнтеферинг и Щайнмайер, продължиха да действат по формула, която обаче не проработи в Германия. ГСДП постави принципния въпрос: "Редно ли е държавата да продължава да помага на предприемачите, или е дошло време да се погрижи за хората. Допустимо ли е износът на производствата да получава данъчни облекчения, така че на практика държавата да субсидира закриването на работни места в Германия?" По тези и други прин-

ципни въпроси в ГСДП започна остър сблъсък между "прагматици и идеалисти". В крайна сметка изборите може да помогнат да се види кой е прав - класическото социално пазарно стопанство, довело в следвоенните години до "германското чудо" на практика днес е практикувано от клерикалните партии, които иззеха инициативата на одеснялата левица.

Успешният германски модел е базиран на разбирането, че човек произвежда толкова повече и по-качествено, колкото по-ясно резултатът от неговия труд определя положително съдбата му. А пазарът е само инструментът, който координира най-оптимално търсенето и предлагането на стоки и услуги. Държавата на свой ред има регулираща функция. Тя упражнява контрол и ней-

но задължение е да създава социална сигурност. Това прави и партията на Меркел...

ГСДП се самолиши от своята политическа достоверност като лява и социална сила. На думи е против неолибералния подход в глобалната икономика, но бидейки във властта, на практика го подкрепя. Освен от прагматизма на всекидневие партията страда и от отношението на нейното ръководство към Лявата партия, на която се гледа като на комунистическа реликва. Разделената левица на тези избори е лишена от шансове. Някои наблюдатели допускат възможността да бъде създадена тройна червено-жълто-зелена коалиция - ГСДП, зелените и СвДП. В крайна сметка калкулацията е в полза на Меркел.

Кандидатът на социалдемократите Щайнмайер изглежда е със скромни шансове да успее да се пребори с Меркел

най-висока степен на терористична заплаха. В цялата страна са в действие специални мерки. "Ал Каида" разпространи поредното си видео, че ще се възползва от изборите, за да принуди правителството да изтегли германския военен контингент от Афганистан.

В тази обстановка миналата седмица германският канцлер Ангела Меркел направи интересен, предизвикателен исторически асоциационен, предизборен трик. С една транспортна реликва - влакът на първия канцлер на ФРГ - Конрад Аденауер, тя осъществи кратко носталгично пътуване, отбелязвайки по този начин 60-годишнината от встъпването в длъжност на основателя на Християндемократическия съюз. Експресът "Рейнско злато" тръгна от бившата столица Бон, където е изработена конституцията на ФРГ, спря в Кобленц, Франкфурт, Ерфурт и Лайпциг, преди да стигне Берлин. На всяка спирка Меркел произнасяше кратка реч, с ясен акцент - приемственост и стремеж за съзмерване с колосите на германската християндемократия - Аденауер и Кол.

граничаване между двамата беше по въпроса за ядрената енергетика - Щайнмайер се зарече да сложи край на добива на ядрена енергия до 2020 г., а Меркел поиска удължаване на живота й отвъд този срок.

Но тази кратка спирка по пътя към неделния вот далеч не променя предизборната картина. Два дни преди изборите социолозите твърдят, че партията на Меркел ще вземе около 36 процента от гласовете. Което значи, че тя отново няма да може да състави самостоятелно правителство. Както и досега, клерикалният съюз ХДС-ХСС ще продължи да управлява в коалиция. Изборите ще дадат отговор на въпроса каква ще е тази коалиция - със социалдемократите или със свободните демократи (СвДП). Либералната партия в миналото дълги години беше

езичето на везната

в германската политика и участваше в управлението като коалиционен партньор ту на ГСДП, ту на ХДС-ХСС. На изборите в неделя тя може да разчита на 15

трудно предвидим резултат от вота, въпреки многобройните демокопични проучвания, които рисуват относително ясна картина.

В битката за Бундестага участват десетки партии с хиляди кандидати. Страната е разделена на 328 избирателни района, в които се избират кандидати по мажоритарната система в едномандатни райони, а във всяка от 16-те провинции се гласува по пропорционален принцип за половината места. Избраните в едномандатните райони, влизат пряко в Бундестага, изпреварвайки всички, които са пред тях в пропорционалните листи. Независимите кандидати, спечелили по някакво чудо в едномандатните райони, също влизат в Бундестага, затова и броят на депутатите в него никога не е сигурен. Приета е и 5-процентна бариера за съответната партийна пропорционална листа. Ако дадена партия няма спечелени пет процента от гласовете, но е спечелила поне три мажоритарни мандата, тя вкарва в Бундестага полагащите й се депутати от пропорционалната си листа.

В навечерието на избо-

Международен панаур
Пловдив

www.fair.bg

Посетете
Международния технически
панаур
Страна партньор - Унгария
28.09-03.10.2009

ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ е роден на 3 януари 1947 г. в Ямбол. Професор, юрист, народен представител в 7-ото Велико Народно събрание, 38-ото, 39-ото, 40-ото НС. Депутатът от Коалиция за България в 41-ия парламент е член на временната анкетна комисия за проверка на сигналите за опорочаване на изборите за НС, зам.-председател на парламентарната комисия по правни въпроси.

бяха оповестени от комисията по досиетата.

- И в управляващата ГЕРБ има депутати с досиета, както и не малко бивши служители от органите за сигурност.

■ Укор ли има в думите ви?

- Не, но тази "депутатска лустрация" доведе до парадокса днес да имаме двама министри на културата - единият с портфейл, а другият - без портфейл. Ние изхождаме от разбирането, че в правова и демократична

ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ:

Правното невежество води до полицейщина

Десницата ползва досиетата за тяснопартийни цели, трябва да изберем - лустрация или демокрация, твърди депутатът от КБ

Интервю на ЛИЛИЯ ТОМОВА

■ 57 депутати от Коалиция за България и от ДПС атакуваха пред Конституционния съд текстове от парламентарния правилник, които забраняват хора, известни в публичното пространство и с досиета си, да заемат ръководни постове. Кое ви накара да сторите това?

- Нормите, които атакуваме, противоречат на основния ни закон - конституцията. Това е лустрация, непозната в историята на българския парламентаризъм.

■ Тежко обвинение. Има лустрационни текстове и в други закони, помним т.нар. "закон Панев"...

- Днес от политически подбуди се търси колективна вина. Забранява се на народни представители с "досиета" да бъдат членове на ръководството на НС. Това засяга не само председател, зам.-председатели, председатели на парламентарни групи, ами и секретари, та до... квесторите, които всъщност са служители. Получава се парадокс: министър - може, квестор - не може.

■ Ясно е в чия градина е камъкът, но това е друга тема. Какво още забраняват оспорваните текстове в правилника на избраниците на народа?

- Забранява се те да бъдат и членове на международни делегации, даже и обикновени членове на комисиите по вътрешна сигурност, по външна политика и отбрана, за контрол на ДАНС, на комисията по европейските въпроси. Така се получават "първа" и "втора" категория депутати - едните имат права, на другите правата са отнети.

■ Не са само две, г-н Корнезов,

има и още категории. Например на хора, чиито досиета, може би - засега, не са оповестени. Всъщност депутатите от КБ като че ли няма за какво да се тревожат, сред тях "посочени" като хора на службите няма.

- Да, в нашата ПГ няма "депутати с досиета". Но въпросът е принципен. Всички народни представители, независимо от политическата си принадлежност и как са избрани - с листа или мажоритарно, имат еднакви права, дадени им от конституцията. Това засяга статута на народния представител.

■ Преди избори публично се огласяват някои досиета на някои кандидати, значи знаем за кого гласуваме. И щом сме ги избрали, очевидно не ни пречи агентурното им минало, ако го има, разбира се.

- Да, излиза, че и избирателите са разделени на две категории - едните гласуваме за "правоимащи" свои представители, другите - за "правонямащи". Това грубо показва чл. 6 от конституцията, който прогласява принципа за равенство.

■ Имаше някаква грама между първото и второто гласуване, не се съмнявам, че в ГЕРБ има разумни хора, които са наясно с тези нарушения. Защо все пак гласуваха за лустрацията?

- Юристите на ГЕРБ в правната комисия признаха, че текстът е противоконституционен и не го подкрепиха. Но на другия ден, очевидно след пазарлъци със Синята коалиция, промениха становището си. На това му се казва юридически и политически ветропоказател.

■ ДПС ви подкрепи, не вярвам да е само защото госта техни хора

държава не може да има дискриминация и лустрация под каквато и да било форма. Конституцията трябва да бъде спазвана, а не потъпквана. Само ще припомня, че чл. 14 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи забранява дискриминацията поради политически или други убеждения, както и по друг признак.

■ Е, у нас едни известни гръмогласници твърдят, че лустрацията била морален акт, за да се пречистим.

- Морален акт - за да се пречистим? Партийният ми секретар отпреди 10 ноември 1989 г., който ни "топеше" в ОК на БКП, след промените така посиня, че чак стана депутат от СДС.

■ Така е, който го може нагаждачеството, винаги си го може. Но защо само 33-ма народни представители от КБ се подписаха под искането ви до КС? Председателят на БСП се е подписал, а Ахмед Доган, за мен - неочаквано, не е подписал. Всъщност търсихте ли съмишленици и в други парламентарни групи, не само в ДПС?

- Не сме търсили подкрепа другаде, освен в ДПС.

■ Защо, г-н Корнезов, не ви ли трябваше по-широко съгласие?

- Защото депутатите от мнозинството, под партийна команда, вкупом, гласуваха този лустрационен текст. Не зная защо Ахмед Доган не се е подписал, но общоизвестно е, че той рядко идва в НС. Ако трябва да бъда точен, в почивката на 10 септември лично отидох в стаята на ДПС и помолих желаещите народни представители, след като прочетат това, което съм написал, да положат своя подпис. В края на работния ден молбата до КС се върна с 24 подписа на техни депутати. Попитаха ме дали са достатъчни, защото можели да съберат още. Казах, че са достатъчни, тъй като са необходими общо 48 народни представители за валидно сезиране на КС.

■ Т.е. просто не търсихте "масовост".

- Тя не е нужна. Иначе в парламентарната ни група на няколко заседания обсъждахме депутатската лустрация. Единодушно, без нито един "против", решихме да се обърнем към

КС. Тъй като сме 40 народни представители и "не стигаме" сами да сезираме КС, се прие решение да поканим народни представители от ДПС да ни подкрепят. Политически преговори не е имало. Що се отнася до това, че няколко народни представители от ПГ на КБ, както ДУМА забеляза и написа, не са се подписали, го отдавам на факта, че вероятно в момента, в който се събираха подписите, не са били в сградата на НС.

■ Всъщност докога, г-н Корнезов, властта (ама всяка власт!) ще ни занимава с т.нар. досиета? До безкрай ли ще продължава говоренето, което май омръзна на народа, срещу хора, работили за сигурността на България? Имам предвид не само външнополитическото разузнаване, а и научно-техническото, контраразузнаването, антитерористите, нищо, че някои от тях са работили и в "страшното Шесто". Да не говорим пък за военното разузнаване, там всичко е колкото ясно, толкова и несправедливо - те никога не са работили за Държавна сигурност, а за сигурността на държавата.

- Няма и не може да има държава без разузнаване, независимо от формата на нейното управление. А не може да има разузнаване без "тайни" сътрудници. За съжаление у нас "досиетата" се ползват за тяснопартийни цели от десницата, за да опетнят един исторически период от време. Дамгосват се хора, права сте, които вярно са служили и са защитавали своята държава. Кой български или чужд гражданин сега ще стане агент? Никой, защото утре или в другиден ще дойде друг управник и ще му изнесе на показ "досието". Наскоро имах среща с избиратели в столичния квартал "Възраждане". Един възрастен гражданин, с военна осанка, сподели с мен: "Г-н Корнезов, дълги години бях по турските зандани - като български шпионин. Аз си знам какви мъки съм изживял, но никога не издадох. Разбих живота на жена си и сина си. Моят не го жала. Защо ме унижавате и поставяте на позорния стълб с този закон за досиетата?" Стана със своя овехтял костюм и си тръгна, без да дочака да му отговоря.

■ А какво бихте му отговорили?

- Не знаех, и сега не знам какво да му кажа. Поразпитах за този човек и се оказа, че е служил във военното разузнаване, бил е със смъртна присъда и нашите служби са успели да го разменят след 9 години срещу цели деветима турски шпиони.

■ Мисля, че знам за кого говорите, Пеню Пенев се казва, той написа и две книги, без нито един ред оплакване в тях. Макар че втората се казва "Прекършена младост"... Това, което се случва с патриоти като него, е просто недопустимо срамно. И, мисля си, време е да бъде поправено.

- Да ви кажа ли - този патриот днес получава 217 лв. пенсия...

■ Ще ви питам и за нещо още по-скорошно, г-н Корнезов. Премиерът Борисов заяви, че ще поиска от КС да отмени "закона за амнистията", защото с него бившето правителство си осигурявало ненаказуемост "за кражбите и корупцията" (б.р. - интервюто е взето на 21 септември). Подкрепиха го юристи - Фигосова, Велев, и сигурно вече изготвят мотивите.

- Невежеството е демонична сила, а правното невежество води до полицейщина. Всеки може да отвори стенографските дневници на 40-ото НС и да разбере, че за този закон са гласували близки до днешния премиер хора - част от неговите съюзници в сегашния 41-и парламент.

■ Всъщност по чия инициатива приехте този толкова охулан днес закон?

- Добър въпрос. Защото никой не пита за това. Законът не е разработен от БСП, а от най-висши представители на прокуратурата, ВКС, адвокатурата и Министерството на правосъдието. А по инициатива на ПГ на КБ чувствително се ограничи кръгът на лицата, чиито деяния се амнистираха (престъпления по непредпазливост, наказуеми до 5 години лишаване от свобода). Така че няма никаква юридическа пречка лица, които са крали, мамели, приемали подкупи, извършвали длъжностни престъпления и са корумпирани, да бъдат съдени. За тях законът за амнистията не се отнася. А "бомбастичните" обвинения срещу бившето правителство са политически балони.

”

Дамгосват хора, които са служили вярно на България

ИНА
МИХАЙЛОВА

“Данъчна дузпа за футбола”. Подобни заглавия и коментари за черни спортни каси пълнят тези дни вестниците. Необяснимо защо, но поредната данъчна кампания с гръмки медийни заглавия този път като че ли предизвиква по-различни мисли. Не ни трогват изявленията, че ще ревизират кой футболист какъв джип кара, на каква сума се осигурява и реално колко получава. Също като онези проверки в лъскавите квартали на столицата. Много приказки - мижави резултати. А и

СВЕТΟΣЛАВ ЯНАКИЕВ

Щрак и... мрак

кампанийността взе да дразни - комар за едни, есемеси за други, ревизии за трети... Прогнозите за постъпленията обаче не отговарят на оптимизма, с който новите управляващи се канят да пълнят хазната. (Ако някой не е разбрал, това, дете днес излиза за футболните клубове, е “стара работа”. Пък и вече не така стоят нещата в спорта. А и проверката не е заслуга на “новите”, тъй като предишното правителство я възложи.)

Не съм защитник на футболистите и мениджърите им, които поне от хорска срама можеше на 1000 лв. осигуровки да плащат. А и да не превръщаме чер-

ните каси в спорта в причина за кризата или в изкупителна жертва на безсилието на родната данъчна система. Да погледнем и от другата страна на медала - 8 млн. лв. задължения са не просто смешна сума, а курioз. То е същото като това да обвинят Бил Гейтс, че не си е платил глобата за паркиране, тъй като нямал дребни.

Ако данъчните най-сетне решат да си гледат работата както трябва, може и да има полза за всички, не само за държавата. Защо да проверяват само футболистите с лъскави лимузини и мощни джипове? Кой ще провери откъде имат същите возила 20-

годишни младежи и девойки? А може би някой трябва да види на какви суми се осигуряват страдалците сервизори в закъсалия туристически бранш? Не им е никак лесно на момчетата, които работят пет месеца в годината на минимална работна заплата, или най-много на 400 лв., а останалите седем пазят апартаментите си. А как ли издържат динамичните юпити от фирмите инвестиционни посредници, агенции за недвижими имоти, брокерски къщи, счетоводни фирми, консултантски агенции, рекламни компании и пр.? Дали тях ги осигуряват на действителните им заплати? А някой завежда ли и къде

джобно-представителните безотчетни разходи?

Знам какво ще кажат данъчните. Че не могат да огреят навсякъде, тъй като не им стига капацитет, че има вратички в законите, че работодателите са изобретателни, че ние, наемниците, не си отстояваме правата, че... Шум за нищо. Като данъчната дузпа, която си е чист фаул. И навярно нещата ще си влязат пак в руслото - някой ще си плати глобата, държавниците ще си направят пиара, хората ще задоволят любопитството си и желанието си да гледат сеир, а държавата ще прехвърли проблема от единия крачол в другия... Шок и ужас ли имало заради акциите на данъчните? По-скоро филмът изглежда друго-яче: щрак и... мрак. До следващата премиера с познатите актьори.

1886 - в Габрово е роден **РАН БОСИЛЕК** (1886-1958). Това е псевдоним на българския писател, поет и преводач Генчо Негенцов. Завършва Априловската гимназия в Габрово и известно време след това работи като детски учител. Следва славянска филология и право в Софийския университет, завършва право с докторат в Брюксел, Белгия. Участва в редактирането на списание “Светулка”, редактира вестник “Врабче”. Редактор е в издателство “Хемус”, където се издава сп. “Детска радост” - едно от най-известните детски издания в България. Председателства Дружеството на детските писатели и членува в Съюза на българските писатели. Ран Босилек е един от създателите на художествено оформената детска книга в България. Умира на 8 октомври 1958 г. в София.

1962 - обявено е създаването на **Арабска република ЙЕМЕН**. Йемен е република, разположена в югозападната част на Арабския полуостров, на брега на Червено море, Арабско море и Аденския залив. Страната има площ 527.9 хил. кв. км и население 20 975 000 души. Столицата е Сана, а официалният език - арабски. През 1918 г. Северен Йемен получава независимост, а през 1962 г. в резултат на антимоноархическа революция става република. Три години по-късно правителството на Южен Йемен обявява просъветски и просоциалистически курс, което предизвиква през следващите две десетилетия ожесточена борба между Севера и Юга. През 1990 г. двете враждувачи страни се обединяват в единна Република Йемен.

1983 - **подполковник СТАНИСЛАВ ПЕТРОВ** от Съветския съюз **предотвратява световна ядрена война**, тъй като решението, взето от него, изиграва съществена роля в предотвратяването на внезапен отговорен ядрен удар по САЩ. В нощта на 26 септември 1983 година подполковник Станислав Петров е оперативен дежурен в команден пункт “Серпухов-15”, намиращ се недалече от Москва. В командния пункт постъпва съобщение от приетата на въоръжение преди една година космическа система за ранно предупреждение. Все пак анализирайки информацията - тревога за някояко пускане на ракети от една точка, подполковник Петров взема решение, че това е лъжливо сработване на системата. Последвалото разследване установило, че причината е задействане на датчиците от слънчева светлина, отразила се в облаците. На 19 януари 2006 г. в Ню Йорк в щабквартирата на ООН на Станислав Петров е връчена специална награда на международната обществена организация “Асоциация на гражданите на света”.

1989 - Европейската общност приема план за подпомагане на Полша и Унгария - **ПРОГРАМА ФАР**. Тя е една от трите програми на Европейския съюз за подпомагане на държавите от Централна Европа и Източна Европа при подготовката им за присъединяване към Европейския съюз. Официално създадена през 1989 г. като “Полша и Унгария - подпомагане за реструктуриране на техните икономики”. Настоящи членове на програмата са Чехия, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Полша, Словакия, Словения, България и Румъния. От 2000 г. членуват и Албания, Македония и Босна и Херцеговина.

2008 - в Вестпорт, САЩ, умира **ПОЛ НЮМАН** (1925-2008). Той е американски актьор и режисьор, носител на “Оскар”, “Златен Глобус”, “Еми” и наградата на фестивала в Кан. Роден е на 26 януари 1925 г. в Шейкър Хайтс, Охайо. През 1951 г. се записва в Йелския драматичен институт, а по-късно посещава актьорското студио на Лий Страсбърг. Признатието идва през 1957 г. с ролята на Роки Грациано в “Там горе някой ме обича”. Друг значим успех постига следващата година с образа на Брик Поит от “Котка върху горещ ламаринен покрив” по пиесата на Тенеси Уилямс. В “Дългото горещо лято” създава задълбочен и комплексен образ на самотен аутистичен. Партньорството му с Робърт Редфорд ражда два много успешни филма, превърнали се в класика: “Буч Касиди и Сънданс Кид” и “Ужилването”. Получава Оскар за ролята на Еди Фелсън от “Цветът на парите”. Отпозава се появява все по-рядко във филми, но се отдава на другата си страст - състезанията със спортни коли. Създава своя компания за храни, чиито приходи отиват за дарения.

2008 - в Вестпорт, САЩ, умира **ПОЛ НЮМАН** (1925-2008). Той е американски актьор и режисьор, носител на “Оскар”, “Златен Глобус”, “Еми” и наградата на фестивала в Кан. Роден е на 26 януари 1925 г. в Шейкър Хайтс, Охайо. През 1951 г. се записва в Йелския драматичен институт, а по-късно посещава актьорското студио на Лий Страсбърг. Признатието идва през 1957 г. с ролята на Роки Грациано в “Там горе някой ме обича”. Друг значим успех постига следващата година с образа на Брик Поит от “Котка върху горещ ламаринен покрив” по пиесата на Тенеси Уилямс. В “Дългото горещо лято” създава задълбочен и комплексен образ на самотен аутистичен. Партньорството му с Робърт Редфорд ражда два много успешни филма, превърнали се в класика: “Буч Касиди и Сънданс Кид” и “Ужилването”. Получава Оскар за ролята на Еди Фелсън от “Цветът на парите”. Отпозава се появява все по-рядко във филми, но се отдава на другата си страст - състезанията със спортни коли. Създава своя компания за храни, чиито приходи отиват за дарения.

Отговор от един лапнишаран

Офицер от резерва, полковник от БНА, дългогодишен директор на ДНА (днес Военния клуб в Пловдив), предложил на срещата със Сергей Станишев под тепетата пенсионерите, членове на БСП, “да отделят от залъка си, но да има една истинска социалистическа телевизия”. И дал примери - как Бойко Борисов без партия, а само с изяви по медиите стигнал до властта. Пък Волен Сидеров направил същото с едни десетминутки по СКАТ...

Това е положението, ветераните искат социалевизия през 2009-а! Тя ще им съобщава единствената истина и няма да едновременно проводник на вражеска информация. Тогава залъкът ще е по-сладък, пенсиите ще стигат за лекарства, консумативи и внуци, а партийните дела ще тръгнат като по вода. Илюзии продължават. Тихо, само новата власт да не чува, че “таванът” вместо да се вдигне, може да се срути...

Малко по-късно Станишев за явил на същата среща, че медиите са си избрали ролята на лапнишарани. Ама “лапнишараните”, след като изчакали изявата му по панаирната телевизия, срещата с партийния актив и с бъдещите МОП-овци, си тръгнали, без да дочакат насрочения брифинг... Не е ясно дали от пресцентъра на “Позитано” 20 са им благодарили за доблестната постъпка, за която най-после са събрали кураж, нито дали са им се извинили за просрочения час на срещата.

Загадка остава и дали в бъдещата социалевизия ще работят лапнишарани или “наши” журналисти, които ще гледат в устата не Бойко, а когото трябва. Не е ясно тази медия информационна или пропагандна ще е, не е казано и коя ще е тя, макар по подразбира не намекът да е твърде прозрачен...

Има обаче редица въпроси:
- Кой ще издържа въпросната

ВЕСЕЛКА
БЕНКОВА

телевизия, която вероятно няма да се излъчва от гараж в пловдивския район “Северен”?

- Телевизията кабеларка ли ще е, или направо ще й “купим” ефир?

- В соцмедията ще се поставят ли “неудобните” за експравителството въпроси?

- Ще се обсъждат ли отдолу нагоре проблеми и кандидатури, или ще се “утвържават” само правилно спуснатите?

Момчета от запаса, въпросът не е в “правилното”, а в ясното и открито говорене и в случването на нещата. След 5 юли поне това трябва да разберете - загубата не е поради факта, че вие сте оставени извън играта, а защото са малко младите и нови последователи на идеите ви. Оставете медиите на мира и се научете да общувате с тях. Другото идва само...

От кумова срама

Доц. МИЛАН КОЛЕВ

Преди заседанието на Националния съвет на БСП, на което се реши да се свика заседание на сегашния състав на конгреса, публикувах в ДУМА статия, в която, воден от куп съображения, свързани със състоянието на партията, споделих мнението си, че сега са необходими пълен цикъл отчети и избори, както и нов конгрес. Предложих презаписване на членовете и всестранен анализ на причините за тежката загуба на изборите. Макар и плахо, се надявах някой да се вслуша в предложенията ми, разчитах, че Националният съвет "ще се стресне" и ще открие внимателна, разумна дискусия в цялата партия.

Месец преди конгреса е ясно, че този форум ще бъде поредното мероприятие за замазване на причините за изборния крах и за утвърждаване на статуквото във вътрешнопартийен план. Основание за това твърдение ми дава фактът, че не се състои така необходимата дискусия за състоянието на партията, която да започне от основните партийни организации, от клубовете и да завърши на най-високия партийен форум. За съжаление партията традиционно е замряла в очакване

какво ще кажат „другарите отгоре“

А отгоре обясняват провала с влиянието на външните фактори и минимизират собствените си грешки. Ако някой се опитва да ни убеди, че участието на ръководни дейци в масовите прояви, като се започне от събора на Бузлуджа и се стигне до местните по-масови мероприятия, или срещите с ограничен и един и същи състав на актива са форма за задълбочен анализ на състоянието на БСП, и че е достатъчно с това да се отиде на конгрес, значи много лошо се самозаблуждава или по-лошо - съзнателно се стреми "да

Вместо дискусия чакаме какво ще кажат „другарите отгоре“

замаже" работата. В най-добрия случай различни заинтересовани фактори може да си извадят погрешното заключение, че народът "ги обича", а тук-там някои критикари се опитват да ги очернят. Не зная какво трябва да стане, за да не се правим "на ошипани госпожици" и да признаем, че избирателят ни даде оценка за управлението, която се отрази крайно негативно върху имиджа ни на социалисти и на БСП - като лява партия.

Истинският анализ на състоянието на партията

можеше да бъде ефективен само ако започнеше от низовите звена, да участват делегатите на конгреса и на тях да им се поставят изисквания за позицията, която трябва да заемат в дискусиите. Необходимо беше да се проведат общински конференции, които да приемат документ за оценка на собственото си състояние и да дадат идеи за бъдещето на партията. Ако изобщо може да се говори за някаква форма на дискусия, тя се проявява само в позициите на отделни автори върху страниците на ДУМА, но аз съм убеден, че никой от тях

няма претенции да изразява мнението на цялата партия

Основната маса социалисти (отново и не за първи път) са немотивирани и лишени от възможността да участват в съдбоносно важна дискусия и техният глас да бъде чул.

Наред с всичко, свързано с провала на изборите, има грамада от други проблеми, които чакат отговор:

- Докога ще се съвместват по някол-

СНИМКА ЮРИЙ СТОЯНОВ

А БСП се крепи на нашата вяроност и памет...

ко длъжности и колко още години трябва да минат за въвеждането на мандатното начало?

- Докога ще се позволява делегираното представителство да бъде параван за ръководни дейци, които се промъкват в НС, заобикаляйки оценката на конгреса за тяхната дейност?

- Докога екипният принцип ще дава основание на лидери от различни нива да се обграждат със свои хора?

- Докога организационният разпад ще бъде наблюдаван безучастно и ще бъде "последна грижа" на НС?

- Има ли надежда някога листите за съветници, депутати и водачи на листи да съвпадат в максимална степен с желанията на социалистите и симпатизантите на БСП?

- Ще има ли ефективна система за подбор и подготовка на кадрите или от време на време стихийно ще се "презаглежда"?

- Могат ли контролните органи на различните равнища да влязат реално в изпълнение на уставните си функции?

- Ще приключат ли опитите за генерационно парцелиране и възрастово про-

тивопоставяне на социалистите?

Всичко това можеше да бъдат теми за една (уви, несъстояла се) дискусия. И закономерно възниква друг също така съществен въпрос: кой и защо е заинтересован да не се състои дискусията в БСП и да се отива на един толкова предизвестен като решения конгрес? Отговор трябва да дадат онези, които преднамерено наложиха този удобен, но ялов подход.

Не желая да пророкувам, но заседанието на конгреса в средата на октомври няма да реши нищо. Най-вероятно е нашето управление да се оцени напълно положително с някои забележки, а причините за провала на изборите да се търсят навсякъде, но не и в самите нас.

Ще изгорят няколко "ръководни бушо-на" - от кумова срама. И толкоз! Както си личи отсега, дискусията, ако наистина има такава, ще се персоналифицира до: "Кой ще бъде лидерът?" И ще има "състезание с един състезател".

Ако се сбъдне тази мрачна прогноза, изобщо не бих желал по-нататък да наричам в бъдещето на моята партия.

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Не всички, "събрали точките" за пенсия, искат само да си хортуват по пейките

ДОНКА МИХАЙЛОВА

Зам.-министърката на труда и социалната политика и доскорошен главен актьор на НОИ Христина Митрева хвърли в тревога хората в предпенсионна възраст, като заяви, че предстои увеличаване на възрастта за пенсиониране. Първата стъпка щяла да бъде вдигане на възрастта - за жените до 63 г., след това увеличението щяло да засегне и двата пола. Обществената реакция беше толкова бурна, че се наложи министър Младенов да опровергава позицията на заместничката си и да обяснява, че реформи няма да се правят в условия на криза, а нарастването на възрастта ще се случи в дългосрочен план.

Съгласна съм, че е необходимо да се търси решение, което да гарантира разширяване

на приходната база в бюджета на НОИ. С всяка изминала година относителният дял на приходите от осигурителни вноски намалява, като през 2009 г. държавата реално беше призната от законодателя като трети съосигурител на българските граждани - наред с работодателите. Неколкократното намаляване на осигурителната тежест е съществена причина, поради която дефицитът в бюджета на НОИ нараства за 10 години над 30 пъти - от 90 млн. лв. през 2000 г. до близо 3 млрд. лв. през 2009 г. Икономическата криза допълнително усложни ситуацията. Демографските прогнози за България са особено тревожни - през 2035 г. 100 работещи българи ще трябва да издържат 103-ма пенсионери при съотношение 100:76 сега.

Кой ще плати цената на кризата?

Увеличаването на пенсионната възраст не е панацея

Чисто математически проблемът с нарастването на приходите в НОИ може да бъде решен по няколко начина - намаляване на сивия сектор, нарастване на осигурителната тежест, на доходите, на трудовия живот на хората. Могат да бъдат ползвани различни подходи - стимули за работещите след навършване на възраст и нарастване на границата за пенсиониране. Решението кои от тези действия да бъдат предприети, е политическо. Странното обаче е, че то се търси

изцяло за сметка на работещите българи

- чрез увеличаването на възрастта. Правителството заяви твърдо намерение за по-нататъшно намаляване на осигурителната тежест, което, успоредно със стимулиращото действие за икономиката, рязко ще намали приходите на НОИ. Всъщност това е действие, чрез което то се противопоставя на позицията на МВФ, изразена при последната й мисия в България. Страната ни е сред 5-те страни в Европа с най-ниска осигурителна тежест. При намаляване на ДОО с 2% от началото на 2010 г. приходите в НОИ ще намалееят с около 380 млн. годишно, което се равнява на около 75% от месечна пенсия на всички пенсионери в България.

Не е трудно са се направи

връзка между замразяването на доходите

и намерението за увеличаване на трудовия живот. Явно се очаква удължаването на стажа да компенсира отсъствието на ръст на осигуровки от замразените доходи. Но и двете решения са все за една и съща сметка - тази на работещия българин.

Решението за нарастването на възрастта е стъпка, за която има и логични аргументи. Вярно е, че България има една от най-ниските възрастови граници за пенсиониране и че демографската криза налага нетрадиционни решения. Вярно е обаче и това, че страната ни държи

печалното последно място в Евросъюза

по показателите продължителност на живота, ниво на заболяемост по сърдечносъдови заболявания и заболявания на кръвоносната система и смъртност.

Лисабонската стратегия поставя пред страните членки изискването за удължаване на трудовия живот. Моето мнение е, че до изчерпването на другите възможности за нарастването на приходите в НОИ това изискване трябва да се постига не чрез задължително увеличение на пенсионната

възраст, а чрез разширяване на стимулите хората да работят след навършване на възраст за пенсиониране. По време на обсъждането на бюджета на НОИ за 2008 г. Народното събрание прие предложение, което внесохме с колеги от Коалиция за България, ако лицата продължават да работят след навършване на възрастта за пенсиониране, без да им е отпусната пенсия, всяка година осигурителен стаж да се брои за 3. Това повлия на решението на много работоспособни хора да продължат да работят след навършване на пенсионна възраст. Това е икономически изгодно за бюджета на НОИ - отлага плащането на пенсии във времето срещу по-високи пенсии след време. Възможно е този стимулиращ процент да продължи плавно да се увеличава.

Могат да се обмислят и други стимулиращи мерки като специални програми за работещи възрастни. Тези програми биха могли да предлагат подходяща работа за отделни групи, навършили пенсионната възраст - примерно хора с висока квалификация и богат професионален опит, такива, които не желаят пенсиониране поради различни причини, или нискоквалифицирани, които се стремят към по-висока пенсия и са готови и на непривлекателен труд.

На фона на антикризисните мерки на правителството, насочени към стимулиране на бизнеса, намерението за вдигане на пенсионната възраст, макар и с отложено действие, ми изглежда като отговор на въпрос, който вече съм задавала - кой ще плати цената на кризата. Май и този път намеренията са цената да се плаща от редовия българин.

Свети Димитър зима носи

Октомври е месец на благото вино, на овощните дръвчета и на веселбите след края на усилената полска работа

КИРО М. ИВАНОВ

Октомври е месецът, в който усилената полска работа постепенно намалява. Народното му име е "Листопад". Зачестяват празниците и именните дни: "Дойдат ли дренките, идват и седемките-беленките".

**6 ОКТОМВРИ -
СВ. АПОСТОЛ ТОМА.
ТОМАНОВДЕН**

Неподвижен църковен празник. Апостол Тома е един от учениците на Исус Христос. Когато след възкресението си една вечер Спасителят се явил пред своите ученици, него го нямало сред тях. И като му разказали за случилото се, апостол Тома не повярвал. Оттам е дошъл и изразът "Тома Неверни".

**14 ОКТОМВРИ -
ПРЕП. ПЕТКА ЕПИВАТСКА -
ТЪРНОВСКА. ПЕТКОВДЕН**

И този празник е неподвижен. Параскева (Петка) Епиватска - Търновска била родена в гр. Епиват, Тракия. Майка ѝ и баща ѝ били имотни хора, а дъщеря им, кой знае защо - отшелничка в Йорданската пустиня. След смъртта им Петка наследила голямо богатство, но го раздала на бедните. Малко преди смъртта си чула глас Свише, който ѝ наредил да се прибере в родното си място. Погребали я като чужденка - никой не си я спомнял. Години по-късно разровили гроба ѝ и видели, че е нетленна; тялото ѝ било "непохабено от времето". Според легендата "болните оздравявали, сакатите се изправяли, а слепите проглеждали", щом се поклонели пред мощите ѝ.

Писателят Йордан Вълчев пише в книгата си "Календар и слово", че великият цар Иван Асен II, след една голяма победа над латинците, не само заварявал земята до самия Босфор, но и принудил победените да му предадат мощите на св. Параскева Епиватска. На 14 октомври 1238 г. мощите на св. Петка били тържествено пренесени в Търново в специално построения храм "Преподобна Петка". До нас е достигнало житието на светицата, написано от патриарх Евтимий.

На този ден в планинските райони овчарите пускат кочовете при овцете, за да се мърлят (заплождат). В Южна България при пускането на кочовете в кошарите хвърляли орехи, дюли, ябълки, монети и др. Сварявали курбан, който раздавали на обща гощавка, като колели черни овце. На много места правели Петковска задушница. Ако се случи луната да отива "на пълно" - към пълнолуние, вярвали са, че ще са пълни и кошарите с агнета.

На първия понеделник преди Петковден в Източна Тракия извършвали обичая Господня църква - общоселския курбан. А в първата събота преди Петковден - кокоша църква, в жертва принасяли само кокошки.

Тези древни ритуали били сигнал за началото на рутинното масово клане на охранените и обременителни за изхранване през зимата говеда. По-голямата част от месото приготвяли като пастърма и държали за "военновременен" запас. Боилите водили точни сметки кое домакинство колко телешка пастърма притежава и само в гладни години разрешавали част от нея да се яде, за да оцелее семейството през зимата.

Именници са: Петко, Петкана, Параскева, Пенчо, Пеньо, Пенка.

**19 ОКТОМВРИ -
ПРЕП. ЙОАН РИЛСКИ
ЧУДОТВОРЕЦ**

Йоан Рилски е безспорно най-българският светия. Отшелникът от село Скрино, Дупнишко, бил ясновидец, пророк и духовен водач не само за българския народ, но и за цялата Вселенска православна църква, която също го канонизира

Черквата при гроба на св. Йоан Рилски

ра за вековете. Вярващите продължават да се покланят повече от хилядолетие на неговия гроб. Когато цар Петър го поканил да излезе от гората, той отговорил: "Ако бях желал да имам злато и сребро, то защо дойдох в тая страшна и непроходима пустиня?"

И днес Рилската обител, чийто пръв игумен е бил Йоан Рилски, е свещено място за християните.

**26 ОКТОМВРИ - ВМЧК.
ДИМИТРИЙ СОЛУНСКИ.
ДИМИТРОВДЕН**

Образът на св. Димитър ни е познат от иконите като конник с копие, който убива военачалника Лий, стоящ в краката на коня. През XIII век Асеновци го прогласяват за духовен закрилник на българите и с неговата икона напред възстановяват независимостта на България.

Култът към св. Димитър води началото си от V век, тогава мнозинството от населението на Солун било българско, българин е и светецът, нищо че и други народи си го присвояват. Той символизира Юпитер, най-важното светило след Слънцето за Слънчевия календар. А св. Георги е символ на Слънцето. Двамата светци били наричани Звездните братя. Св. Димитър бил с бяла брада, от която, щом я разтърсел, се посипвал сняг. Народът ни го свързва с началото на зимата: "Свети Димитър зима носи".

Димитровската задушница е в събота преди празника.

Икона на св. Димитър от 1617 г., Велико Търново

Именници са: Димитър, Димитрина, Димо, Димка, Драган/а, Митко, Митра.

**27 ОКТОМВРИ -
МЧК. НЕСТОР.
МИШИНДЕН**

Имало е и такъв празник. В някои райони го наричали Паганшляк, Мишляци, Пуганци - в чест на мишките. Обредите и забраните били за предпазване от мишките: забранено било на жените да говорят за мишки; най-старата жена в къщата замазвала с тор или кал комина на огнището, праговете на хамбара и зимника, изричала заклинания да се "замажат" очите на мишките! През деня жените не трябвало да режат с нож и ножица, нито да плетат с куки, да шият с игли или да месят хляб, за "да не косят мишките дрехите и посевите с острите си зъби".

Тържества

- ✓ На благото вино - в началото на месеца, щом започне да ври ширата в бъчвите.
- ✓ Ходене на дренки и други диворастящи плодове.
- ✓ Празник на кукурузобера - в средата на месеца.
- ✓ На есенното засаждане на овощни дръвчета - в неделния ден след 27 октомври.

Метеорология

- Ако е добро времето по Петковден - на Димитровден ще бъде лошо.
- На Петковден, кога грее слънце - зимата бива лоша, а кога вали дъжд или сняг - добра.
- На 18 октомври (св. ап. и ев. Лука), ако не падне слана, зимата ще е топла, ако на обяд е ясно - пролетта ще начене рано и ще е топла, ако ли вали дъжд - пролетта ще е хладна, ако вечерта е ясна - лятото ще е горещо.
- "Сиромашкото лято" започва от Димитровден и трае 40 дни - до Анино зачатие.
- Ако на Димитровден овцете лежат пръснати една от друга - зимата ще е топла, с малко сняг, а ако лежат сгушени една до друга - зимата ще е тежка, с голям сняг.
- Ако вали дъжд на Димитровден, ще вали и на всеки празничен ден през годината.

Предсказания за предстоящата зима по фазите на Луната на Димитровден:

- Ако месецът е "празен" или не е изпълнен, зимата ще е мека, ако се случи пълнолуние - ще има много сняг и студ.
- Ако е добро времето на Димитровден, добро ще е и на Гергьовден.
- Кишовен кога е октомври, зимните посеви стават много добри.
- Ако вали сняг на 27 октомври, пчелите ще са добри през лятото.
- През октомври, ако листата на тополата падат по-рано от горните клони, зимата ще бъде тежка, а ако падат по-напред от долните - ще е добра.

13 е любимото число на Великия Васил Гендов

Пионерът на нашето кино и съпругата му Жана са двама български донкихотовци и може би точно това ги довежда до фалит през 1937 г.

ГЕОРГИ СТОЯНОВ-БИГОР

Жана Гендова пише в мемоарите си, че на някакво честване съм ги провъзгласил с Васил Гендов за български донкихотовци. Това твърдение било наполовина вярно, попаскало Гендов, а нея - никак. Животът ѝ, смяташе тя, бил съсипан и щял да протече иначе, далеч по-сполучливо, ако и Гендов би бил като нея... Санчо Панса. Но нали, напомни ѝ, Гендов обичал числото 13? На 13-о число била премиерата на "Българан е галант". На 13-о число се запознал с Жана. На 13-о число се издокарал в руска рубашка, препасана с червен шнур, обявявайки се за толстоист, маркир че никога не е бил вегетарианец.

- Може, господин Бигор, 13 да е щастливото за Гендов число, но не и за Жана. Поне по пункта късмет в брачния хомот.

И все пак, Жана, донкихотство е. А и какъв ще е бил рицар без предания оръженосец Санчо Панса? Пък не е бил кой да е. Родил се в Сливен - град на хайдутите, войводи и просветители. Принадлежал към артистична династия. Негов вуичо е видният актьор Иван Попов, леля му Елена Снежина, е също видна актриса, съпруга на известния артист Атанас Кирчев, загинал през Балканската война. С родата му са свързани и режисьорът Стефан Сърчаджиев, театралите Николай и Бистра Фол.

И така, в ранното утро на 16 май 1910 г., на ул. "Славянска", където е днес театър "Сълза и смях", Гендов "режисира" "Българан е галант". Оператор бил проекционистът на "Модерен театър" испанецът Гаетано Пие де Флорес; той снимал с апарат "Пате", купен от вехто от Будапеща и внесен от Отай Алдар, собственик на киното.

Актьорът бяга от затвора в "Човекът, който забрави бога"

Гендов

играл ролята на елегантен бонвиван

който среща на улицата красива дама и я задира. Действащи лица били и господин Делбело, италианец, началник на персонала на "Модерен театър", в ролята на клиента бил счетоводителят на същия театър, даматата-актриса е Мара Миятева, минувачи са статистите от Народния театър Методи Станоев и Тодор Стамболиев. Във въстателните титри на лентата, по примера на емблематичния галски петел на фирмата "Пате", било изрисувано лежачо лъвче и сложен надпис "Гендов-филм". Две седмици се въртало на екрана позитивното копие. Нещо невиджано дотогава. Хвалестивно откликнал и печатът.

- Интересно е - пише вестник "Дневник" - да се види как се заражда изкуството в една млада и напредничава страна като България, която като се стреми във всичко да подражава на западно-европейските колоси, не иска да е назад и в областта на един нов отрасъл в изкуството.

Предоволен бил и "инвестиаторът" Алдар, собственикът на театъра, почерпил Гендов с потупване по рамото и една гура.

През септември 1917 г.

столичани гледат нова премиера - „Любовта е лудост“

Също комедия по разказа "Палавата" от французина Ръоне Лекроа: любов между двама млади, на която както винаги ще пречелелата на момичето. След стереотипни перипетии, преобличания, гримиси и кривения любовта тържествува.

Бушувала война, леела се кръв, само малолетникът Кино не се трогвал, имал си свои проблеми. Заел бил Гендов с проекти за заеми. "Луд ли си, та за такъв маскарлък да харчиш пари", под-

мятали му. Само Иванка Иванова, също от Сливен, щерка на красива сръбкиня и баща пуритан, възпитаник на белградския детски корпус, ще се "хване" за вдицата на бъдещия "конкурент" на "Метро голдуин майер". Била ученичка в Пловдивския девически френски колеж, когато изгледя спестените си 600 лева. "Ето парите, заявила му Жана. - Започнете филма, ако стигнат."

Освен битката за пари Гендов ще спечели и най-съдобносната битка - Жана. Тя ще е звездата и в следващите му филми, но и ще мъкне кувари и сандъци в чергарските турнета. Васил ще режисира, ще бъде монтажистът, драматургът, лепачът на афиши; и кредитният, и дължникът. Синът им - Митко, ще играе детските роли. Всички те, тримата, ще представят през 20-те години "Гендов-филм". Ще вълнуват тогавашното общество с "Дяволът в София", "Бай Ганьо", "Човекът, който забрави бога", "Бунтът на робите", "Пътят на безпътните", "Улични божества", "Буря на младостта" и "Земята гори".

Знаменитият майстор на българското кино

Гендов ще е

царят на мелодрамата

морализаторската мелодрама, и българският Жан Валжан. Негови екранни територии са кръчмите, кабаретата, затворите. Веруюто му - коктейл от народничество, толстоизъм и християнски проповеди. Когато екранизирал "Пътят на безпътните", вместо автограф с пожелания, самоцитирал се с една от репликите си: "Ако не беше улицата, колко малко щяха да бъдат злините."

Когато се зачете в мемоарите му "Трънливият път на българския филм", веднага ми стана ясно колко безнадеждно ще е било Гендовото счетоводство. Какви ще са били сметките на тоя

фантазьор, и разбирал ли е той въобще от сметки? Къде са били павилионите му, лабораториите, колко са били кината, какви постъпления ще е очаквал от едно-единствено копие? Може ли е да се правят разходи без възвръщаемост?

Неотчайващият се Дон Кихот ще обикаля министри, индустриалци, предприемачи, банкери, ще търси заеми, ще проси, ще агитира чичовци, вуйчовци, първи и втори братовчеди, ще продава бижута, часовници, ще вербува поръчители, ще погасява полици, ще трупа нови дългове към заложни къщи, застрахователни и акционерни дружества, ще пропилее до стотинка скромните спестявания на Жана, ще се прости с апартамент, с къща, парцел и накрая, снимайки "Земята гори",

напълно ще е разорен

От 1937 г. насам фирмата "Гендов-филм" преустановява поради фалит окончателно дейността си. Опожарили всичко и англо-американските бомбардировки. Така и не успял да се отчепе пред верните си оператори Мисулин Райфлер и Христо Константинов, които обичайно му снимали на вересия. Слава Богу, че и тия вересии са амнистирани, понеже и тоя, който имал да дава, и тия, които се надявали да получат, са отдавна покойници. Какво било-било! В земята гинат и страсти, и дългове. Дано Господ прости и депотизма му спрямо Жана: удрял ѝ плесница, когато заради нейни грешки трябвало да се снимат допълнително дубли.

Тежи ми и мой грях, че не откликнах на неговата заръка. Когато съм идел в Холивуд, молеше ме той, да съм се разтършувал там и непременно щял съм да попадна на неговия "Българан е галант". Оригинално копие било откраднато от забегалия в Щатите Стефан Денчев, бивш издател на филмово списание. Та тоя Денчев първо се предришил във Виена за самия Гендов и проектирал там пред преуспяващи продуценти "своя" филм, сиреч "Българан е галант", и уж им взел акъла. После пиратът се запилял в Лос Анджелис, играл в холивудски филми, партнирал на Тейдър Хауз и Рут Клифорд и понеже бил и бандит, бил секционен секретар на митичния Ал Капоне, полицията го застреляла.

"А де може да е филмът, г-н Бигор, освен

в сейфове на холивудските магнати?

Много ви моля, на колене ви падам. Вие сте настоятелен, вие сте дипломатичен, вие сте комуникативен, предразположете ги и те ще ви дадат филма. За какво да им е, след като киното е вече звуково."

Казват, практик бил, не губел. А де му са големите печалби? Да, хитруваше и на дребно. Поиска ми веднъж разписка, че Националната филмотека "не се нуждае от оригинала на ръкописа "Трънливият път на българския филм", и че разписката щяла да му послужи пред митническите власти, та виден колекционер да пренесъл ръкописа му във Виена. А видният австриец щял да му заплати... един милион шилинга?! Веднага схванах намерението му, знаех, че въпросният ръкопис е купен вече от кинематографията. Направих си оглушки, уж загрях. "Съгласих се", беше начин да му пробутам още една парична сума. Вместо въпросната разписка платих му мемоарите на Жана, които фактически преповтаряха "Трънливият път".

Възнамерявах да снимам филм за пионерството му. Отидох в къщищата му на ул. "Тракия" 4, споделих проекта си. Предвиждах инсценировка: Гендов и Жана в кабината на орбитален спътник сред купища фотоилустрации от филмовите и множеството им театрални дуети. Кръжат из космическите селения. Жана, която се трудеше в момента над почерпушката, чу и веднага се провикна сърдито:

- Дума да не става!

Аз с тоя сатрап - наникъде

Да ме режисира, да ме командва, да ме нахоква - и там ли?

- Защо? - попитах.

- Отчуждени сме вече един от друг, г-н Бигор - отвърна тя.

Без да му пука, което зачестявало с одъртвяването, Гендов възрази категорично със съвсем друго несъгласие:

- Не! Не! На дърво без корени не се качвам, не хвърча. Нека си хвърчат, да си пътуват само снимките! Предпочитам сигурно-

А къде е Жана?

"Гендов-филм" на път

то си тук, на Земята.

Тъй като не хареса хрумванията ми, на следващия ден дойде в Националната филмотека със свой сценарен проект. Ето какво беше съчинил:

...Гендов, облечен в дълъг кожен балтон, крета бавно, задъхано из една от алеите в Борисовата градина. Аз го срещам и уж съм се припознал, че е той.

- Че нали се познаваме, как тъй уж? - попитах го.

- От снимките, г-н Бигор. Било логично шеф и компетентен критик като мен да е чел стари вестници, а щом е чел, не може да не се е натъквал на Гендови фотографии.

И така, между мен и главното действащо лице трябвало да се разменят следните реплики.

Бигор: Извинете, не бяхте ли Васил Гендов?

Разхождащият се: Бях и съм.

Бигор: Някогашният Гендов, филмовият пионер, нали?

Той: Тогави и всякога ще съм и ще си остана Гендов.

Пое с усилия въздух, който не му достигаше, и жестикულიрайки, взе да ми дава указания: Запълни екрана от понесени от вятъра

обрулени златни листа!

Това ще е символ.

- Какво означава такъв символ? - направих се, че не загрявам...

- Означава - разясни той, - че Гендов си отива... - И пак се закашля.

От честите му гостувания в Националната филмотека устано-

вих, че говореше за себе си само в "трето лице". С фамилиното си име назоваваше и екранните си герои. Помогли го да ми разясни необозначени снимки с епизоди от негови филми. Взех молив, посочих му изображенията, той диктуваше, декламирайки като на сцена, а аз записвах прилежно:

...Това е епизодът, в който Гендов идва с откраднатата чанта с парите, Жана протестира, а той се опитва да я сплши.

"Тук задочно осъденият Васил Гендов намира Жана и иска седмичната ѝ заплатата."

- Защо? - питам го.

- За да я пропие.

- А тук?

"Тук следва убийството. Гендов бяга с чантата с парите."

"Гендов преследван от полицията."

"Домът на Гендов гори, вътре е Диана, а Жана крещи за помощ от балкона."

"Гендов и мошеникът уговарят една сделка."

"Гендов е вече жалка отрепка.

Убиец, у когото ще заговори съвестта. Но, уви, твърде късно."

"Жана се чуди как ще се препитават."

"Гендов е пак оканяник и в безизходица."

"Гендов е в черквата. Там си дава обет, че ще се завърне разкаян в семейното гнездо и ще живее като честен християнин."

"А тук е след бягството от затвора - той се спуска от моста на река Марица в Пазарджик."

"Гендов и Жана, без да се виждат, спят на две съседни пейки

на острова, той я търси, но се разминават."

- Нали

в предишната снимка Жана беше убита?

- Да, но в друг филм, уважаеми г-н Бигор.

- Нима филмовият и частният ви живот са едно и също? Каква е разликата между артиста Гендов и човека Гендов "зад кадър"?

- Позволете ми, г-н Бигор, да отговоря на тоя въпрос като Хамлет: "Останалото е мълчание..."

Нямаше съмнение, че под повнатието "останалото" имаше предвид одисеите, фалитите си като кинопионер.

Закашля се и добави:

- Знам, че един ден ще получа далеч по-големи признания, но ще е след като няма да ме има.

Месеци или два преди смъртта му отидох при него да уточня още един фотос с хлапак, който не приличаше на сина му Митко.

- Това - каза той - е Сашо Кипров.

- Кой е? Какво играе? Кой е филмът?

- Ами това е собственото ми дете, което ще ме спаси в момента, когато исках да се хвърля под влака... Хвана ме, издърпа ме от релсите. Забравих в кой филм беше... Но не греша, категорично не греша, че е Сашо Кипров, той тогава ме спаси...

"Българан е галант"

Спомняш ли си

Универсален метод да запомняме имена и лица на хора

Повечето хора се затрудняват да запомнят имената и лицата на хората, с които се запознават. В същото време това е много важно умение, необходимо в съвременния живот, не само за да не се чувстваме дискомфортно, когато ни запознават за 15-и път с Иван Петров.

Английският психолог Тони Бузен е разработил универсален метод, който ще ви помогне да запомните лицата и имената на хората, с които се запознавате, и никога да не изпадате в неудобно положение. За да прилагате този метод, трябва само да се интересувате от хората, с които се запознавате, и да бъдете учтиви, поне така твърди ученият.

Не е задължително стриктно да спазвате всички стъпки от посочения подолу алгоритъм. Изберете за себе си тези точки, които най-много ще ви подхождат и улесняват.

Мислено се подгответе

че ще се запознавате. Ако ви предстои да се запознаете с някакъв човек, мислено се подгответе към тази ситуация. Трябва да имате положителна нагласа. Някои хора предварително си казват, че имат лоша памет на имената и лицата и затова няма какво да се стараят, защото пак нищо няма да запомнят. Ако сте от тези хора, веднага ще забележите голям напредък в запомнянето, щом повярвате, че можете да развиете своята памет. Опитайте се да се отпуснете за една-две минути преди срещата с непознат човек и мислено да се подгответе към запознанството.

Наблюдавайте лицата

Запознавайки се с човека, гледайте го направо в очите. Не извъртайте погледа си, не гледайте в краката си или някъде зад гърба на човека. Разглеждайки лицето на този, с когото се запознавате, обърнете внимание върху отделните черти, тъй като това ще ви помогне да запомните лицето. Ако се вглеждате в лицата на хората, ще забележите, че те наистина много се отличават едно от друго. Развитата наблюдателност е голяма стъпка към подобряването на паметта. Хората не запомнят външността на новите си познати основно заради това, че те само поглеждат в очите на събеседника, докато трябва да разглеждат внимателно лицето.

Най-добре е да тренирате

своята наблюдателност на обществени места. Всеки път се концентрирайте върху само един детайл - един ден да разглеждате само носовите на хората, друг ден - веждите, трети - ушите, четвърти - формата на черепа и т.н. С изненада ще откриете, че лицата на хората наистина много се различават. Ще развивате своята памет, научавайки се да забелязвате тези различия.

Слушайте

Внимателно и съсредоточено се вслушвайте в звученето на името на човека, с когото се запознавате. Това е много важен момент от първоначалния етап на запознанството. На този етап много хора пропускат ценна информация, защото повече мислят за това как да не забравят името на човека, отколкото върху самото име.

Помолете човека да повтори името си

Дори да сте чули името на човека много ясно, не се срамувайте любезно да го помолите да повтори името си. Повторението помага да запомните, като всяко ново повторение показва шанса името да бъде запомнено.

Ако имате някакво съмнение за това как точно се пише името, в любезна или

шеговита форма помолете новия ви познат да си каже името по букви. Това ще ви позволи пак да покажете своя интерес към събеседника и ще можете да чуete името на човека още веднъж.

Вашето ново хоби

- произхода на имената и фамилиите. Искрено уверете събеседника си, че се интересувате от произхода на имената и фамилиите и любезно го питайте какво той знае за своето име (при това не забравяйте предварително да научите произхода на собственото си име!) Можете да останете изненадани от това, че около 50% от хората не само знаят нещо за произхода на своята фамилия, но и с желание обсъждат тази тема. В този случай вие пак ще можете да покажете своя интерес към новия си познат и ще можете да чуete новото име още веднъж.

Разменете визитните си картички

В Япония размяната на визитните картички се смята за един от най-важните социални ритуали. Японците знаят, че това много помага да запомните новия познат. Ако наистина искате да запомните имената на хората, следва да си направите хубави визитки, които бихте могли да раздавате при всяко ново запознанство. Обикновено вие също ще получите визитка на събеседника си или поне бележка с името и координатите му.

Повтаряйте името в разговора

Проявявайки интерес и любезност, опитвайте се по време на разговора ви да повторите името на човека колкото повече пъти. Освен, че ще запомните името му по-лесно, ще направите самия разговор по-приятен, като ще влияете върху събеседника си. На всеки ще му бъде по-приятно да чуе: "Както каза Станислав...", отколкото: "Както той каза...", посочвайки с пръст този, за когото иде реч.

Повтаряйте новите имена наум

По време на кратките паузи в разговора внимателно погледнете своите събеседници и повторете наум техните имена. Този начин да повтаряте имената трябва

Наблюдавайте... лицата

ва да ви стане навик.

Напускайки групата за малко, проверявайте себе си

Когато ви се налага да напуснете събеседниците си за кратко, например, да отидете до другата стая по време на бизнес среща, проверете как сте запомнили имената им, тяхното произношение и правописа, а също и информацията за произхода на имената им, ако сте успели да разберете за това. Припомнете си и други интересни моменти от общуването с новите хора. По този начин ще изградите асоциативен ред, който ще играе ролята на "карта", която много пъти ще покачи вероятността да запомните имената на хората.

Повторете името на сбогуване

Сбогувайки се с човека, кажете пак името му на глас. По този начин логически ще завършите момента на научаване на името

Допълнително повторение

Ако не сте много сигурни в уменията си да

запомните и искате да ги развиете, прилагайте метода на допълнително повторение:

Наум. След като сте се сбогували с новите си познати, веднага си спомнете техните имена и лицата им.

Използвайки снимка. Ако имате възможност, например по време на парти, опитайте се да направите снимка на новите си познати.

Използвайки личната си картотека. Направете си картотека, където на картички да записвате само името, мястото и датата, когато сте се запознали с един или друг човек.

Обратното правило

По възможност опитайте се да прилагате горните правила "на обратно". Например, запознавайки се с човека, повтаряйте не неговото, а своето име, разкажете за произхода на своето име и т.н.

При удобна възможност предайте на събеседника си своята визитка, а говорейки за себе си, повтаряйте името си. Това ще помогне на събеседника ви да ви запомни, а също и да повтаря името ви в разговора по-често. Този похват не само помага да покажете своята любезност, но и да направите разговора по-приятелски и непринуден.

Не бързайте

Понякога в момент на запознаването хората се притесняват от ситуацията и се стараят колкото може по-бързо да я приключат. Авторите на социалния етикет препоръчват да не бързате и да се обърнете по име към всеки нов познат поне веднъж. Можете да вземете за пример кралицата на Англия, която прави точно това.

Превърнете запознанството в игра

Ако превърнете запомнянето на имената и лицата на хората в игра, дясното полукълбо на мозъка ви ще получи по-голяма свобода за построяването на асоциативните връзки. Това е основата на добрата памет при децата. Децата, за разлика от възрастните, по-добре запомнят имената и лицата на хората. Това се случва не заради по-добрата им памет или по-съвършения им мозък, а защото те, без да съзнават, прилагат всички правила на запомняне.

Приложете правилото „Плюс едно“

Средно човекът при запознанствата запомня имената и лицата на двама-трима души от тридесет. Опитайте се да запомните на един повече. Така ще се отървете от грешната нагласа да запомните всички наведнъж. Прилагайте принципа "Плюс едно" във всяка нова ситуация и със сигурност успешно ще запомните имената и лицата на хората.

Слушайте...

Отслабването не води до изчезване на целулита

Непрекъснатото изчисляване на калориите и отказът от любимите храни може и да помага в някои случаи за намаляване на целулита, но понякога ефектът е обратен. Според американските лекари от американското общество на пластичните хирурзи при жените, които имат значителен проблем с килограмите, отслабването наистина дава добър резултат по отношение на целулита, но при тези, чието тегло е приблизително нормално, евентуалното му намаляване може да има обратен ефект. Данни от проведено лятото на 2009 г. проучване сочат, че при 58% от наблюдаваните пациентки целулитът е намалял, но при 31% състоянието се е влошило.

“Понякога дори при жените, които са намалили много теглото си, целулитът не намалява, а единствената последица е загуба на еластичността на кожата и нейното провисване”, добавят учените. “За това и препоръката към жените, които искат да намалят своя целулит, трябва да бъде: на първо място посетете специалист и се консултирайте с него”.

Според авторите на статията целулит се среща при почти 85% от жените, но далеч не при всички отслабването има положителен ефект, макар самият целулит да е изключителен признак за наднормено тегло. “Дори в случаите, когато намаляването на килограмите има резултат, става дума за намаляване, а не за изчезване на целулита”, твърдят в заключение американските специалисти.

Жените на диета раждат повече момичета

Жените, които спазват диетата по време на зачеването, или рядко закусват, по-често раждат момичета, показват резултатите от британско изследване. Това е първото научно свидетелство, че количеството на приеманата чрез храната енергия има отношение към пола на бъдещето дете, като колкото повече е тя, толкова по-голям е шансът детето да е от мъжки пол.

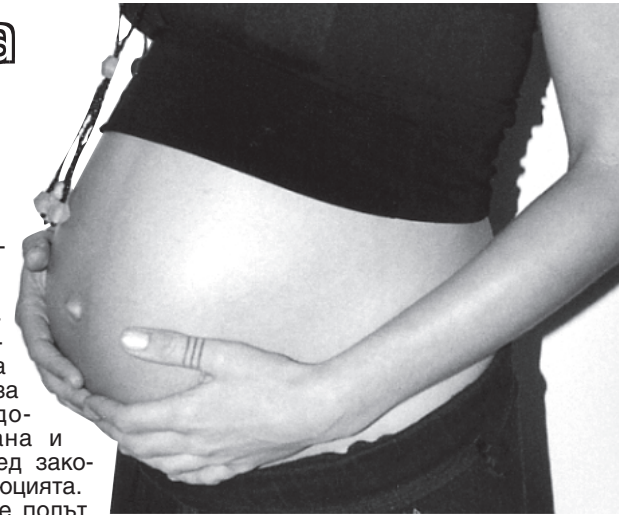
Според учените от университетите на Оксфорд и Екзетър, това може да обясни факта защо в повечето развити страни, където повече жени са на диета, броят на раждащите се момичета превъзхожда този на момчетата, като тенденцията се засилва, макар и бавно - с около 1 на 1000 за период от 40 години.

Специалистите обясняват това с факта, че вероятно при постъпване в организма на по-

малко калории, т.е. пониски нива на кръвната захар, той “разчита” това като сигнал за липса на достатъчно храна и реагира според законите на еволюцията.

Въпреки че полът на децата се определя от гена на бащата, на науката вече е известно, че високите нива на глюкоза в майчиния организъм го “подтиква” към развитие на мъжки ембрион. Механизмът на това действие обаче все още не е установен.

Според британските учени, от гледна точка на еволюцията в подобна зависимост има логика: “Мъжкото начало в природата е по-зависимо от физическите усилия, които то полага, докато за женското е

типично да води по-застоял живот. Ако майката има достатъчно източници на храна и даде мъжко потомство, тя всъщност увеличава вероятността родът да бъде успешно продължен с внуци и правнуци, отколкото ако роди момиче. Но ако времената са тежки и храната не достига, закономерността е обратна - женското потомство в по-голяма степен осигурява продължителността на рода”.

Сексът е необходимост, а не просто удоволствие

Много изследователи доказват тази теория с години. Всеки има свои методи, но изводът, до който стигат, е един - сексът е необходимост за здравето на човека. След секс се повишава производството на хормона пролактин, който заставя клетките в мозъка да образуват нови неврони в центъра на обонянето. Сексът се явява и добър “тренажор” - редовните занимания могат да стегнат фигурата и да помогнат за избавяне от излишните килограми. Един страстен полов акт изгаря 200 калории - горедолу толкова, колкото при 15-минутно бягане на бягащата пътека във фитнес залата. Честотата на пулса на възбуден човек съответства на честотата на пулса на спортистите - от 70 до 150 удара в минута.

Ако по време на секс не се използва презерватив, депресията у жените намалява, твърдят ирландски учени и обясняват това с факта, че простагландинът - хормон, който се съдържа в спермата, се абсорбира от женските полови

пътища, регулирайки производството на женски хормони.

Сексът е признат и като обезболяващо средство. Преди оргазъм нивото на хормона окситоцин се повишава пет пъти в сравнение с обичайното му равнище. Това, на свой ред, води до образуването на ендорфини, които оказват болкоуспокояващ ефект при всякакъв вид болка, като се започне от главата и се свърши с артритни болки и дори мигрена.

Чрез редовните занимания със секс се повишава и имунитетът, което намалява риска от простудни заболявания и грип.

Ако се прави редовно секс, може дори да забравите за стоматолога, смятат някои специалисти, защото в спермоплазмата се съдържат цинк, калций и други минерални вещества, които, както е доказано, забавят разрушаването на зъбите.

Жените не се нуждаят от толкова секс, колкото мъжете, твърдят повечето изследвания. Но недостигът от секс, добавят те, може да има неприятни по-

Кой повече се нуждае от секс, решават темпераментът и половата култура на индивида - твърдят сексолозите

Редовният полов живот носи много ползи както на мъжете, така и на жените

следици. След менопаузата липсата на полов живот може да доведе до атрофия на влагалището. На мъжете обаче многото секс влияе положително, но само в случай, че се получава естествено, т.е. без да се злоупотребява със средства от типа на виаграта.

Колкото по-дълъг е бракът, толкова повече са кавгите

Ако вашата “половинка” през първите години от съвместния в живот постоенно наблюдава вашите действия, мърмори и предявява твърде завишени изисквания, знайте, че по-нататък ще бъде още по-лошо.

С времето при всички се засилва отрицателната представа за спътника в живота, като тази закономерност в нашето развитие не се отнася до децата и приятелите.

С времето отношенията с приятелите предиз-

викват по-малко отрицателни емоции по простата причина, че ние сами си ги избираме и винаги можем да изключим тези, които ни дразнят. С децата е почти същото: по-лесно е да намалим общуването, отколкото да търпим постоянните конфликти.

Но що се отнася до брачния партньор, нещата са много по-сложни - решението за развод не е толкова просто. Когато живеете заедно, е много трудно да се избягвате

един друг. Постоянните конфликти и взаимното неразбиране не водят задължително до разрыв в отношенията. С времето, също така, ние ставаме все по-близки и затова успяваме да изразим по-добре своите емоции и да се разберем след някакъв конфликт.

И тъй като взаимната нетърпимост е почти във всички дълги бракове, то тя се приема по-скоро като норма, а не като отклонение.

Б. Б. пред инфаркт, Ц. Ц. загубил и ума и дума, ГЕРБ разтърсен изоснови

Министър каза една добра дума за бившето правителство

Обикновените ГЕРБаджии също обезумяха от новината

Вчера неназован министър от правителството на Бойко Борисов каза една добра дума за предишното правителство в сутрешен телевизионен блок. Целият партиен елит на политическа партия ГЕРБ е разтърсен до основи. Според информиран източник, като научил новината, неформалният Борисов е качил кръвното дотолкова, че цялата пожарна команда е била вдигната накрак. От своя страна формалният Цветанов, същисан до крайност, успял да промълви само едно „Аде, бе?!“, а председателката Цеца била дотолкова извадена от равновесие, че гласувала в парламента с чужда карта.

Сгрешилият министър спешно е откаран на Четвърти километър, където е затворен в стая за опасно луди.

Наш кор. КОКО ЛОНГУРСКИ - ЕВРОПЕЙЧЕТО

ПРОДРУМ ДИМОВ В КРАК С МОДАТА

- Господа, по-скоро водосвет!
Днес откриваме клозет!

НОВИЯТ КОНТРОЛ

Някои казват, че у нас
нямало контрол и ред.
Вижте как се проверяват
час по час
вънка кофите за смет.

НОВИ ПРАВИ

Щом се пхна във висшите сфери,
почна своите далавери.

СВОБОДА

Вижте - нивите спокойно душат,
свободни, във реални граници.
Във полята бурените пишат
волно новите "омайни" страници.

ОТ НЕТАС ИНТЕРНЕТ Най-големите лъжи на света:

Господин полицаи, изпил съм
само две бири!

Реката никога не приижда толкова,
че да наводни този имот.

Няма да боли.

Кученцето няма да те безпокои,
мамо - обещавам, че ще се грижа за него.

Хайде, кажи ми, обещавам да не
се сърдя.

Изяж го, ще ти хареса.

Предишната собственичка на колата
беше една старица, която я използваше
само за да ходи на пазар.

Жена ми не ме разбира.

Имаш вид на четирийсетгодишна.

Не се тревожете, госпожо, утре
сутрин ще се заемем с това.

Разбира се, че те обичам.

Нямате нужда от писмена гаранция -
имате думата ми.

Ще ти се обадя по-късно.

Вилата е на по-малко от сто
метра от плажа.

Миналото лято имаше само три
дъждовни дни.

Беше много вкусно, но не мога
да хапна нито хапка повече.

Никога не сме имали недоволен
клиент.

Страхотно се забавляваме. Ще
ми се да си тук.

Но можем ли да си останем приятели.

Сам ли го измисли? За нищо на
света нямаше да се сетя.

Щом на теб ти е приятно, и на
мен ще ми е приятно.

Прическата ти е чудесна.

Ще обърна само една биричка
накрак.

Застрахователната ви полица
покрива цялата стойност на ремонта.

Имате късмет - това е последната
бройка.

Не е заради парите, а заради
принципа.

ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

ПРЕДИНТЕГРАЦИОНЕН ИЗРАЗ НА УДИВЛЕНИЕ И ВЪЗТОРГ...

СЛЕДИНТЕ ГРАЦИОНЕН ИЗРАЗ НА СЪЩИТЕ ЧУВСТВА...

Геновева Т. и ДЕТЕКТИВЪТ

ПЕТЪР
СОФРОНИЕВ

Геновева Т. твърдо реши да потърси специализирана помощ. Отиде в частната детективска агенция "Тайни няма" и се изправи пред червендалест мъж, вдъхващ респект и увереност едновременно.

- Имам притеснения от семеен характер! - откровено се оплака тя. - Мъжът ми закъснява всяка вечер, разнася дъх на мастика още от антрето и се опитва да пее. Фалшиво. Проследете го и ми кажете, дали е тръгнал по нерегламентирани извънсемейни контакти.

Детективът запали цигара:

- Нас предимно за това ни търсят. Кой с кого изневерява, кой с коя се среща на тайни местенца?... Въпреки че имаме капацитет за по-мощни мероприятия... Дайте ми снимка, за да не стане някаква грешка и да проследя невинен...

Госпожа Т. прилежно предаде снимка на съпруга си и остави визитната си картичка за обратна връзка, а след седмица детективът я повика, за да докладва за изпълнената задача.

Геновева Т. седна пред бюрото му, изпълнена с трепетно очакване.

- Както в повечето случаи, има една добра и една лоша новина - тежко започна детективът с добре оттрениран глас.

- Да разчупим традицията и да започнем с лошата.

- Добре - съгласи се едрият мъж. - Вашият съпруг всяка вечер се среща с кварталния водопроводчик Гроздан, с когото неконтролирано употребяват алкохол и разговарят за всичко друго, но не и за изкуство и култура. Събитието се развива в ресторант "Ласка". С това нивото на интелект у съпруга ви пада надолу. Той е философ, а вече с много любов говори за водопроводи, тръби, измерения в цолове... Любима тема му са муфите и тяхното приложение. Освен това съпругът ви и неговият партньор употребяват много и висококачествен алкохол. А както знаем, това са първите стъпки към клиниката за лекуване на алкохолици.

Геновева Т. се намръщи и мрачно попита:

- А може ли сега за утеха да чуя и добрата новина?

- Ще я чуете, естествено - стана по-ведър детективът. - Хубавата новина е, че в същия ресторант "Ласка" два пъти седмично се събират членовете на клуба за запознанства "Теменуга". Там са повече свободни дами и съпругът ви ги впечатлява с визията си - хубавец на средна възраст искам да кажа. Скоро той ще влезе в преки контакти с тези свободни дами, които до този момент само му хвърлят закачливи погледи. Хубаво е това, че тези дами могат да го откъснат от пагубното влияние на водопроводчика Гроздан и да прехвърлят вашия мъж в по-културна среда.

Геновева Т. погледна мрачно:

- На един мъж повече му прилича да пие с приятел, отколкото да се приобщава към компанията на непознати жени! Разочарована съм от детектив, който бърка добрите новини с лошите.

Хвърли тя едра банкнота на едрият мъж и нерво тръгна към изхода.

Сега детективът погледна неразбиращо...

От писателя

Майстора - на скрап, дреме им на апашите!

ДИМИТЪР ТОМОВ

Миналата събота вангали задигнаха паметника на Владимир Димитров-Майстора в с. Шишковци, Кюстендилско. Както обикновено и този път медиите ни информираха, че бронзовата скулптура е... изчезнала безследно. Задигнали са я "неизвестни извършители", които са я нарязали на скрап и продали в някой от пунктовете за вторични суровини. Някои колеги дори бяха сметнали, че крадците ще "заработят" от паметника около 1000 лева.

Почти веднага след вандалския грабеж последва изявление от кмета на Кюстендил г-н Петър Паунов, който предложи като мярка срещу подобни посегателства да бъдат затворени всички пунктове за вторични суровини, а дейността по събиране и предаване на отпадъците се поеме единствено от "юридически лица". Своемо възмущение по случая не закъсня да изрази и културният министър Вежди Рашидов.

Както се казва в подобни случаи: взети са всички

необходими мерки. Да му мислят вандалите! Да, ама не - както обичаше да се изразява един "демократичен" публицист. Знаем, че през последните 20 години подобни кражби станали доходно занятие на "неизвестни извършители". Почти по същия начин през 90-те години от Борисовата градина бе откраднат бюстът на Любен Каравелов. Неотдавна в Пловдив "изчезна" барелеф на светите братя Кирил и Методий. От Морската градина в Бургас бе откраднат бюст на Хаджи Димитър. В Габрово бе задигнат бронзов паметник на г-р Петър Цончев. В тревненско училище "пропаднаха" бюстовете на Петко и Пенчо Славейкови...

Във всеки от тези случаи почти винаги се случваше така, че организирани на МВР откриваха... неизвестни извършители, а магистратите оставаха безучастни. Е, и какво - ще закрием пунктовете за вторични суровини, а крадците ще бъдат заменени с... лицензирани апаши. Ало, полицията, къде е прокуратурата?...

ГАЛЕРИЯ

Никола Манев превзе артцентър „Форум“

Повече от 80 картини е подредил известният художник Никола Манев в своята най-нова изложба в националния артцентър "Форум" на ул. "Георги Вашингтон" 24 в столицата. Експозицията включва нови творби на живеещия и работещия във Франция и рогуната си популярен живописец.

В колекцията художникът за пръв път показва няколко внушителни абстрактни композиции, както и 20 пейзажни творби, изпълнени чрез специалната техника - акварел върху корк. В други 20 картини абстрактната форма е изведена до филигранно съвършенство на композицията.

Върху фона на това море от багри и форми в галерията е представена и колекцията от пластики на скулптора Бойко Митков "Нощен град", която по естествен начин допълва търсенията на художника.

Обяснявам си какво е събрало този тандем. Мълчанието е силата на скулптурата. Живописата е подвластна на светлината - отбеляза при откриването на изложбата акад. Светлин Русев. Своемо емоционално отношение към Никола Манев и неговото изкуство изрази и присъства-

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Никола Манев и Бойко Митков по време на откриването на изложбата в националния артцентър "Форум"

цията на откриването омбудсман на републиката Гиньо Ганев.

Изложбата бе почетеана и от посланика на Франция у нас негово превъзходителство г-н Етиен дьо Понсен и неговата съпруга.

Това е четвъртата ми изложба в България за този сезон. Различното в нея е това, че показвам нови неща. Никола

не правя различни една от друга изложби, за да предизвикам сензация. Излагам новите си работи на различни места, за да ги видят повече хора - сподели Никола Манев специално за ДУМА.

Изложбата в артцентър "Форум" ще бъде открита до средата на октомври т.г. Подробности за нея - на тел. 0888304724.

ЗАВЕСА

Сцена от "0000-Сънят на Гогол"

Театрална работилница "Сфумато" представя до 30 септември "0000-Сънят на Гогол" - спектакъл на Маргари

„Сфумато“ на гастрол в Русия

рита Младенова и Иван Добчев, и "Мъртвешки танц" от Аугуст Стриндберг - спектакъл на Маргарита Младенова, в театър "Комисаржевска" в Санкт Петербург и центъра "Меерхолд" в Москва. Гастролът е в рамките на фестивала "Дни на България в Русия", научи ДУМА от трупата. Днес от 15.30 ч. БНТ ще излъчи филма "Сфумато на 20" на кинорежисьора Любомир Младенов, посветен на 20-годишния

ната от създаването на Театралната работилница през 1989 г., научи ДУМА от Рада Баларева.

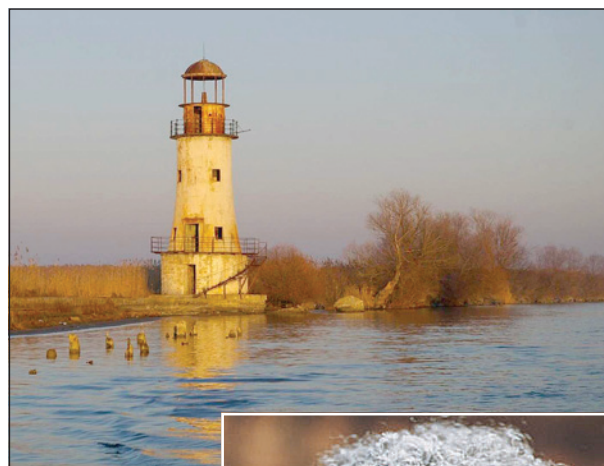
Трупата открива сезона на 5 октомври от 19 ч. в зала "Underground" с представлението "Родило петно" от Николай Коляда, режисьор Иван Добчев. Първата премиера за този сезон е на 9 октомври от 19 ч. - "Обърни се с гняв назад" от Джон Осбърн, режисьорка Йоана Кастратович.

ПРИЗ

„Европолис...“ на Костадин Бонев със „Златен ритон“

Филмът на режисьора Костадин Бонев "Европолис - градът на делтата", продуцент - "Две и половина" Пенко Русев, бе удостоен със "Златен ритон" за документален филм на XVII фестивал на българското документално и анимационно кино в Пловдив, научи ДУМА от Националния филмов център. Лентата бе отличена "за плътното обрисувание през съдбата на един град и на една книга на всичко онова, което сполетя Източна Европа през края на XIX, целия XX и началото на XXI век". Журието в състав Георги Стоев-Джеки - председател, и членове - Емилия Арабаджиева, Любомир Йотов, Митко Новков и Георги Балабанов, определи наградите.

"Златен ритон" за анимационен филм получи "Три сестри и Андрей", продуцент "Актник" - Иван Павлов, режисьори - Борис Десподов и Андрей Паунов. Специална награда бе връчена на документалния филм "Коридор номер 8", продуцент "Агитпроп" - Мартичка Божилова и режисьор - Борис Десподов. Отличието за режисьор бе присъдено на Олег Ковачев за филма "245.5", а за художник-постановчик на анимационен филм - на Весела Данчева за "Анна Блуме". За дебют бе отличен филмът "Голешово" - режисьор Илиан Метев, който получи и приза на БНТ. Специалната награда на председателя на журието получи Мариана Вълканова за впечатляващ и колоритен звуков дизайн в българското документално кино. Наградата на СБФД бе присъдена на документалния филм "Джазта-праста" на режисьора Андрей Слабаков.

Кадр от филма "Европолис - градът на делтата"

Режисьорът Костадин Бонев

ПРИЗНАНИЕ

Чешкият посланик получава наградата на Нов симфоничен оркестър

Посланик Мартин Клепетко

Посланикът на Чешката република Мартин Клепетко получава традиционната ежегодна награда за личен принос в развитието на Нов симфоничен оркестър - на 29 септември в новата концертна зала на Националното музикално училище "Любомир Пипков". От 19.30 ч. е началото на предсезонния концерт на Нов

симфоничен оркестър под диригентството на Мартин Клепетко. В програмата - Увертюра от операта "Дон Жуан" и Концерт за флейта и струнни, G Dur (солист Мартин Павлов) от Моцарт, Концерт за пиано и оркестър, d moll от Менделсон - солистка Лили Богданова, ария на Джулада от "Риголето" на Верди - солистка Виктория Георгиева, и Серенада за струнни, E dur от Дворжак, научи ДУМА от Веселин Добрев.

Мартин Клепетко, който освен професионален дипломат е и музикант, през 2007 г., веднага след пристигането си в България става личен спонсор на оркестъра, включвайки се в дипломатическото нибо на кръга от спонсори на уникалната система на финансиране, а сезон 2008/2009 преминава под почетния му патронаж. Сезон, който ще запомним и с гостуването на Пражката камерна филхармония, която заедно с Нов симфоничен оркестър отбелязва Чешкото председателство на Европейския съюз.

П о е з и я

Възражение

“...позорно мълчим.”

ВАПЦАРОВ

Мълчанието е позор...
Такъв бе укорът. Не сме ли -
уви! - подобие на хор
от неми и от онемели?

Ала привидност е това.
Мълчат челата озарени,
заг стиснати уста слова
надяват се непромълвени.

Щом властват мрачни времена,
говоренето е опасност,
а притаената безгласност
е сякаш крепостна стена...

Неизразено Възражение -
мълчанието е презрение.

Допълнение към...

“Аз ще дочакам празника на моите братя...”

СМИРНЕНСКИ

Какъв е този празник и кои
са братята на онзи, който чака
надяването да съгледа знака,
че тържество за всички предстои?

Застанал пред отворения гроб
на кратко житие, той беше роб -
бленуващ и блажен - на спяпа муза,
повярвал във пробляснала илюзия...

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Но благодарност нека въздадем
и символния знак да почетем -
поетът, възвисявал и зовял,
защото вярвал без да е видял...

Да вярвам ли, че мойто допълнение
на неговия блян е продължение?

Към поета Орлин Орлинов

“Прег замислената куна
кандилце мъждей...”

ВАЗОВ

КРЪСТЬО СТАНИШЕВ е роден на 12 май 1933 г. в Бургас. Завършил е българска филология. Първата му поетична книга “Лицето на света” излиза през 1960 г., петнадесетата “Елегии” през 2008 г. Издал е над 40 книги за деца и няколко десетки с преводна поезия от руски и немски език. Негово дело е първият превод на “Фауст” от Гьоте (1980). Носител е на български и международни награди за поезия и превод, за детска литература.

Спомни си: Куна означава
Икона! Озарен си ти
от Куна: тя те наблюдава...
Сведи се и се прекръсти!

Кандилото на стиховете
блести пред морното лице.
Помни: икона свята свети
в нощта на твоето сърце!...

Октава

за светата инквизиция

На ПАНКО АНЧЕВ

Светата Инквизиция и Словото
пак трябва своя глас да извиси
и да посочи ереста сред новото
Средновековие. За да спаси
заплашеното Слово... О, традиция
и дължност на Светата Инквизиция
да вижда, съблюдава, известява,
въздава, опрощава и спасява!...

Б е л е т р и с т и к а

Да убиееш Тарзан

В киното на братя Димови, единственото в оня краен квартал на София, сестра ми Милчето и аз не пропускахме филм за Тарзан. Заедно с рояк дечурлига от махалата се надпреварвахме да седнем на първия ред. Нямахме нищо по-смайващо от приключенията на моя син на джунглата, приятел на зверовете в дебрите на Амазонка, от гивите му виковете, когато полети хванат за лианти в поднебните гори. Люпехме семки ококорени и тропяхме с крака - висшия начин да изразим своя възторг. Майка ми се сърдеше, когато искахме да гледаме Тарзан за пети път.

След десетилетия съдбата отново ме срещна с него, детския герой. Не в кино и не в София, а в Мексико, на едно родео. Там, когато свършиха конните трикове и шеметните акробатики на ездачите, ме запознаха с прославения Джони Вайсмолер, актьорът, създал образа на Тарзан. Беше приятен, но вече възрастен мъж, наедрял, с белязано от годините, но все още привлекателно лице. Слушах го с интерес, неволно търсех в него моя владетел на джунглата. И усещах как детството току ме дърпа за ръкава и полугласно шепне: “Зарежи го, веднага! Не го гледай! Не убивай моя Тарзан!”

Много пъти вече убивам Тарзан. Прощавам се с вълшебства, с илюзии, с мечти. Така стана при случайна среща със стар приятел от юношеските години. След краха на системата през 1990-а следите му се изгубиха. Не се бяхме виждали години. И сега, когато седнахме в близкото кафене, мълчах, омагьосана от нахлулия спомен за едно далечно време. Как бях захласната по него в оня дни! Висок и тъмнорус, с момчешка усмивка, която заслываше неговия чар. Беше няколко години по-голям, но това го правеше още по-привлекателен. Той бе един от най-смелите млади антифашисти. Всички знаехме, че с бойна група е взривил не един нацистки склад, осъден на смърт, доброволец, стигнал през втората фаза на войната до Райхстага. Легенда, която

хранеше въображението ни.

Беше сладкодумен разказвач на какви ли не истории и всички момичета тайно бяхме влюбени в него. Той ни четеше Ботевия “Символ веру”, знаеше наизуст Смирненски, донесе една малка книжка с тъмна корица, която виждах за първи път - “Моторни песни” на Вапцаров. Нямахме квартира, спеше в младежкия ни клуб на голямата маса в хола на току-що национализираната къща на собствениците на фабрика “Титания”. Бе донесъл войнишко одяло и стар куфар с книги. Имаше две ризи и панталон от шаяк. В същия просторен хол се събирахме през ден, за да слушаме беседите му по “Капитала” на Маркс. Ние, учениците, често забравяхме да си водим бележки, вперили поглед в красивото му лице. Много години по-късно, минал през Военната академия, той зае висок пост във военното министерство, бе произведен генерал. Научих за това от общи приятели, виждахем се много рядко, по случайни поводи, но запазили ранното приятелство.

И ето неочаквано, малко преди новото хилядолетие, седим на оживена софийска улица в уютно кафене. Помислих си - това е първата ни възможност да си поприказваме от толкова години. Той поръча кафе и коняк, и аз хващам лъч от познатата усмивка.

- Само не ми казвай - същата си! - предупреждавам го. - Спаси ми тая банална фраза!

- Добре, сега си още по-хубава - смее се той и аз се опитвам в моя миг да му вярвам.

Времето е дълбало лицето му, но за мен магията на младостта все още осветява мъжкия му чар. В едно мигновение ми се стори, че очите му са с друго послание, че в тях е затаено нещо непознато. Не мога да го прочета. Усещам безпокойство. Той - и не е той. Нещо ми казва: остави коняка, тръгни си! Измисли каквато и да е причина и стани! Веднага. Преди да е станало късно, преди... Но не ставам.

ЛИЯНА СТЕФАНОВА е родена на 17 април 1929 г. в София. Завършва режисура в Държавния институт за театрално изкуство, а по-късно Литературния институт “Максим Горки” в Москва. Специализира в Лондон (1965-1967). Завършва писателската програма при Държавния университет в Айова, САЩ (1980). Авторка е на повече от 50 книги поезия, проза, есеистика, творби за деца, сред които “Обич и мъка”, “Слънцето ме целуна”, “Глас от бъдещето”, “Огнена орбита”, “Южен бряг”, “Една есен в Америка”, “Вулканите на Мексико димят”, “Япония без кимоно и ветрило”; сборниците есета “Време и дълг”, “Пиша - значи обичам”; книгата с очерци “Светлината иде от хората”, “Свят в 33 лица” и гр. Нейни стихове са преведени на 31 езика. Удостоена е с националната литературна награда “Дора Габе”, 2008 г.

- Как я караш сега, в демокрацията - казвам. - Навярно не ти е леко, както на всички?

- А ти?

- Отдавна да ме е погубило мъртвото въплъщение, ако не е работата - моят спасителен пояс. От много време не знам нищо за теб, другарю генерал! Заслужена почивка?

- Аз, почивка? - смее се заразително - точно обратното. Изтрепвам се от работа. На тия години...

- Пишеш нова мемоарна книга? Или политически битки? Но защо не съм чула за теб, че...

- Не, не - вдигна ръка той, като че иска да се предпази от удар. - Битки, но не политически - не! Далече съм от това. “Свобода, равенство, братство!” - помниш ли? Бяхме хлапета. Сега водя съдебни битки... Частни сражения, така да се каже...

Взлегах се в него, слисана от тона на рязката промяна. А може би отдавна генералският пагон е престанал да мисли за “унижените и оскърбените”? Какви подводни течения са го влекли в друга посока? Власт, пари...

- Разпихахме се на различни страни - почти доверително и тихо каза, - знаем малко един за друг. Замина да следваш и от де да знаеш, че се влюбих безумно и се ожених за едно много хубаво момиче от Пловдив. После се оказа, че е от семейство на врагове, както казвахме тогава, крупни индустриалци, собственици на фабрики, огромни масиви лозя, мелници, винарски изби... Всичко било национализирано още преди да се срещнем. Но тя беше влюбена в мен. Е, скъпа, дойде ред да водя други битки...

Той отпи от коняка, доволно запали цигара. Като че бе прекъсната една връзка в средата на баен словоред. Мъчех се да го сглобя, да намеря важната дума. Но не успях.

- Както разбра, жена ми се оказа една от най-крупните реститутки. Съдба! И аз трябваше да се преборя за всяка фабрика, за всяка мелница, земя, богатства. Не сме си върнали още всичко, но голяма част... Тя е разглезена, не прави никакво усилие, чака всичко от мен.

Не знам дали очакваше да го съжалявам или да пламна от завист? Помъчих се лицето ми да остане безизразно.

- Навярно ще ти бъде много интересно, ако ти кажа, че най-много се измъчих, докато си върнем оная, незабравима фабрика “Титания”. Но успех! Победих!

- “Титания”, оная, в нашата махала? - Не е кой знае какво по сравнение с другите имоти, но си струваше усилията, повярвай ми. Сега гоиде ред и на още по-тежка битка. Точно с това се занимавам. Водя тежки съдебни дела за Къщата...

- Къщата? - не овладях гласа си. - Каква къща?

- Знам, че я помниш. Не може да не я помниш! Бяхме толкова млади и гръзки в оня наш клуб. Голямата разкошна къща на собствениците на “Титания”, която ни беше дадена от новата власт. А ето сега - за нея имам ужасни неприятности. Направили я били детска градина. Вдигна се страхотна врява. Закрякаха журналисти. Наех петима адвокати. Къщата...

Той продължи да разказва разпалено. Чувах само отделни думи - дела, обжалване, цена... Била напълно запазена, както я помним. Отлично възстановена, нуждае се само от незначителен ремонт. Ще получим за нея добра цена... Няма да повярваш, същата е...

- Същата... Конякът ми остана негониш. Колко страшно е да убиеш Тарзан, си помислих, когато се сбозувахме. Колко е страшно.

Театърът в Тараклия заплашен от закриване

Трупата на бесарабските българи „Смешен петък“ в Молдова всеки момент може да бъде ликвидирана

ДИМИТЪР БОРИМЕЧКОВ

Тази новина шокира актьорите му и неговите зрители. Както и всички, които познават този самобитен колектив.

Световната финансова криза, особено в Молдова, засегна най-много културата. Тараклийската трупа в най-скоро време може да остане без финансиране, дори и без сграда.

Единственият български театър в Молдова, а може би и извън нейните граници, съществува от далечната 1981 година, създаден е от съвременния възрожденец Иван Боримечков. Той, между впрочем, е създател и на българската културна институция - читалище „Олимпийски Панов“, открито на 8 ноември 1991 година.

За своята творческа дейност „Смешен петък“ е осъществил десетки постановки от съкровищницата на българската класика, поставил е творби на Иван Вазов, Пею Яворов, Йордан Йовков, Антон Страшимиров, Ст. Л. Костов, Георги Данаилов и др. Със своя богат репертоар и блистателната игра на актьорите театърът е известен на зрителската аудитория в Молдова, Украйна и България. Участвал е в различни театрални фестивали в Стара Загора (1988), Широка лъка (1991), Добрич (2001), Тополовград (2008). Известен е и с участието си в Молдова - в Чимишлия (1982), Кишинев (1996, 2008), Унгени (2000), Белци (2004) и др.

В своя творчески път, отблизо 28 години, театърът от Тараклия изминава три периода: 1) пионерският - на първопроходците с режисьора Иван Боримечков (1981 - 1990); 2) с активното участие на актьора Петко Апостолов от Сливен, който повече от 15 години бе театрален консултант по българска драма,

ВМЕСТО КОМЕНТАР

Кой ще протегне ръка?

Близо 30 години театър „Смешен петък“ в гр. Тараклия събира почитателите на българското театрално изкуство в Молдова. За това време той се е превърнал в своеобразна духовна институция на нашите сънародници. Покрай него по-късно е създадено и читалище „Олимпийски Панов“, което пръска своята родолюбива светлина в Бесарабия.

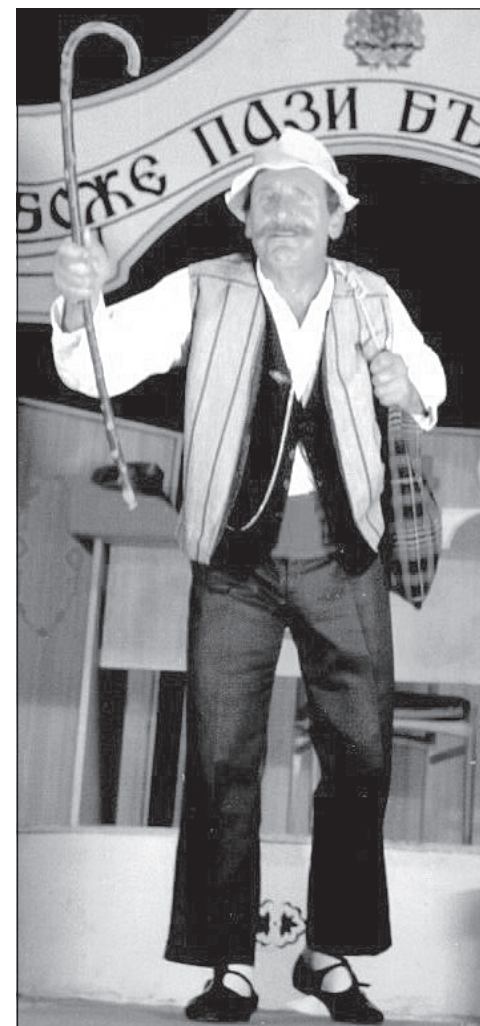
И забележете - всичко това досега е ставало с оскъдните средства, които са отделяни от българското кметство в Тараклия, с материалната подкрепа на самите бесарабски българи. Излиза, че досега нашите сънародници в Молдова са се „оправяли сами“, намирали начин да поддържат огъня на българщината, независимо от трудните обстоятелства, при които са били поставени в миналото. Пък и сега...

Днес, когато световната финансова криза притиска духа от всякъде с агонията на недоимък, на икономическия и моралния разпад, кой друг може да протегне ръка на родолюбивите театрални от Тараклия, освен България?

Вероятно Държавната агенция за българите в чужбина знае за хала на театъра в Тараклия, известна е, че ако той не получи подкрепа, неговата завеса ще падне завинаги, ще бъде ликвидирана една важна духовна институция.

Да се надяваме, че тази беда няма да споleti нашите сънародници в Бесарабия, че към тях ще протегне ръка и новият министър без портфейл проф. Божидар Димитров, който, поне досега, винаги е доказвал, че милее за „другата България“.

Да се надяваме, че към съдбата на театъра в Тараклия няма да остане безразлично и Културното ведомство, че министър Вежди Рашидов също ще потвърди декларираното вече желание да помогне на българската култура в страната и чужбина. Дано!

Иван Боримечков, съзателят на българския театър в Тараклия

Нанук на обстоятелствата, въпреки трудностите, днес, когато за театъра настъпват черни дни, „Смешен петък“ е бил и си остава народен и любим, с доказани възможности и аудитория. Тази безценна културна придобивка за българите от Тараклия един ден може да изчезне от културното пространство, а ние всички можем да загубим, вероятно - завинаги единствения български Театър на бесарабските българи „Смешен петък“.

В писмото си до г-н Николай Илиев, извънреден и пълномощен посланик на България в Молдова, група културни и театрални дейци от Тараклия пишат, че очакват помощ и подкрепа както от молдовските власти и българските институции там, така и от своята прародина България.

Олга Бакаржи, Иван Боримечков и Вячеслав Киосе се оплакват, че театърът, финансиран през годините 2001-а и 2009-а, от 2010 г. може да бъде закрит поради кризата, обхванала всички сфери и области в икономиката и културата.

В същото писмо тримата тараклийци изтъкват също, че трупата има желание и възможност да реализира някои от своите проекти, стига на театъра да бъде осигурен транспорт - за гастроли по селата и градовете на Молдова, съседната Украйна и прародината им България. Кметството на Тараклия не може да осигури автобус за тези цели, камо ли да говорим за финансирането на тази българска институция през 2010 година.

Какво ще стане утре с театъра в Тараклия? Дано се намери добро решение.

Театърът в Тараклия съвсем скоро може да спусне завесите си... завинаги

Артисти от театър „Смешен петък“ в гр. Тараклия, Молдова

„Прогноза“ от... захаросани клишетата

Режисьорката Зорница София: Вбесяват ме клишетата, в които ни напъхват постоянно....

ЮЛИАНА ЗЛАТКОВА

“Гледах як филм” - каза онази вечер приятел на дъщеря ми. Ставаше дума за “Прогноза” на Зорница София. “Изгразних се - коментира дъщеря ми. - Ти не каза:” як БЪЛГАРСКИ филм”. Каза само “як филм”. После разговорът потегли в друга посока и двамата деветнайсетгодишни млади хора повече не споменаха нищо за българското кино. Аз обаче установих, че съм пропуснала да видя лентата, макар да се върти вече няколко месеца, затова реших да си поправа грешката.

В салона бяхме четирима души, което си е жив успех за днешните екшънови времена, в ерата на Холивуд, и то посред бял ден. И какво се случи? Ами... разбрах, защо приятелят на дъщеря ми изпусна думата “български”. “Прогноза” е странен филм. Сръбските филми печелят с това, че разнищват проблемите на сръбите. Босненските, хърватските, македонските - също. Дълбаят в своето си и околните сякаш не съществуват. На турците пък дори само Фатих Акин (“През юли”, “Срещу стената”, “Музиката на Истанбул”, “На прага на рая”), макар и да твори в Германия, им измива очите пред Европа и света. Ние пък, българите, до ден днешен така и

не успяваме да си разкажем действителността.

И Зорница София не е успяла. За филма трудно може да се каже, че е български. Честно казано, не личи какъв е. Нещо не е наред с националната идентичност. Младата режисьорка и сценаристка си е поставила амбициозната задача да разкаже за българите, сръбите, хърватите и македонците заедно. Четири в едно. Неочаквано ужасна комбинация, взривоопасна, на право коктейл “Молотов”. Да, ама не. В нейната “Прогноза” всички тези тъмни балкански субекти (в изпълнение на Юлиан Вергов, Асен Блатечки, Стефан Щерев и Деян Славчев - Део) са компания и се събират на турски остров да карат сърф. Споровете за това кой кой е на Балканите, кой на кого е откраднал историята, коя известна фолклорна песен на кой народ принадлежи и тем подобни, са сведени до плажни словесни битки. Авторската позиция е дистанцирана, над нещата е, не от гледна точка на един от тях - на българина, сърбина или македонца, а отстрани. Космополитна е, наистина, но... не е ли всъщност безродна? Ето защо младите хора го наричат “як филм”, а не “як български филм”. “Прогноза” им действа обхващащо. Нещо не се връзва.

Една лента за сноби - „млади, готини, успешни, които правят разни неща и се кефят на тях“

“Желанието ми беше да направя съвременен забавен и гледаем филм... е написала на официалния сайт на филма Зорница София. - Защо? А защо на премиерата на фестивала в Манхайм, например, ме посрещнаха с “окавахме брадат, космат мъж”? Вбесяват ме клишетата, в които ни напъхват постоянно... където груби мъже стрелят, крещят и накрая труповете са повече от героите, а хелиендът е обявен за нетипичен за региона. Исках да направя филм за моето поколение, такива каквито сме, а не такива каквито очакват да бъдем.”

Да, филмът е...направен. Лента за една част от поколението, които са “млади, готини, успешни, които правят разни неща и се кефят на тях”, както заявява режисьорката в едно интервю. Но е точно толкова снобски и повърхностен, колкото и изказването на младата дама. “Разните неща”

Кадър от филма “Прогноза”

са... карането на сърф, продуцентската дейност на героя-хърватин (актьорът Крешимир Микич), пътуването до екзотичен турски остров всяко лято, хоенето на журналистически стаж в Англия...

Зорница София явно се гордее, че във филма ѝ не се случва нищо злое. Гордее се също, че има хели енд. Щастливият край е любовен - след дълги караници и неразбирателства хърватинът и българката (актрисата Теодора Духовникова) най-после си признават колко са влюбени един в друг, забравят, че младите, готините и успешните говорят само на английски и си правят любовни признания на роден език. Е, не е най-вероятният финал за любовни отношения по нашите географски ширини, но защо пък не. В съвременното кино всичко е възможно. Щом в “Гадни копелета” Куентин Тарантино просто ей така убива Хитлер и просто ей така (защото така му пасва на идеята) приключва Втората световна война по начин, съвсем различен от историческия. Щом това е възможно, значи и балканските любовни истории биха могли да завършват с любов, а не с без убийство, побой, изневяра или раздяла...

Спорно е доколко в реалността една човешка история на Балканите въобще би могла да има щастлив край, но не това е най-важното. И точно този твърде необоснован финал ме кара да се вгледам по-дълбоко и да отбележа, че и историята, и персонажите са малко нещо повърхностни, самовлюбени по един и същи начин, като извадени от калъп; че като разбива на пух и прах клишетата за брадатите, космати и зли балканици, лентата афишира други клишета; че героинята е прекалено истерична, каквато беше киномодалата през 80-те години на миналия век. Между другото, тогава филми като ДПрогноза се смятаха за посредствени, а

сега... сега такъв филм е “събитие” за българското кино.

И така: защо филмът са казва “Прогноза” и каква е прогнозата в него? Казва се “Прогноза”, защото прогнозира хели енд в отношенията между хората от различни националности на Балканите. Според авторката, тази прогноза е благоприятна. Изводът е, че тази благоприятна прогноза ще се осъществи чрез любовта, а любовта ще се осъзнае чрез катарзиса. Сложно... Дай Боже повече зрители да го разгадаят. А в сюжетен план става дума за това как красивата героиня-българка се изгубва със сърфа си в морето. Цялата компания забравя националните си различия и тръгва да я търси. Приятелят ѝ - хърватин, с когото са се скарали и си е тръгнал, се връща от средата на пътя и се включва в издирването. Не я намират. Мислят, че е загинала. И точно тогава я виждат - изплувала сама на брега. Щастливата развръзка още повече ги обединява, а хърватинът разбира, че не може да живее без българката.

Въпреки всичките си недостатъци “Прогноза” е важен за българското кино по една друга причина, че за първи път зад наш филм застава като копродуцент “Ню Имидж” - собственикът на “Ню Бояна Филмс”. Освен че са дали 350 000 евро за реализацията на филма, Дейвид Варот и хората му са поели ангажимента да го разпространяват по света. Запознати твърдят, че “Прогноза” има шанс да бъде показан и по екраните в САЩ. Кой знае, може би този път, чрез творбата на Зорница София отблъснем океана най-после да забележат, че има и такава държава - България и тя се намира на Балканите, които са част от Европа. Може би... но дали тази надежда не е необоснована точно толкова, колкото и щастливият край на филма...

Ефектните кадри не спасяват филмовите клишетата

Любомир Коларов подреди юбилейна изложба

Художникът представя последните си платна в столичната галерия „Хаджистоянови“

Изложба живопис на Любомир Коларов показва софийската галерия „Хаджистоянови“ до 10 октомври. Тя се намира в НДК (пл. „България“ 1, вх. А4, партер-запад).

Експозицията е юбилейна по случай петдесетата годишнина на художника и представя последните му творби. Любомир Коларов е роден на 31 юли 1959 г. в Русе. Завършил е Строителен техникум в Пловдив. От 1986 г. се занимава активно и само с рисуване. През 1998 г. става първи председател на новосформирания съюз на свободните художници.

През годините има повече от 15 самостоятелни изложби у нас и в чужбина,

както и множество участия в общи художествени прояви. Миналата година осъще-

ствява две експозиции, заедно със сина си Георги Коларов, който също е ху-

дожник. Негови картини са притежание на много чужди колекционери.

С дъх на Тоскана

Борис Пеев, един от обичаните гости на „Теди“, изпълва пространството на варненската галерия с

платна, заредени със слънцето на Италия. Преди година художникът се оказва в Тоскана и палитрата му е покoreна от цветността и чистите енергии на италианската атмосфера. И макар че представя пред почитателите си в своя роден град и няколко голи тела, Борис си признава, че върху изложбата му стои печатът на тосканския дух.

Общото за тези места е присъствието на особен дух, който сякаш постоянно ти припомня факта, че толкова много от ренесансовите художници са крачили по тези терени, споделя Борис.

- Сещаш се, че си седнал на място, където Леонардо е правил пейзаж. Това е приключението да пътуваш през Тоскана и да бъдеш поне за малко част от нея. Може и да е абсурдно, но за мен това е една от най-прекрасните части на света.

Всичко е особено... отбелязва авторът. За него цветовете на Тоскана са сиви, понякога розови и крещящи, понякога не толкова. След изложбата в „Теди“ (ул. „Скайлер“ 8), която продължава до 10 октомври, Пеев отново тръгва на път. За Тоскана, съобщава за ДУМА Нина Локмаджиева от „NIRA communications pr“.

Авторът е роден през 1980 г. във Варна. Завършил е НУИ „Добри Христов“, а след това - НХА със специалност живопис при акад. Светлин Русев и проф. Ивайло Мирчев. Участва в колективни изложби и пленери в София, Варна, Смолян, Самоков, Видин, Априлци. Носител е на редица награди за млади автори. Творби на Борис Пеев са притежание на частни лица и колекции у нас и по света.

Нежност и ефирна тъга в пастелни тонове

Новият есенен сезон в арт салон „Астри“ започва с дългоочакваната първа самостоятелна изложба на художничката Живка Маринова. Тя може да се види до 11 октомври на ул. „Цар Самуил“ 34 в София.

Тя е от това поколение в съвременната българска живопис, което определя облика му, формира вкусове и тенденции и гради бъдещата история на младото ни живописно изкуство. От своите съвременници Живка е може би най-лиричната, деликатна и емоционална авторка. В изложбата си, наречена „Градини“, тя представя цикъл от около двадесет живописни платна. В малките, до среден формат платна са показани „градини“ от емоции - нежност и ефирна тъга в пастелни нюанси се редуват с драматични, но майсторски контролирани взривове от чувства в чисти червени и сини тонове. Със сигурност разходката в градините на Живка Маринова е удоволствие и за най-изискания ценител на живописа, заключава галеристката Вихра Пешева.

Авторката е родена през 1979 г. в София. Завършила е Националната художествена академия със специалност живопис, бакалавърска и магистърска степен при академик Светлин Русев.

Страницата подготви НАДЕЖДА УШЕВА

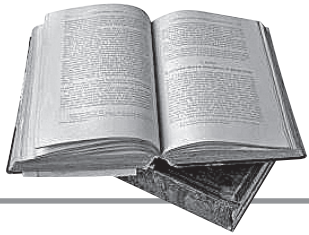
Споделени кътчета красота

Живопис на младата художничка Елена Георгиева е изложена в столичната галерия-книжарница „София прес“ (ул. „Славянска“ 29).

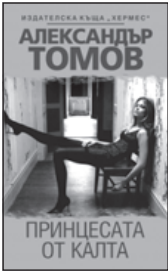
Мечтаех да пътувам. Да видя, да вкуся непознати градове и домове. От тази пролет започнах да угаждам на желанието си, споделя авторката. - Видях Рим. И гладът ми се изостри. Докоснах се до Унгария, спрях за миг в Прага, притичах по Рингштрассе във Виена, сравних ги със Загреб. Та сега ми се иска да разкажа за малките улички и за дългите сенки от края на лятото. За това колко е хубаво да си човек на света, а после да се прибиращ у дома. Да ходиш по стъпките на хиляди туристи, досадни и шумни, и пак да си открител, и пак да се вълнуваш като дете. И да искаш да рисуваш, за да споделиш, разказва Елена Георгиева за изложбата си, която е отворена за посетители до 10 октомври. Авторката има самостоятелни художествени изяви и участия в общи експозиции.

Печелила е едногодишната стипендия „Доктор А. Кънев“. Взима втора награда от конкурса на Postbank в НХГ (2005). Сдобива се с приз и поощрение в конкурса на фондация „Св. св. Кирил и Методий“ и отличие от конкурса за етюд в НХА.

ЛАВИЦА

“ПРИНЦЕСАТА ОТ КАЛТА” от Александър Томов е роман за нашето време. Ширецът се беззаконие, насилственото принуждаване на малолетни да проституират и превръщането на едно младо момиче в убиец, който не знае милост, са в центъра на повествованието. Арсения е 16-годишна, когато се влюбва в красивия Иво. Дватамата заминават за Варна. Скоро става ясно, че Иво всъщност е сутенюър, а майка му - Мадам, държи публичен дом. Арсения се оказва просто стока. Мрежа от корумпирани ченгета и следователи закриля Мадам. Арсения обаче успява да избяга, след като убива жестоко собственичката на публичния дом. След много перипетии, години по-късно, Арсения прави стремителна кариера като собственичка на модна агенция. Но сянката на Иво тегне над нея. За да оцелее, Арсения трябва да направи компромис със себе си. Какво я очаква - много пари, много кръв и малко надежда. Издава ИК “Хермес”.

“ДАРВИНИЯ” от Робърт Чарлз Уилсън излиза в поредицата “Избрана световна фантастика” на ИК “Бард”. Автор на възторжено посрещнати романи като “Ускорение” и “Хронолитите”, Робърт Уилсън е един от най-популярните писатели на научна фантастика от своето поколение. “Дарвиния” е увлекателен разказ за един различен XX век, красив, призрачен и странен. През 1912 г. ходът на историята се променя от Чудото, необяснимо събитие с библейски мащаби, при което старият свят изчезва безследно, а на негово място се появява Дарвиния, причудлива страна на диви пуцинаци и непознати чудовища. За някои Чудото е акт на божествено наказание, други откриват в него възможност да създадат нови империи. Напускайки една Америка, управлявана от религиозен фундаментализъм, младият фотограф Гилфорд Лоу поема на опасно пътешествие в този нов свят...

“БУШИДО - ПЪТЯТ НА САМУРАЯ” от Цунетомо Ямамото за първи път е издадена в по-голям тираж през 1906 г., а дотогава е била държана в тайна от широката публика. След капитулацията на Япония през 1945 г. книгата е “изгорена”, защото е била приемана като идеологически военнопръстник. Всеки самурай би трябвало да бъде свръхчовек. Но свръхчовекът, който разполага с огромна мощ и власт, не трябва да ги използва за лични облаги, а само в името и в интереса на целия род. Дори и в последния етап на Тихоокеанската война (1941-1945) бойните пилоти камикадзе - повечето от които студенти - често осмислят своя саможертвен акт, цитирайки откъси от книгата: “Открих същността на Бушидо: да загина!” Книгата, издадена у нас от КК “Труд”, разказва за същността на бушидо, тактиката на убеждаването, за милосърдието и смелостта, как да си държиш нервите, да не обръщаш гръб на врага и т.н.

“КАЛИЛА И ДИМНА” е съставена от притчи и разкази на индийските мъдреци, които се стремели чрез тях да намерят най-красноречивите слова за смисъла, който желаели. Мъдреците на народите от всички времена искат да бъдат разбрани, измислят различни хитрости и търсят начини да отстранят недъзите... Така започва тази стара прастара индийска книга, с тези думи я представя на читателите си нейният преводач от пахлави (староперсийски) на арабски Абдуллах бну ал-Мукаффа. Защото индийският първоизточник изчезнал безвъзвратно. После и староперсийският превод изчезнал. Ала преди това бил преведен на арабски през 750 г. И оттогава, вече 1259 години “Калила и Димна” шества по света, превеждана от арабския превод, който е придобил стойност на оригинал. Българското издание на ИК “Жанет 45” (в превод на Цвета Ленкова) е по изцялото египетско издание на “Ал Маариф” от 1941 г. с оригиналните илюстрации на Роман Стрекаловски.

Граф Дракула като жертва

Марина Юденич разнищва историческата истина за една от най-смразяващите фигури в историята на Европа

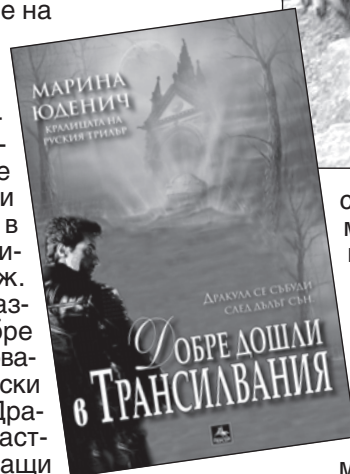
През пелената на времето кралицата на руския трилър Марина Юденич разнищва историческата истина за граф Дракула. Дали смразяващият му легендарен образ не е резултат просто на черен пиар през вековете? Ужасяващи убийства, в резултат на които остават само обезкървени трупове, втрещават света и го карат да заговори за второто пришествие на Дракула. Някой трябва да проследи нишката между тях и да открие истината.

Бивша шефка на пресслужбата на президента Елцин, днес Марина Юденич е един от най-известните руски писатели. Завършила е право в Московския университет и психология в Сорбоната, Париж. Романите ѝ са бестселъри в различни страни. Книгата ѝ “Добре дошли в Трансилвания” е основана върху най-новите исторически проучвания на личността на Дракула и научни открития в областта на хематологията, обясняващи вампиризма.

Трансилвания, Румъния. Археологическа експедиция, водена от известния германски учен Рихард Ерхард, започва разкопки сред руините на Поенарския замък, любимото владение на граф Влад III Цепеш - Дракула. Със супермодерната си техника археолозите откриват човешки череп, който може да бъде отнесен към средата на XV век - времето, когато е бил убит Дракула. На следващата сутрин черепът е изчезнал, а труповете на членовете на експедицията са намерени без капчица кръв в тях. Ужасяващата мистерия кара целия свят да заговори за второто пришествие на Дракула...

Влад III Цепеш Дракула (1431-1476) е една от най-мрачните фигури в историята на Европа. Претендиращите за историческа достоверност хроники и летописи превъзхождат дори и най-страшните измислици. Османски посланици със заковани към главите турбани. 500 боляри, набити на кол в двора на княжеския замък наврх Коледа. Неколкостотин просяци, изгорени живи по време на пир. Край на седмгодишното му управление на в л а ш к и я трон слага

тотин просяци, изгорени живи по време на пир. Край на седмгодишното му управление на в л а ш к и я трон слага

запази по-дълго време), я изпращат на турския султан.

Романът на Марина Юденич, който излиза у нас от ИК “Персей”, е радикално различна гледна точка към личността на Влад Дракула.

“Практически всеки, който се е обръщал към тази драматична тема, някак си е пропускал един съществен момент. Благодарение на несъмнения воински талант на княза, Влахия е била не само щит на християнството на Карпатите. По това време Трансилвания е известна не с мрачно мистично наследство, а със знаменитото Седмоградие - богата област, своеобразна офшорна зона на Средновековието.” Опирайки се на това, писателката прави извода, че враговете на княз Влад са били не толкова османлиите, колкото саксонските занаятчии и търговци, населяващи Седмоградието. Привикнали към “офшорната” свобода, те не са искали да търпят финансов натиск на Дракула под формата на такси и мита, въпреки че с радост са приемали неговата защита и покровителство.

Като средство за борба с авто-

собствената му дружина, произвайки с копия водача си. След това те отрязват главата му и, залята с мед (за да се

ритарния властелин седмоградските олигарси избрали не друго, а “черен” пиар: бил поръчан и разпратен из цяла Европа, включително и Ватикана, памфлет, представящ Дракула като еретик и поддръжник на сатаната. Така се родил “Принцът на мрака”, леко преработен през XIX век от ирландския романист Брам Стокър. Кръвожадният призрак тръгнал да обикаля Европа, покривайки със сянката си истинския средновековен воин.

Брам Стокър пръв превръща Дракула в литературен герой. Ейбрахам “Брам” Стокър е роден на 8 ноември 1847 г. във Феървю, Ирландия. Завършил е математика в колежа “Тринити” в Дъблин. През 1876 г. става театрален критик за вестник “Дъблин ивнинг мейл”. Стокър ръководи един от най-успешните лондонски театри цели 27 години, като през това време става част от лондонския хайлайф и се сприятелява с хора като Джеймс Уислър, Хол Кейн, Уолт Уйтман, Теодор Рузвелт, Уилям Гладстон и Артур Конан Доил (с когото Стокър има далечна роднинска връзка). През 1897 г. е публикуван неговият шедьовър “Дракула”. Сборникът разкази “Гостът на Дракула” за първи път е отпечатан през 1914 г., две години след смъртта на своя автор, а на български излезе едва преди няколко месеца. Последователите на Стокър са Стивън Кинг, Ан Райс и Стефани Майър, нашумялата авторка на “Здрач”.

ДИАЛОГ

Добрият дух на Созопол

КИРИЛ МОМЧИЛОВ

Така нарече преди половин век големият руски писател Константин Паустовски художника Яни Хрисопулос. За него публицистът Кирил Янев е написал преди четвърт век книгата “Интервю в синьо”, която неотдавна се появи на пазара с марката на издателство “Световит”. Заглавието и корицата сами подсказват

на читателя, че разговорът се е водил на брега на морето.

“С Яни Хрисопулос - бай Яни, може да се каже, че обичувах от малък. Той идваше да рисува на нашия бряг, на нашето море. И аз се захласвах да го гледам, съвсем омагьосан от това, което, редом с оно-ва голямо море, на статива се раждаше едно друго, еднакво и различно...” - изповядва се авторът.

Не обикновено дългото интервю между двамата е разпространено на 180 страници. Диа-

логът увлича властно читателя - на всеки въпрос самородният художник дава пространен, философски отговор: какво е за него морето, брегът, пристанището, тесните улички и старите дървени къщи на Созопол, от които той не е пожелал да се раздели до края на живота си.

Новата книга на Кирил Янев “Интервю в синьо” е своеобразен разказ на

историята на живота на мариниста Яни Хрисопулос (1901-1985), тя е и история на живота на древния град през отминалия XX век.

Ако отидете в Созопол, попитайте за къщата на художника, в приземния ѝ етаж е подредена картинната му сбирка, която е подарил на общината. Влезте и се полюбувайте на “другото море”, за да го сравните с днешното...

РОДОЛФО МЕДЕРОС: Истинското изкуство трябва да докосва духа и съзнанието

СНИМКИ "ТАНГЕРИН"

"ТангерИН" и "Джазз+" представят на живо в София една от легендите на аржентинското танго - бандонеониста и композитор Родолфо Медерос, заедно с неговото трио и аржентинската танго двойка Наталия Гамес и Габриел Анхио. Спектакълът е на 17 ноември от 19.30 ч. в зала "България", научи ДУМА от Маргарита Борисова.

Три пъти номиниран за "Грами" за танго музика, свирил с колоси на аржентинското танго като Освалдо Пулиезе и Астор Пиаццола, почитан от такива имена в световната музика като Даниел Баренбойм и Жоан Мануел Серат, Родолфо Медерос е несъмнено една от най-изтъкнатите фигури в съвременното танго. Като музикант той притежа-

ва забележителна дълбочина на израза и покорява публиката с чувствителната проникателност на своите интерпретации. Преподава и пише пиеси за бандонеон, танго композиции и оркестрации. Смятан е от мнозина за един от най-креативните музиканти в жанра за последните четири десетилетия.

Със своето трио, което включва Армандо де ла Вега (гитара) и Серхио Ривас (контрабас), Медерос ще представи в зала "България" свои аранжжменти на класически пиеси от златната ера на тангото.

Заедно с музикантите на сцената ще излязат и аржентинските танго танцьори Наталия Гамес и Габриел Анхио,

Родолфо Медерос трио

Знаменитият музикант и танго двойката Наталия Гамес и Габриел Анхио пристигат в София през ноември

Наталия Гамес и Габриел Анхио

известни с динамичния си танц и спираща дъха елегантност. Техните имена са добре познати на любителите на тангото както в Буенос Айрес, така и по света. Изявявали са се на почти всички големи световни сцени с легендарната танго труппа "TangoX2", канени са от значими международни танго фестивали, а от 2001 г. ръководят своя собствена танго формация.

На 17 ноември чрез своята музика Родолфо Медерос ще ни накара да почувстваме смисъла на думите му: "Силно вярвам, че истинското изкуство трябва да докосва духа и съзнанието. Трябва винаги да се опитва да проникне в дълбините на душата, понякога дори стихийно и яростно".

Билетите за концерта са в продажба на касата на зала "България" и в мрежата на "Тикет плюс" (в интернет на адрес <http://ticketplus.bg>), в Дюкян Меломан, супермаркети "Пикадили" и другите каси на "Тикет плюс".

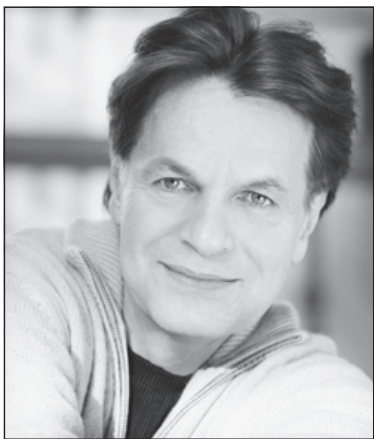
Страницата подготви ВИЛИАНА СЕМЕРДЖИЕВА

Мишел Бероф представя 24 прелюдии на Дебюси

Световноизвестният концертираш пианист Мишел Бероф ще изпълни "24 прелюдии" от Клод Дебюси днес от 19 ч. в залата на Филхармонията в Пловдив, научи ДУМА от Ксения Въргова. Французинът свири с най-престижните оркестри по целия свят, работейки с диригентите като Абадо, Баренбойм, Бърнстейн, Мазур, Одава, Шолти и др. Като артист на звукозаписната компания "EMI", Бероф е награждаван пет пъти с "Grand Prix du disque". Професор е по пиано в Парижката национална консерватория.

Мишел Бероф е роден във Франция през 1950 г. След като през 1966 г. завършва Парижката консерватория, година по-късно печели първата награда на първия международен конкурс по пиано "Оливие Месиен". Оттогава той е смятан за най-изтъкнатия интерпретатор на музиката на Месиен.

През изминалите години Мишел Бероф развива и диригентска кариера. Мишел Бероф е издал повече от 50 записа, сред които всички произведения за пиано и оркестър от Лист, Прокофиев и Стравински, дирижирани от Сейджи Одава и Курт Мазур. За "Deutsche Grammophon" е записал концерта на Равел за лява ръка с Лондонския симфоничен ор-

CH. "INTERNATIONAL MUSIC ACADEMY ORPHEUS"

кестър и Клаудио Абадо. Последните му записи включват всички произведения на Дебюси за пиано за японската компания "Denon". Той участва в публикуването на ново издание на музиката за пиано от Дебюси на издателство "Wiener Urtext".

През 2006 г. Бероф осъществява петнайсет майсторски класа по френска музика за японската "NHK". През последните сезони Мишел Бероф свири с Лондонския симфоничен оркестър под диригентството на Пьер Булез, с Нюйоркската филхармония и Курт Мазур, както и с Лондонската филхармония за едно турне в Англия и Испания.

СНИМКИ АРХИВ НА ФЕСТИВАЛА

"Концерто антико"

В началото на ноември в концертен комплекс "България" отново ще повее бароков вятър. Третият фестивал "Изкуството на барока", организиран от "Luxuria Eurorae" с подкрепата на Столичната община, ще предложи на софиянци, а и на меломаните от Русе и Кюстендил, поредица от вълнуващи срещи с европейската музика от епохата на барока, научи ДУМА от организаторите.

Произведенията от 20 композитори ще бъдат изпълнени на инструменти, характерни за времето, в които са създадени. Фестивалът ще бъде открит на 7 ноември от Консорт за старинна музика "Концерто антико". Тази българска камерна формация има много успешни изяви на престижните фестивали в Европа, но изборът на организаторите е не само затова, а и заради проявяваната от музикантите задълбоченост, творчески подход и оригиналност при подбо-

Срещи с изкуството на барока

Василий Илисавски

ра на репертоара. На 17 ноември в камерна зала "България" отново ще звучи английска музика. Павани, фантазии и галиярди от Орландо Гибънс ще изпълни на клавесин немската възпитаничка, докторант по музика, Цветана Иванова.

Прелестното произведение "Зефирът се завръща" на Клаудио Монтеверди няма да прозвучи, но пък съименничката на вятъра, възпят от италианския композитор, цигуларката Зефира Вълва, се завръща на 21 ноември като концертмайсторка на Европейския бароков оркестър. В програмата му "Хармонията на природата" са включени творби от Йохан Фукс, Йохан Шмелцер, Георг Муфат, Руперт Майр, а също и от познатите и обичани от по-широката публика Вивалди и Корели. Ръководител на оркестъра е Петра Мюлеянс - музикален директор на всепризнатия лидер сред бароко-

вите формации - Фрайбургския бароков оркестър. Водач на вторите цигулки отново е българин - Иван Илиев. Останалите участници са от Австрия, Великобритания, Германия, Италия, Испания, Франция, Малта, Финландия, Чехия, Швеция. Концертът е в зала "България" на 21-ви, а на 22 ноември - в Доходното здание в Русе.

На 24 ноември е концертът "Conierti italiani" на ансамбъл "Кордеvento" с творби от Скарлати, Вивалди и Хендел. Любимците на публиката - блокфлейтистът Ерик Босграаф, китаристът Изхар Елиас и чебалистът Алесандро Пинану, ще се изявят и като трио на 26 ноември. А учениците и студентите, проявяващи интерес към историческите музикални практики, ще могат да се включат в майсторски клас, провеждан от тримата виртуози.

На 1 декември е заключителният концерт "Melanolicus&Sanguineus". На оригинален инструмент - фортепиано, талантливият петербургски майстор Василий Илисавски, заедно с Галина Драганова, Зефира Вълва и Иван Илиев, ще представи ранна класика.

Билети могат да се намерят на касата на "Кантус фирмус" в зала "България" или на www.ticketsbg.com. За ученици и студенти, проявяващи интерес към интерпретацията на бароковата музика, ще бъдат проведени майсторски класове.

ПРЕМИЕРИ

Лилия
Маравиля и
Иван Ласкин в
постановката
на Здравко
Митков

Дишащи парчета живот

Пиесата ми “Неделя вечер” е пиеса за човешка криза. Дълбока и неизбежна за всеки от нас криза, от която две семейства излизат по два различни начина. “Неделя вечер” е фикция. Всички образи в нея са измислени. Понякога, само понякога, и то, ако сме работили достатъчно упорито, ако е налице някакъв талант, а и сме късметлии, ни се случва да се докоснем до плътни, дишащи парчета живот. От това, разбира се, работата ни като писатели не става по-лесна, напротив. Просто илюзията, че създаваме нещо, което наподобява “действителност”, е по-силна - така драматургът Захари Карабашлиев описва своята нова пиеса, която тази година беше отличена с “Аскеер” за драматургия.

Убеден съм, че българският театър и “Неделя вечер” имат силна нужда един от друг. Смятам, че това зряло и талантливо произведение, родено в екзотиката на емигрантското битие, е нещо като изкупление за

страданията на съвременния интелектуалец в неравното ни и озъбено днешно битие, подчертава режисьорът Здравко Митков. Болката е родила артистична гримаса, която може да се търкува и като надежда. Ако не за живота ни, то поне за изкуството. Естествени, убедителни, съвременни и откъснати от самите себе си - такива се персонажите на Карабашлиев. Такива ще ги търсим и в лабиринтите на представлението. Модерността диша абсолютно естествено и ненавратливо в тази пиеса и може би в това е най-голямото й достойнство. Затова и с удоволствие ще партнирам на таланта на автора, добавя той.

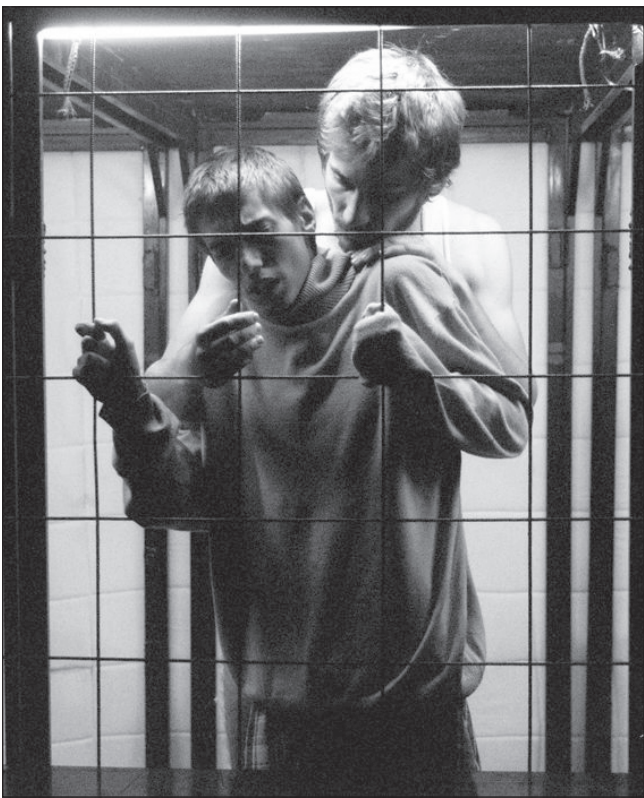
Лилия Маравиля, Мила Банчева, Иван Ласкин, Гургана Плетнѐва, Николай Върбанов и Мартин Гяуров са актьорите, които ще изживеят и пресъздадат сложните съдби на героите в “Неделя вечер”. С премиерата на тази постановка, насрочена за 1 октомври, театър “София” открива своя сезон.

Свой сред чужди, чужд сред свои

Когато “на стъпалата на някой дворец” сънуваме, творим светове. Когато “сред гъстата трева на някой ров” изпадаме в мечтание, сътворяваме образи и случвания. Когато в “унилата самота на своята стая” лъжем самите себе си, че всичко е наред, претворяваме ред, нов и наш. И това е творчество. И ние сме творци. Бащи - господари на собствените си интимни реалности, които отглеждаме и пазим ревниво, за да можем във всеки един момент да се скрием там. Да се укрием, “за да не усещаме ужасното бреме на Времето, което премазва плещите ни и ни отвежда към земята”. И това е творчество. Опияненият, даже - пияният, дълъг път на хиперреализма към сюрреализма. А какво би се случило, ако творчеството ни се сбъдне, ако изведнъж се окаже, че демоните вътре в нас са извън нас?

Ако измислените ни светове се материализират, случат, придобият кръв и плът и станат част от тук и сега? Ако се изправят пред нас? И убежището се превърне в бомбохранилище. И има ли смисъл от творчеството ни тогава? Такива въпроси и размисли споделя режисьорът Стайко Мурджев по повод срещата си с уникалния творчески и театрален свята на ирландския драматург Мартин Макдона. Пиесите на Макдона, много от които са играни и на българска сцена - “Бившата мис на малкия град” и “Черепът на жената на гробаря” в Народния театър, по “Куцлѐто от забутаният остров” в МГТ “Зад канала”, “Пухеният” във варненския драматичен театър - представляват истинско явление в съвременната драматургия.

Светът на Макдона е населен от невероятно ексцентрични хора, много от тях са безпричинно весели или жестоки, немалко са също така безпричинно тъжни и страшно самотни, и всички те живеят сред суровата

Първата премиера на Сатиричния театър е постановката на младия режисьор Стайко Мурджев - “Пухеният” от Мартин Макдона

природа на Ирландия. Но едновременно с това неговите герои, както са типични “диви” ирландци, така са и близки на всички хора, защото безумната смесица от жестокост и ранимост, от шумните изблици на веселие и тихите сълзи на душата, които ги характеризират, са познати на всички. “Пухеният” е единствената пиеса на Макдона, чието действие не се развива в Ирландия, а, ако се съди по имената на героите, в някоя тоталитарна страна в Източна Европа. И това е пиесата, която засяга отново и по нов начин проблема за насилието, за жестокостта, за страха и за надеждата. В килията на неизвестно полицейско управление, или може би в клетката на живота, най-младите актьори от театъра - Благой Бойчев (Катурян), Явор Бахаров (Туполски), Ивайло Драгиев (Ариел), Ованес Торосян (Михал), Мира Бояджиева (Момичето с ябълката), Милко Йовчев (Момчето с отрязаните пръсти), Радиана Кърджилова (Малкия Христос), пресъздават и преживяват героите на Макдона.

Постановката на Стайко Мурджев всъщност е “пренесена” на професионална сцена от сцената на Учебния театър на НАТФИЗ, където се играеше до края на миналия сезон. Сега в Сатиричния театър сценографът Момчил Тасев е построил сценичната среда, костюмите са на Ивелина Минева, а музикалната среда е дело на Емил Граничаров.

РОЛИ

Късметът да играеш в пиеса на Артур Милър

След големия си успех с моноспектакъла “Даскал” Велко Кънев е изправен пред предизвикателството да се срещне с голяма роля в пиеса на един от най-значителните драматурзи на XX век. На актьора му предстои да се заеме с ролята на Уили Ломан, главния герой в прочутата пиеса на Артур Милър “Смъртта на търговския пътник”, която режисьорът Борислав Чакринов ще постави на голямата сцена на Народния театър.

Мисля, че трагическото чувство се събужда в нас, когато сме свидетели на готовността на героя да заложим живота си, ако е необходимо, за да си осигури едно-единствено нещо - достойнството си. От Орест до Хамлет, от Медея до Макбет, подразбиращата се битка е тази - на дълбоко личното усилие да се защити “правилната” позиция срещу тази на обществото, убеден е Артур Милър.

Той е на 33 години, когато постига първия си голям успех като театрален автор - получава престижната награда “Пулицър” за “Смъртта на търговския пътник”, поставена на Бродуей от Елия Казан.

Милър е написал пиесата за шест седмици, а историята на Уили Ломан - човека, който се саморазрушава с упоритата си вяра в блясъка на американската мечта, му спечелва огромна популярност. Може би няма друг, по-често поставян съвременен драматург. Казват, че всеки час някъде по света започват репетиции на пиеса на Артур Милър.

“Не съм предполагал, че творба като “Смъртта на търговския пътник” ще достигне такъв мащаб и популярност”, казва авторът през 1988 г. “Първоначално тя си беше една буквална пиеса за един доста буквален герой - търговец, която впоследствие се превърна в мит не само тук, но и по целия свят.” Партньори на Велко Кънев в новата постановка ще бъдат Параскева Джукелова, Жорета Николова, Деян Донков, Христо Чешмеджиев, Иван Юруков, Марин Янев.

Матей
Нищото
от “Опит
за летене”
е едно от
много
забележителни
превъзпѐщения
на Велко Кънев,
който през
новия сезон
се отправя
към нова
голяма роля

Трюфелът - кулинарно чудо за царе и... бедняци

Малцина знаят, че ценната находка вирее и в българските гори

А Желев дори не вкуси...

След официална вечеря в чужбина служител от охраната пита президента Желю Желев:

- Господин президент, вкусни ли са трюфелите?
- А... отгоре на месото имаше нещо кафяво, ама аз го побутнах настрана - отвръща Желев.

Трюфелът е уникална грудковидна подземна гъба без корени и без стъбло, която расте под земята в пълна симбиоза около корените на определени дървесни видове. Намират се през всеки сезон на годината и специално в България ги има в почти всички региони на страната, главно в гористи местности с карстови почви. Трюфелът се използва като храна, хранителна добавка, деликатес, подправка и е много скъп. Само за сравнение - ако едно ядене в Италия струва 300 евро и отгоре се настърже един трюфел, цената му веднага става 1300 евро. 7 до 10 месеца са необходими за по-растването на един трюфел.

Ядливата част на трюфелите е вътрешността им - мека, месеста сърцевина. Вкусът им е специфичен - пикантен и ароматен, с множество разнообразни нюанси при различните сортове и това ги прави ценени в кулинарията като изключителен деликатес. Имат високо съдържание на вода и минерални соли, абсорбирани от почвата чрез корените на дърветата, с които живеят.

От стотината вида трюфели само няколко са "благородни", т.е. притежават необходимите качества и представляват гастрономически интерес. Двата най-прочути са Белият трюфел от Алба (Tuber magnatum pico) и Черният (Tuber melanosporum). Първият вид се среща основно в Италия, а вторият е по-широко разпространен, но неговата родина все пак е Франция.

Цената на белите трюфели е изключително висока, 3-4 пъти по-висока от тази на най-добрите черни екземпляри.

Белият трюфел има светла сърцевина, много богат аромат с мирис на влажна земя и печени плодове. Вкусът му е деликатно пиперлив, в някои случаи преобладава тънък аромат на млада гора и вкус на горски гъби.

Черният трюфел е с тъмна сърцевина и дъх на леко презрели ягоди и горски плодове, после той става леко горчив и леко тръпчив.

Други основни видове са Летен трюфел, близък родственик на Черния трюфел; Зимен трюфел с много силен, приятен аромат и вкус, напомнящ този на Черния трюфел; Черен гладък - с лек чеснов аромат.

Перфектният трюфел притежава добър аромат и плътен вкус. Щом е узрял и бъде събран, трябва да се консумира възможно най-скоро или да се подготви за съхранение. Най-добрият начин е консервирането в зехтин. По този начин не само гъбите се запазват, но също и зехтинът придобива превъзходен аромат. За да се

в чинии за сервиране. Никога не бива да бъдат разрязвани дълго време преди момента на тяхното използване, защото ароматът и вкусът им бързо се губят.

На пазара в България почти не се намират пресни трюфели, но могат да бъдат открити консервирани цели, нарязани на ивици или в пастети, които да заменят пресните, а най-достъпен като цена е

Божествен аромат

приготвят по този начин гъбите трябва да бъдат добре изчистени, обелени от кората, за кратко попарени във вряща вода, залати със зехтин и поставени в херметически затворен съд. Кората може да се използва като добавка за други ястия. Ароматът на трюфелите може да се запази също ако се държат в хладилник при +3 градуса в добре затворен съд.

Пресният настърган трюфел подобрява вкуса на всичко, с което се комбинира. Ароматът му е така силен, че той се използва само като добавка, не като отделно ястие.

Трюфелите не трябва никога да се мият с вода, което е пагубно за тяхната структура и аромат, а само да се почистят със средно твърда четка и сухо парче плат. След това, непосредствено преди консумация, се режат на тънки ивици или се настъргват директно

зехтинът, ароматизиран с трюфели. Все пак в големи хипермаркети като "Метро" и у нас се намират трюфели на цена 5 000-6 000 лв за килограм.

Ако ви стиска

Според експертите гастрономи, не е редно трюфелите да се комбинират с много комплексни ястия, богати на подправки и различни пикантни сосове. Изключителният им аромат ще бъде затиснат и удавен в твърде многото вкусове. Най-простият, бърз и в крайна сметка ефективен начин да се оцени вкусът на трюфелите е да се настържат върху обикновени пържени или варени яйца. Могат също така да се комбинират успешно с варено или печено телешко. Идеалната комбинация, която може да бъде едновременно и предястие и основно ястие, е Fonduta, типичен стар специа-

Ловът с кучета е голяма атракция

Така максимално ще се оползотворят пустеещите площи и горските масиви, почти непригодни за други култури. Микоризизираните дървета дават бонус от две реколти, например лешници, орехи, маслини и целогодишна реколта от трюфели. Предоставя се възможност за много хора от планинските и полупланинските райони на страната да работят. Като експортно ориентиран продукт, трюфелите предполагат и възникване на нов тип преработвателна промишленост. Само в Германия те могат да се продават в 1 500 търговски обекта. Изграждането на трюфелни плантации може да има силно въздействие върху селския туризъм и екотуризма - търсенето на трюфели в тях би било голяма атракция за чуждите туристи, предвождани от водачите на кучета.

Дребни, дребни, ама златни

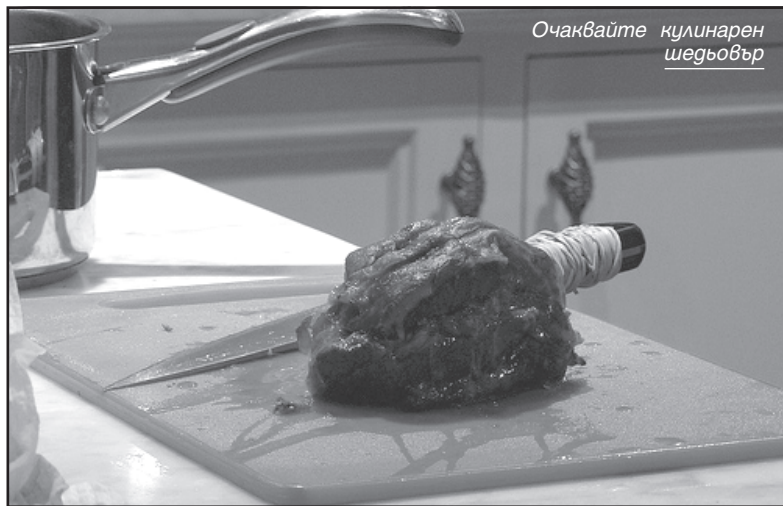

На лов за трюфели с прасе

литет от пиемонтската традиционна кухня, направен от Фонтина - сирене от необезмаслено краве мляко. Това сирене и трюфелите взаимно се допълват и подчертават дълбочината и изяществото на ароматите си.

Трюфелите правят превъзходен вкуса на много видове паста, като предпочитанията трябва винаги да се отдадат на домашно приготвената, най-добре направена с яйца. Може да бъде подправена просто с масло.

Съвременните майстори готвачи си съперничат в творчеството с това чудесно растение. Всяко ястие, към което се добавят трюфели, се превръща неизменно в кралско блюдо, най-мал-

Очаквайте кулинарен шедевр

ко заради цената, но също и заради почти гарантираните вкусови качества. Това естествено развихря въображението и много майстори създават истински кулинарни шедеври.

Всъщност няма нужда да напръгате ума си за много сложни блюда. Трюфелът притежава благородство, което предава на всяко, дори най-простото блюдо и точно в това е чарът му. Опитайте ястие от обикновен варен ориз, добавете малко зехтин, поръсете обилно със ситно нарязани трюфели и ще останете приятно изненадани от хармоничния вкус на тази толкова проста комбинация.

Има ли тази гъба почва у нас?

Неотдавна медиите съобщиха за италианеца Патрицио Панфили и неговата партньорка Йовка Янева, които живеят в лознишкото село Бели Лом. Според 55-годишния мъж, който е потомствен събирач на

трюфели, с този бизнес в Италия се прехранват 3 млн. души. Оказва се, че уникалната гъба, която се намира само със специално обучени кучета, я има в изобилие и в Разградска област. Средната цена за килограм черни трюфели върви между 30 и 150 евро на борсите в Европа и САЩ. Патрицио е намерил бял трюфел, най-големия за 2008 г., с тегло 1.080 кг, който е продаден на търг в Рим за 170 000 евро.

Панфили е родом от област Умбрия, Централна Италия. Целият му род винаги се е занимавал със земеделие, към което официално се числят и берачите на трюфели. Този занаят е традиционен от столетия в неговата родина и се предава от поколение на поколение. Много е трудно, почти невъзможно, човек сам да се научи. Същото важи и за безценния помощник в тази професия кучето, което познава неповторимия аромат на трюфелите още в утробата на майката. По тази причина неговите тридесетина кокершпаньола са обучени единствено да душат под почвата до кое дърво са налели сок ценните грудки, наподобяващи картофи.

Цената на едно такова куче с родословно дърво започва от 4 000 евро. Най-добрите търсачи, които намират на сезон до 600 кг, надхвърлят сумата от 10 000 евро.

Най-добри в бранша са кучетата от породата Лаготу, които обаче се използват най-ефективно в изкуствено създадените ферми за трюфели. Но не породата на кучето е най-важната, а школата на обучението му.

Патрицио Панфили идва в България през 1989 г., основава фирма за събиране и обработка на гъби и е първият, който открива български трюфел. Намира го през 1990 г. в горските масиви около Костенец. Обикаля почти всички гори на страната и установява, че от общо 7 търговски типа трюфели в България има четири.

Брането на трюфели е твърде деликатна дейност, която трябва да се извършва интелигентно. След като кучето покаже къде е поредното находище, мястото се разравя със специален инструмент изключително внимателно, вадят се грудките и пръста отново се полага на същото място. Така тук след месеци отново ще има трюфели.

Страницата подготви
ВАСИЛ ПОПОВ

Новите реалности на континента

Неуместно е Източна Европа да очаква от САЩ и Запада повече от това, което им диктуват техните собствени интереси

ЧАВДАР КИСЕЛИНЧЕВ

“Загърбват” ли САЩ Източна Европа с решението си да се откажат от противоракетния щит в Полша и Чешката република - това е изключително сериозен въпрос, на който засега може да се даде само предпазливо формулиран отговор. Във Варшава отказът на администрацията на Барак Обама от широко прокламираната противоракетна отбрана в Източна Европа

бе окачествен от някои политици като катастрофа

На свой ред правителството в Прага се почувства в крайно конфузно положение във вътрешен и международен план. От трета страна Москва реагира позитивно на стъпката на Белия дом, без обаче да се изпада в необоснован триумфализъм.

И така, правителството на Барак Обама изложи аргументите си за взетото решение, но пита се - има ли и други, може би не по-малко важни, полититически причини, за които официално не се говори? Като например тезата на някои на Запад, че това е

отстъпление пред Русия и „омиротворяване” на Москва

В Западна Европа важната стъпка на Белия дом, общо взето, бе приветствана като начин за резведряване на отношенията с Русия и съобразяване с новите реалности на нашия континент. Отвъд Атлантика обаче републиканската опозиция остро критикува решението на Барак Обама като проява на нелоялност към източноевропейските съюзници и развързване на ръцете на Москва в сферата на т.нар. от нея привилегировани интереси. Някои критици отидоха по-далеч, като твърдят, че при президента Обама САЩ са склонни да ревизират отношенията си с Русия за сметка на сигурността и самоутвърждаването на източноевропейските страни членки на НАТО.

Извън всяко съмнение обясненията на администрацията на Барак Обама за отказа от противоракетния щит в Източна Европа са напълно основателни и аргументирани. Става дума за ревизиране на очевидно преувеличената ракетна заплаха от Иран, за по-голяма адекватност във времето и пространството на предлаганата сега нова версия на поетапна ПРО извън Източна Европа. Иде реч и за високите разходи по предишния вариант, лансиран от Джордж Буш, особено сега, във времето на глобална икономическа криза, както и за по-високата техническа надеждност на новия вариант на ПРО. Всичко това са аргументи, довели до решението за отказа от ПРО в Полша и Чешката република. Няма никакво съмнение обаче, че тук си казват думата и три основни политически причини, които имат международни измерения.

Първо, без това официално да се признава, сега

Вашингтон явно се съобразява с енергичната съпротива

на Москва срещу противоракетния щит в Източна Европа. Съпротива, която се дължи на основателните възражения на Москва срещу изнасянето на авангардна част от стратегическия арсенал на САЩ непосредствено в близост до руските граници. Както и напълно разбираемите руски опасения, че в бъдеще тази ограничена ПРО при дадени обстоятелства може да прерасне в пълномащабна антиракетна система и по този начин да наруши

Руският президент Медведев представи пред ООН възгледите на Русия за ПРО и разоръжаването, като увери, че Русия и в бъдеще ще върви по пътя на необратимото съкращаване на ядреното оръжие

стратегическото равновесие във вреда на Русия.

Второ, с отменянето на противоракетния щит в Полша и Чешката република САЩ правят много важна крачка за разведряване на международния и европейския климат и за

ефективно презареждане и рестартиране

на руско-американските отношения. Премахва се една голяма пречка пред руско-американския диалог за съкращаване на стратегическите въоръжения СТАРТ. Вашингтон сега може с повече основания да очаква сътрудничеството на Москва по тежките международни проблеми на Афганистан и особено на Иран, с неговата атомна програма.

И трето, независимо дали Белият дом е целял точно такъв ефект или не, но с отказа от ПРО в Полша и Чешката република

САЩ дават на източноевропейските столици важен урок

по политически реализъм. Този урок важи за всички антируски настроени правителства в региона, включително за Киев и Тбилиси. А именно, че политиката на САЩ се определя преди всичко от глобални интереси и съображения, при което Източна Европа днес попада на много по-заден план.

При Барак Обама САЩ слагат стратегическото и геополитическо ударение на външната си политика върху по-добрите отношения с Русия, с Китай, а също така с азиатските тигри. Според мен, в последния американски ход има и подтекст, че ЕС би трябвало да се погрижи по-активно за сигурността и стабилността на Източна Европа и

да тушира прекалено антируската външнополитическа насоченост

на някои свои партньори. Може да се твърди, че днес САЩ имат по-големи интереси в отношенията си с Русия, отколкото в отношенията си и политиката си спрямо Източна Европа. След края на студената война експанзията на НАТО на Изток и американското настояничество над Източна Европа - особено силно изразено при Джордж Буш, породиха сред източноевропейската десница необосновано самочувствие и подхрани изблиците на антируския национализъм, маскиран като ан-

тикомунизъм. Сега резкият завои на САЩ ще оохлади антируския ентусиазъм, най-вече в Полша, Литва, Латвия и Естония.

Политиката на повечето източноевропейски правителства - особено след присъединяването на техните страни към НАТО, се изразяваше в един

сервилен и раболепен стил на политика спрямо Америка

Досегашният флирт на САЩ пък с Източна Европа - от Бил Клинтън до Джордж Буш - се разпростираше в почти всички сфери. Разпростираше се от закупуването на американска, а не на западноевропейска военна техника, през усилията да се въвлечат колкото може повече политически и военно САЩ в нашия регион, през широкото отваряне на вратите за американския бизнес, до безогледното взаимстване на американски образци на субкултурата. И всичко това въпреки обвързването с членството на източноевропейските страни в ЕС. Конкретно у нас този курс на неуместно поведение бе обозначен с евфемизма “цивилизационен избор”.

На всеки независимомислещ наблюдател е пределно ясно колко обременена е историята на отношенията на Източна Европа с Русия. Това в особено висока степен важи именно за Полша и за трите прибалтийски държави - сега всичките членки на НАТО. Именно те в най-ново време постоянно търпят за новата “заплаха от изток”, от Русия - като възвращаща се имперска сила. За Варшава и Прага, както впрочем и за Вилнюс, Талин и Рига не бе важен американският противоракетен щит сам по себе си, а въвлечането чрез него пряко на САЩ с военно присъствие в региона. И то за да могат определени политически кръгове в Източна Европа по-самоуверено да разиграват антируската карта. А това се прави с двойна цел - укрепване на вътрешните позиции на десницата и “постилане на червен килим” пред САЩ и Запада с илюзорни надежди за допълнителни придобивки.

Според мен трябва да бъдат осъзнати две основни положения. Никой не си избира географското разположение и геополитическото си обкръжение. И второ, двадесет години след падането на Берлинската стена е абсолютно неуместно да се отъждествява Русия с комунизма и Съветския съюз. Също така е абсолютно неуместно Източна Европа да очаква от САЩ и Запада повече от това, което им диктуват техните обективни и менящи се интереси.

ТОЧКАТА НАД И-ТО

Папагалстване задушават медийното ни поведение

ИВО АТАНАСОВ

Ако бях дори мъничко зъл или поне злобничък, щях да припомням неуморно, че едно от първите ни действия след спечелването на предишните избори бе смяната ми като председател на медийната комисия на тогавашния ни Висш съвет. И щях да питам с апломб дали медийната ни политика стана по-добра, след като вече не е и моя отговорност. Толкова

време не съм задавал този въпрос, а вече не е и нужно. Вчера нашият лидер е казал, че през последните четири години медийната политика на БСП е била много слаба. За тези, които са в час, тя съвсем логично е такава, но по-важното в признанието на Станишев е, че вече имаме очи да видим проблема.

Лошата медийна политика е дежурният виновник за неуспехите на всички досегашни управляващи. Няма как обаче добрата медийна политика да компенсира липсата или недостига на добра реална политика. Единственото изключение беше може би Петър Стоянов, който през президентския си мандат не само режисираше публичните си изяви, но и шлифоваше своите мимики и жестове с тренировки пред огледалото. И когато трябваше да се яви не в парниковата, а в реалната среда на предизборните дебати, той фалира.

Нашето участие в управлението определено бе белязано с успехи. Ако сега се вади едно-друго-трето с отрицателен знак, поне към датата на изборите те изглеждаха неоспорими. Медийното ни поведение обаче не можа да осребри постиженията на реалната ни политика, не ги трансформира в разширяване на обществената подкрепа, не ги превърна в мотив за гласуване на нужния ни за победа брой избиратели. Това се случи за пръв път в годините на прехода.

Към традиционните ни напоследък затруднения какво и на кого казваме се притурят и проблемът как го казваме. Повечето от онези, които могат да се представят убедително в медиите, бяха поизбутани настрана. Някои от тях волю или неволю влязоха в улея на разноговоренето, други се самоизолираха. Явен бе стремежът да се лансират определени лица, без значение дали притежават необходимия минимум качества. Медийните ни изяви се обезсолиха и обезкостиха. Нямахме добра защита на тезите, липсваха ярки фрази, запомнящи се изрази. Изключвам, разбира се, великолепието на майстори като Андрей Пантев, които обаче няма как да свършат работата на цяла партия. Формира се малък кръг тесни специалисти по въпроси от общ характер, които скачаха от предаване в предаване, държаха се на моменти арогантно в студиата, въпреки че а-каха и ъ-каха и гледаха странно, сякаш са астигматици. И най-лошото: чужди на оригиналното мислене, неспособни да превърнат богатството на езика в свой приятел и съюзник, те откровено папагалстваха. Което е по-вредно и от разноговоренето.

Всичко това се случи в мандат, в който повечето медии бяха благосклонни към нас. Някои наши явни гафове не можеше да не бъдат коментирани, но пък и не ни качаха на върха на копието, както правеха с предишните управляващи. Към средата на мандатите си Костов и Сакскобургготски бяха вече разпъвани на кръст, докато отношението към Станишев бе доста по-снизходително. Дори когато губеше избори, той бе поздравяван затова, че е разгромили опонентите си вътре в БСП. Ако Бойко Борисов кажеше в интервю нещо срещу него, нямаше как да му го махнат, но авторска статия срещу Сергей в сериозните издания така и не се появи. С други думи, ако управленските ни успехи не са разчугили традиционния скептицизъм на гражданите, вината си е наша, а не на медиите.

Промените са повече от наложителни. Стъпки в тази посока се набелязват не от вчера. Преди 7-8 години медийната комисия на Висшия съвет заседаваше най-често от всички. Опирайки се почти на целия потенциал на БСП в тази сфера, подготвихме и приехме стратегия за промяна в медийната ни политика. Предоставихме я на най-важния кабинет на „Позитано“, откъдето тя така и не излезе. Разочарована, медийната комисия повече не се събра.

Подобен подход сега е недопустим. Но дори това да е осъзнато от когото трябва, проблемите отново ще дойдат от изпълнителите. Нормално е в главната роля да са депутатите, те са лицето на партията, а и са в епицентъра на събитията. Парламентарната ни група обаче е пълна с имена, към които общественото доверие няма да се върне скоро, а това обрича на неуспех опитите за корекции в медийното ни поведение. Сега е времето да покажем други лица - не само нови, но и способни да носят плюсове на БСП. За разлика от неколцината щатни участници, които шестват от телевизия на телевизия, но чиято всеядност е обратно пропорционална на представянето им.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

Кое е „повече от министър“

До декември просветното министерство ще я кара без титуляр и с догадки за бъдещето

Професионалните гилдии предпочитат Фандъкова за министър, не за кмет

“В битката за София влиза Йорданка Фандъкова”, “двубоят ще е между двама”, “мачът за столицата ясен до дни” - тези медийни заглавия по никакъв начин не подхождат на новата просветна министърка, която и по поведение, и по манталитет не се връзва със звъна на шпаги, с боксови крошета или с футболни шутове. Напротив, с влизането си в Министерството на образованието, младежта и науката (МОМН) тя прояви такава откритост и склонност към диалог и чуваемост, за каквато училищните и академичните съсловия бяха направо зажаждали след годините на провокирани сблъсъци и задкулисно лансирани предпочитания при нейния предшественик.

Сто процента е сигурно, че учителите, преподавателите и учените са недоволни от посочването на Фандъкова за кандидат-кмет. И по принцип изглеждат странно замислените от Бойко Борисов рокади на неотдавна назначени министри. Няма как да се твърди, че образованието е приоритет за

новите управляващи при положение, че просветното министерство се оказва преходен двор без особено значение на фона на “големите” партийни шахматни ходове. Днес назначава министър, след два месеца сам готов да го махна, защото “кмет е повече от министър”, както се изрази премиерът по отношение на новата роля на Фандъкова. Чудно ми е, че никой не си дава труда да вникне в това мислене. Мислене, според което постът сам по себе си е всичко, смисълът на този пост е нищо. Днес посочвам правителство, утре го сменям, след седмица може да ми хрумне нещо трето. Има пак някакъв пост и щом той е “повече” от първия, какво има да говорим. Интересно, ако се появи нещо, което да е “повече” от кмет, и там ли ще пратят Фандъкова?

Несериозно изглежда цялата тази суетня. Още повече, че в МОМН вече стана един кадрови гаф - представен бе публично като зам.-министър доц. Румен Пранчов, който дори

изрази програмните си намерения, а след два дни се оказа, че не той влиза в министерството и ще има друг зам.-министър. А сега и министърът се оказа несигурен, какво да очакваме утре?

По-големият проблем обаче е, че на практика до Нова година образованието и науката ще бъдат без управленец. Йорданка Фандъкова трябва да се оттегли в предизборна кампания и “в битката за София” едва ли ще й е до просвета и наука. Докато кметските избори минат на 18 ноември, докато се обяви резултатът, докато намерят нов министър (ако тя евентуално стане кмет), докато този нов министър се огледа в креслото си - ето ти Коледа. А в това време ще се прави например бюджетът за 2010 г. - напрегнати седмици за всяко ведомство. И за всеки отрасъл. Ще видим какъв бюджет ще заформят образованието и науката - националните стратегически приоритети, без титуляр министър и с пет етаж, в които от портиера до зам.-министъра всеки се чуди с каква метла ще дойде евентуалният нов бос и накъде ще задуха вятърът.

Освен това, според елементарната държавническа логика, всеки министър има право да си избере екип, с който да работи. И заместниците му също според логиката идват да работят с него в екип, не с друг. Ами ако евентуалният нов началник на МОМН пожелае свой екип. А ако този екип си пожелае нови директори на дирекции, ако пък те си пожелаат свои хора надолу, както наблюдаваме вече всеки ден? В просветното министерство вече ври и кипи от тези питаники и от мъгляви догадки, с които то ще я кара до края на годината. При всички случаи това означава нестабилност на управлението и проблеми за най-важните сектори в държавата. Впрочем видяхме, че тези сектори никой не ги бръсне за нищо.

Страница на
ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

За 17 000 първолаци след 7 години няма да има училища

В момента първолаците в класните стаи са около 60 000 - с 4000 по-малко от миналата година. Тази година закритите училища са само 50, докато миналата година са били 300. Мрежата от начални училища, прогимназии и гимназии вече била оптимизирана и поголовното закриване на училища в България било приключило. Така се успокояваме в началото на тази учебна година.

Години наред закривахме училища и обяснявахме това с демографската криза. Приема се за нормално, че когато децата намаляват, няма логика да продължаваме да издържаме празни училища. Икономическа логика няма, но звучи страшно, когато кажем, че от 1990 г. досега в страната са закрити 1330 училища! И че имаме цели райони, в които на 15 септември в селата кънти страшно тишина, в която не се чува училищен звънец. А в интернет се четат немислими кметски обяви: “Продавам училище”.

В последните години свикнахме през септември да отчитаме колко са намалели децата, които за пръв път наравват буквара, спрямо предишната година. Но ако се обърнем към данните на НСИ, виждаме в черно-бяла снимка какво се случва с бъдещето на България в последните 20 години. От 1990 г. до днес са закрити 3452 детски градини и 1330 училища, учениците са намалели с 622 001, а учителите - с 35 325.

	1990/91	2008/09
Детски град.	8755	5303
Училища	3584	2254
Ученици	1 670 706	1 048 705
Учителите	120 958	85 633

(Данни на НСИ)

Наистина години наред в последните две десетилетия българката е раждала все по-малко. Пак по данни на НСИ през 1989 г. у нас са се появили на бял свят 112 хиляди бебета - почти два пъти повече, отколкото през 2002 г. (когато са родени сегашните първолаци). Има обаче малка подробност. В последните 3-4 години демографската картина се променя - раждат се по около 75 000 деца годишно, а през 2008 г. новородените са над 77 000. Т.е. след 3 до 7 години първолаците ни ще бъдат със 17 000 повече от сега. А училищата за тези 17 000 са закрити. И учителите им са уволнени или про-

сто са напуснали системата. Тя е оптимизирана напълно - ала спрямо нуждите на сегашните ученици. Какво правим от 2013 г. нататък? С какви пари строим нови училища (старите ще са продадени!) и откъде взимаме хиляди учители, които ще липсват? Може би като старата Англия ще внасяме учители отвън?

Наивно е да си мислим, че университетите ни ще започнат да бъдат педагози, които масово ще се насочат към класните стаи. Педагогическите факултети на Софийския университет и сега отчитат, че едва 4-5 човека от всеки курс се насочват към учителското поприще, за което уж се подготвят. Останалите си намират по-престижно и по-добре платено занимание. Няма желаещи да се изправят пред все по-разхитените класове и да изтърпят след това всички упреци, които обществото безмилостно отправя към учителя, избягвайки да погледне своето собствено състояние и да потърси вината в себе си. А има учебни дисциплини, за които в момента учителите не достигат - чужди езици, информатика, физкултура. При отлива от природните науки в университетите скоро ще усетим и липсата на учители по физика и химия. Правителствата рапортуват пред Световната банка колко успешно са свили публичните разходи (сиреч тези за образование), без да ги е еня за потопа, който предстои след тях. Дават дори пари на общините да закриват училищата си и да събират децата на едно място в средищни школа. Ще им дадат ли утре пари със същата готовност да открият нови и да назначат учители, когато на прага застанат 17 000 несретни първолаци?

Не че тенденциите за отлив от учителстването са характерни само за България. Напротив - във висшите училища в целия Европейски съюз се случва същото. Но там, отчитайки проблема, държавите вземат спешни мерки - въвеждат всякакви финансови и професионални стимули, за да върнат младите към т.нар. точни науки. А у нас? У нас стимулът е един - вузовете приемат все по-лесно, правят по няколко класирания, за да привлекат тройкаджите, че вече замислят и перманентни приемни сесии.

Май че през носата ще ни излязат “похвалните икономии и оптимизирането на училищната мрежа”. Няма данни, че някой мисли по тези проблеми. А те ще ни ударят, както се казва, още утре.

Сегашните малчугани влизат в училище, а утрешните ще има ли къде да влязат

СНИМКИ: БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник! Каталожен № 136

**ВЕСТНИК
ЗА ЖЕНАТА**

**В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ
НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА“
В 48 СТРАНИЦИ ЧЕТЕТЕ:**

В името на Аполон, лечителя... Доц. д-р Величка Мълчанова за пътищата на ума и сърцето, които вървят заедно **Дух и материя.** Ти записа ли се за капиталист?!

Родна летопис. Баща ми и войната

Под полата на историята. Застраховката на Иван Богоров в Триест

Money, money... Всичко за продан!

Из бележника на юриста. Границата на прошката

Под пагон. Една трета от офицерите в израелската армия са жени, а военната служба е задължителна за всички

Душите ни, човешките. Вестник във вестника, списван от читателите

Семки, занимавки. Тестове, игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди

Готварски тефтер. Есенни плодови десерти

Елена и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

ЮЗ АЛЕШКОВСКИ е световноизвестен руски сатирик, роден на 21 септември 1929 г. в сибирския град Красноярск. Преди да изкара военната си служба във флота, през 1950-а е осъден "за хулиганство" на 4 години затвор. Там Юз написва своите прочути лагерни песни, които се носят от уста на уста из целия Съветски съюз. Отделни пасажки от неговата "Другарю Сталин, вий голям сте учен" се използват като пословици и афоризми, но повечето хора смятат, че текстът е народен фолклор. Юз Алешковски пише и книги, които са обречени никога да не бъдат издадени в СССР. Заради участието си в нелегалния алманах "Метропол", през 1979 г. е принуден да емигрира. Заселва се в Мидълтаун, щата Кънектикът, където живее и до днес. В САЩ Алешковски издава книги, написани преди да напусне Съветска Русия, и се превръща в жива легенда. Той е автор на световноизвестни романи и повести: "Николай Николаевич", "Кенгуру", "Рука", "Маскировка", "Карусел", "Синенький скромный платочек", "Смерть в Москве", "Маленькая повесть об одном безумце и сломанной собаке", "Перстень в футляре"... Преди броени дни в България излезе книгата му "Предпоследен живот", издадена от "Факел експрес". По този повод авторът гостува у нас по покана на Георги Борисов - главен редактор на сп. "Факел", популяризиращо руската литература в България. Юз Алешковски е член на редакционния екип на изданието от 2008 г.

ЧИМКА БИЕС

ЮЗ АЛЕШКОВСКИ:

Не съм дисидент, а свободомислещ човек

Животът на Марс в съчиненията на фантастите е доста по-разбираем за хората, отколкото реалният живот в Русия, смята световноизвестният писател

■ *Йосиф Ефимович, преди дни в продължение на повече от час изпълнявахте авторските си песни в Първо студио на БНР. Вашето гостуване в София е свързано и с излизането на български на новата ви книга "Предпоследен живот". Като какъв се усещате - поет, писател или изпълнител на собствени песни?*

- Разбира се, като писател, като прозаик. Като поет се чувствам само тогава, когато успявам да създам сполучливи поетични текстове. Но го правя извънредно рядко. А текстовете ми към песните изобщо не смятам за образец на високата поезия, защото за съжаление не съм поет. Какъвто е Георги Борисов или други мои забележителни приятели от Русия и Америка. Музата на песенната стихия е любимата ми муза. За съжаление обаче сега много рядко съчинявам песни. А може би - за щастие. Защото, ако ги пишех често, щях да съм професионален бард, щях да се науча да свиря на китара и окончателно щях да се пропия.

■ *За последните две години това е второто ви идване в България. Кога за първи път чухте за страна ни?*

- Много отдавна - над половин век вече. Моят приятел - поетът Володя Соколов, бе женен за българка и често е превеждал произведения на български поети и поетеси. Той бе доста известен и като руски поет, и като преводач от български. Много ми разказваше за България и страшно ми завидях. И досега пазя кожено портмоне, на което пише "Стотинка" - подарък от приятеля ми Битов, който, за разлика от мен, често е излизал извън границите на Съветския съюз. Но трябва да ви призная, не съм забогатял оттогава (смее се).

■ *Намирате ли разлика от предишното ви посещение на българската столица през 2007-а?*

- Като че ли преди две години София не бе така благоустроена, нямаше толкова много нови сгради. Когато съм тук, имам много приятно естетическо усещане, което не мога да кажа за други градове, например в Русия. Сега виждам София променена и подмладена.

■ *А и се срещате тук с българските си почитатели и приятели...*

- Приятелите си останаха приятели, слава Богу! И благодарение на тях съм тук.

■ *Вие сте много известен и в Русия, и в други държави. В България ви посрещат като звезда - дълго ви ръкопляскаат, хората стават на крака...*

- Е, прекалено е да ме наричат звезда. Дори ми е неприятно да ме сравняват с холивудските знаменитости, защото не ги обичам. Ако ме бяхте сравнили с парижки клошар или с московски просяк,

Интервю на АЛЪОНА НЕЙКОВА

тогава бих го приел като похвала (усмива се). Разбира се, тукашната публика ме посреща доста топло. Забелязах, че има много рускоговорящи българи, което също е приятно. Не се налага да се притеснявам, когато пея, че няма да бъда разбран правилно. Усетих и подкрепа, което на свой ред ражда т.нар. вдъхновение. И като автор това много ме радва. Да не говорим, че в България преди две години бе издадена моя книга, която тогава още не бе излязла в Русия. И "Предпоследен живот" с две седмици изпревари руското издание.

■ *В България някои хора правеха всичко възможно, за да ги смятат за дисиденти, тъй като тук след промените отпреди 20 години това можеше да донесе определени дивиденди...*

- Никога не съм бил от така наречените дисиденти. Казват също, че съм различно мислещ. Аз обаче съм свободомислещ човек, както и много други хора. А за различно мислещи винаги съм смятал членовете на политбюро, цензорите и т.н. Когато ми казват, че съм бил безстрашен човек, съчинявайки наистина антисъветски романи - не обикновени лозунги, а произведения, проникващи в метафизичната същност на властта, което бе особено трудно и е на доста по-високо ниво от сатирата, аз отговарям, че това не е никакво безстрашие, а е свобода на самоизразяването. Обаче не се стараех да разпространя или да издам написаното зад граница, защото разбирах, че щяха да ме хванат за едното място и да ме "изпратят" нанякъде. Затова давах произведенията си на най-близките приятели. И все пак "Николай Николаевич" бързо се разпространи из цяла Русия. В този смисъл ми провървя. А след като напуснах страната, книгите ми започнаха да се издават и в Америка, да се превеждат на други езици. Въпреки че ми се струва, че някои неща са непреводими - толкова много идиомы и сленг има в тях. Но работата даже не е в това. Както разбрах, руската действителност не може да достигне съзнанието и психи-

ката например на американците или англичаните. Тъй като животът на Марс или някъде на съвездието Андромеда в съчиненията на фантастите е доста по-разбираем за хората, отколкото реалният живот в Русия. Напълно се примирих с това неразбиране. И дори малко завиждах на онези писатели, които съчиняват криминалета. Технологично и аз бих могъл да го направя. Но би било противно на моята душевност. Затова и никога не съм се опитвал. Правя само това, което ми харесва. Ако харесам някакво съчинение, за мен това е единствената любов в този момент. Както единствената любов в живота ми е моята съпруга - само че не за определен момент, а завинаги.

■ *Като юноша сте попаднали в затвора. Кого обвинявате за това - собствената младежка глупост или прекалената строгост на съветската съдебна система?*

- Само себе си! Само себе си! Бяхме млади матроси, доста си пийнахме, закъснявахме за влака, където бе нашата част. За да стигнем по-бързо на гарата, откраднахме кола, която се оказа, че е на партиен секретар. После се съпротивлявахме на патрула, който ни спря... Вината е изцяло моя. За това обаче ми дадоха прекалено голяма присъда - 4 години. Слава на Бога, от тях съм излежал само три. И дори си мисля, че времето, прекарано в затвора, бе за мен доста по-полезно от службата във флота. Защото лагерът и казармата са две различни стихии. Лагерът е най-трудната стихия на живота, а службата в армията е омерзителната стихия на казионщината с нейния заповеднически ред и омерзителната йерархия на чиновите.

■ *Ако не бе този факт от вашата биография, щяхте ли да станете Юз Алешковски?*

- Не мога да разсъждавам по темата "Ако..." Има много "ако", а възможността да бъда тук и сега в този вид е само една. Единствена.

■ *Вашето рождено име е Йосиф. Откъде дойде "Юз"?*

- Това е много обикновено съкращение на полския вариант на името ми -

Юсуф, Юзек. На арабски то звучи като Юсуф, а всъщност Йосиф е древно библейско име. Никога не са ме наричали Йосиф. Защо - не зная. Макар че баща ми понякога казваше на познатите, че ме е кръстил в чест на Сталин. Това обаче са врели-некипели. И дядо ми се казваше Йосиф. А съществува стара еврейска традиция да наричаш децата с имената на бабите или дядовците.

■ *Вече 30 години живеете в Съединените щати...*

- Да, в щата Кънектикът. Живея в гората, на село, както обичам да казвам - в "елитна" вилна зона.

■ *Смятате ли САЩ за своя втора родина?*

- Почти не мисля за това. Просто обичам тази държава - Америка, като част от Божието творение. Тя е необикновено красива. Обаче ненавиждам американските градове, тяхната естетика, съгънканост и ред други неща, които просто ме отвращават. Аз по принцип не обичам Новия свят.

■ *В своята, както сам я нарекохте, "небюрократизирана" автобиография отбелязвате, че през първите 16 години от живота си в САЩ сте издали 8 книги, а в СССР за 33 години - само един детски разказ...*

- Всъщност детските разкази бяха цели три. Те и сега се издават в Русия. Но докато живях там, написах и няколко други, забележителни, лично за мен, произведения. Ако обаче те бяха станали известни, щях да бъда осъден за неопределено време. Много се боях от това. Но не беше обикновен страх. Просто разбрах, че мога отново да попадна в лагер. За мен бе непоносима дори само мисълта за това, че ще трябва да лежа в обща килия и да дишам цигарен дим (а аз тогава отказах пушенето). И този страх бе една от причините, поради която с жена ми Ира напуснахме Русия.

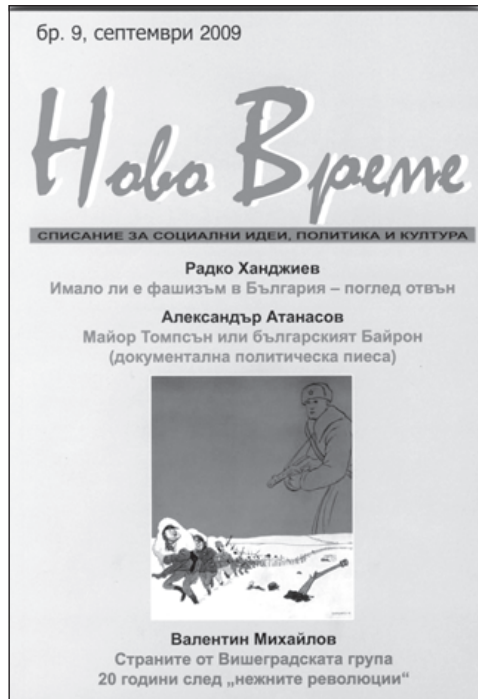
■ *Освен че изпълнявахте авторски песни пред публика, дошла да ви види в БНР, участвахте и в конференция на тема "Политическата коректност: границите на допустимото и недопустимото". Съществува ли днес такова понятие като "политическа коректност"?*

- Не само че съществува, но и превзема ключови позиции в целия свят. Но ако ме попитате каква е разликата между политическата коректност и нравствеността, политическата коректност и порядъчността, политическата коректност и благородството, ще кажа, че първото качество е органично присъщо на преобразения човек - преобразен с помощта на религията и културата. Нравствеността за съжаление се насажда от идеолозите и често в това насаждане виждат отрицателни черти, които предизвикват противоположна реакция у хората.

”

Баща ми казваше, че ме е кръстил на Сталин

„Ново време“: Имало ли е фашизъм в България? Поглед отвън

На читателите на ДУМА предлагаме начало на статията на РАДКО ХАНДЖИЕВ: „Имало ли е фашизъм в България? Поглед отвън“.

До неотдавна в научните среди у нас преобладаваше схващането, че политическата промяна на 9 септември 1944 г. трябвало да ликвидира преди всичко фашизма в България, че тази задача била не само общонационална, а и общодемократична в глобален мащаб и произтичала от волята на Великите сили, от общата борба на Великобритания, Съветския съюз и САЩ, които през годините на Втората световна война се оказали начело на антифашистката коалиция.

Имало ли е обаче фашизъм в България

На пръв поглед въпросът би трябвало да бъде безсмислен, nonsense. След като България в продължение на години е била член на фашисткия Тристаен пакт, поставила се е в услуга на фашистката Ос, обявила е война на две от водещите сили на антифашистката коалиция - Великобритания и САЩ, след като управляващата върхушка е предоставила територията на страната, всичките й природни, стопански и човешки ресурси на разположение на нацистка Германия за целите на агресивната й война срещу силите на антифашистката коалиция, отговорът би трябвало да бъде утвърдителен: да, в политическо отношение България определено е била фашистка държава.

И все пак въпросът не е просто реторичен, защото напоследък се чуват гласове, че в България не е имало фашизъм. Отделни историци, социолози, политолози, които до неотдавна убедително доказваха едни или други характерни аспекти на фашизма, дори на монархо-фашистка диктатура у нас през по-голямата част от периода 1923-1944 г., днес се обръщат на сто и осемдесет градуса, предлагат нови трактовки, отричат съществуването на каквито и да било форми и прояви на фашизъм в политическия, духовния и стопанския живот на България до септември 1944 г.

През 1996 г. сп. „Демократически преглед“ провежда анкета по проблема „Имало ли е фашизъм в България?“ с участието на изтъкнати български учени-историци. Като отчита, че проблемът е „много сложен, тъй като досега у нас не е провеждана истинска дискусия по същността и характера на българския фашизъм“, авторитетното списание обобщава становището на участниците: управлението през периода между двете световни войни е „авторитарно“, но „фашизъм в България няма“, а поддържаната в продължение на десетилетия теза, че от 1923 г. (или от 1934 г. - според други виждания) България е фашистка държава, е „нищо повече от една

Страните от Вишеградската група - 20 години след „нежните революции“, величието и падението на XX век, спрелите часовници на БСП, за вътрешнопартийната ерозия на доверието, за характера и задачите на левите социалисти, за общите им виждания със социалдемократите и за някои принципни различия между тях. Това са само част от темите в деветия брой на „Ново време“. Списанието за социални идеи, политика и култура отделя място и на разработката на Радко Ханджиев: „Имало ли е фашизъм в България? Поглед отвън“; на текста на Любен Аладжов и Иван Аладжов: „Левията в Холандия“; на проф. Александър Атанасов и неговата документална политическа пиеса „Майор Томпсън или българският Байрон“. В раздела „Култура“ писателят Веселин Стоянов представя своя разказ „Ескиз четири-жълто“, бележистът и преводач Йордан Костурков предлага на читателите своя „Двубой“, а публицистът Огнян Стамболиев със „120 години от рождението на „българския славеи“ Христина Морфова, отдава почит на оперната ни прима. За финал полският театрален критик Ян Кот произнася „Похвално слово за театъра“. Списание „Ново време“ е основано от Димитър Благоев през 1897 г. В редакционната колегия днес са Юрий Борисов (главен редактор), Димитър Ганчев (зам. главен редактор), Бенжамен Варон, Димитър Денков, Добрин Спасов, Евгений Гиндев, Иван Гайтанжиев, Искра Баева, Йосиф Аврамов, Максим Мизов, Тана Турлакова. Списание „Ново време“ е издание на „ДУМА 2008“ ЕООД. Списанието може да бъде намерено в книжарницата и информационния център на „Позитано“ 20, а също и в редакцията на ДУМА.

овехтяла идеологическа постройка, напълно отхвърлена от съвременната история, реанимирана със съмнителни политически цели“.

Убедителни научни аргументи в подкрепа на „отхвърлянето“ на тази „идеологическа постройка“ от „съвременната история“ обаче не се привеждат. Нито пък в хода на дискусията е направен опит да се дефинират най-характерните общи черти на фашизма като държавна идеология и практика и на тази основа да се потърсят доказателства „за“ или „против“ наличието

очите ни израсна едно поколение, което не е свидетел на тоталитарните практики от преди 1989 г. Както и едно предишно поколение, което се лута между партийните догми и демократичните норми. Как тези поколения ще гледат в бъдещето, ако не познават миналото? Какви поуки могат да извлекат от предишни грешки и настоящи заблуди? Каква перспектива могат да имат? Вече не е грях да се

Астробинчетата

критикуват партийни предписания и „овехтели идеологически постройки“. Именно затова българската обществена наука, българската историография е длъжна да изясни този въпрос. Защото историята е преди всичко учителка на живота. Защото постижение е да видиш какво днес ще бъде качествено като грешка в бъдеще.

Подходът, който тук се предлага в рамките на една академична дискусия, е да се потърси арбитър в този, както се признава, „много сложен“ научен проблем. Затова

нека се обърнем към изследванията, становищата и оценките предимно на западната академична мисъл, да се допитаме до научните съчинения на английски, американски и други западни автори, които едва ли могат да бъдат упреknати в пристрастие спрямо политическите процеси в България след 1923 г. и резултатите от политическата промяна на 9 септември 1944 г.

Нека преди това посочим обаче кои са най-характерните общи черти на фашизма като държавна идеология и практика, така както са се наложили в академичната наука. Защото едва ли някой би оспорил, че всяко сериозно научно изследване изисква уточняване на опорните точки, дефиниране на понятията и характеристиките, с които борави съответната научна дисциплина.

В документалното си изследване на германския, италианския и испанския фашизъм д-р Желю Желев дефинира пет общи черти, без които е немислима конкретната фашистка държава, а именно:

- „насилствено установяване на еднопартийна система или „единовластие“ на фашизма чрез унищожаване на другите партии;

- срастване на фашистката партия с държавата;

- унификация на целия обществен живот;

- авторитарен начин на мислене с култ към националния водач;

- концентрационни лагери“.

Налице ли са тези признаци, тези общи характерни черти на фашистката държава в българската политическа реалност от преди септември 1944 г.?

Насилственото установяване на еднопартийна система или „единовластие“ на фашизма чрез унищожаване на другите партии като главна обща характерна черта на фашистката държава съдържа иманентно два признака: установяване чрез насилие и еднопартийност или единовластие.

Установяване чрез насилие

В Италия фашизмът идва на власт легално. Мусолини получава мандат от крал Виктор Емануил III да състави правителство след прословутия поход към Рим в края на 1922 г. Политическите партии продължават своето съществуване още четири години. Но през 1926 г. се приемат т. нар. извънредни фашистки закони и политическите партии са поставени извън закона принудително.

В Германия фашизмът, по-точно национал-социализмът, също идва на власт легално, чрез избори. Но непосредствено след поемането на властта нацистите ликвидират насилствено всички партийни образувания. Поводът е подпалването на Райхстага. Веднага са пуснати в ход шпицкомандите на СА. За няколко седмици са разгромени физически централите на опозиционните партии, арестувани са хиляди ръководители на политически партии, депутати от опозицията, партийни активисти.

В Испания насилственото ликвидиране на политическите партии се осъществява в хода на гражданската война (1936-1939 г.). На 9 февруари 1939 г. Франко издава Закон за отговорността за политическа дейност. В чл. 2 на закона изрично е разписана забраната на 24 политически партии, профсъюзни и масови организации.

Независимо от начина, по който фашизмът идва на власт в класическите фашистки държави, ликвидирането на конституционното управление и установяването на еднопартийна система се извършва насилствено било в хода на завземането на властта, било след непродължителен период от време.

Що се отнася до България, почти всички западни академични изследвания застъпват гледището за насилствено установяване на родеещ се с фашизма репресивен режим. Ликвидирането на конституционното управление се осъществява по италиански образец, постепенно. Чак след 19 май 1934 г. дейността на политическите партии е забранена, а конституцията е суспенсирана и формално.

Митичната птица Фаз

Какво трябва да знаем за лова на фазани?

СТАМЕН ХРИСТОВ

Митовите разказват за аргонавите, тръгнащи да търсят Златното руно в далечна Колхида. Тези смели мъже, предвождани от Язон, видели край реката Фаз една красива птица и я пренесли в родината си. Нарекли я “фазианос орнис” - “птица от река Фаз”. Така изящният представител на крилатия свят открил нови местообитания на европейския континент. Преданието си е предание, но днес фазанът е широко разпространена птица.

Допреди някое и друго десетилетие той можеше да бъде зърван само в Югоизточна България и тук-там по Черноморието. Разбира се, търсачите на екзотика му се любуваха и в зоологическите градини. Да не говорим за ловците - за тях беше своего рода “ловен блян”. Правеха се скромни опити за изкуствено развъждане (първите още през 1895 г. край Кричим). Но тогавашните фа-

От началото на октомври започва най-активният ловен сезон. Могат да се отстрелват благородни елени и елени-лопатари (мъжки, женски, приплоди), сърни (мъжки - сеpekционно и трофейно, женски, приплоди), диви свине, зайци, фазани и токачки, яребици и кеклици, диви патици - обект на лов, и др.

занарии бяха с малък капацитет и фактически ползата беше нищожна, със съвсем локално значение.

За голяма част от българските ловци сега фазаните вече са първостепенен ловен обект. Тези птици днес са многобройни обитатели на родните гори и поля. Многовековната практика е доказала, че фазаните, за разлика от други крилати видове, лесно се поддават на изкуствено развъждане. Това е използвано още от елините и римляните. У нас основите на сериозно фазановъдство бяха положени в края на петдесетте години на двадесетия век. Изгради се солидна база и

се отхвърлиха старите производствени методи. За мощностите на фазановъдните стопанства от важно значение е съвременната високоефективна техника. Наред с автоматиката са създадени и нормални зоохигиенни условия, придружени с непрекъснати грижи. А нека се има предвид и друго - създават се инкубаторно диви птици, а не, да речем, бройлери. Дивечовъдството е изпълнено с далеч повече производствени рискове (особено вредителни са болестите, пренасяни най-често чрез храната).

Увеличаването на тази птица сред природата, ос-

вен естетически наслади, носи и твърде голяма доза полезност. Те са прекрасни биологически “санитари”. Близко три четвърти от храната на тия красиви представители на българската орнитофауна се състои от плевелни семена и пакостни насекоми. Лакомо ядат опасните колорадски бръмбари, хоботници, телени червеи, различни видове вредни мухи и скакалци. Годишната норма на един екземпляр е над четири килограма семена от бурени и още

толкова насекоми. Ето това също е сериозен мотив да се множат фазаните сред българските поля и гори.

Какво трябва да се знае за лова на фазани? Там, където има ловоустроени фазанови стопанства (с просеки в горите и дивечови ниви), се използва постовата гонка. Естествено, необходима е абсолютна тишина. Стрелците се нареждат в края на горския участък. За прикритие, освен дърветата, могат да се използват и

специални плетчета.

Обикновено фазаните тичат по земята. Ала стигнат ли някоя от просеките, хвъркват. И тогава идва времето на ловния изстрел. Много важно правило: не се гърми по птици, бягащи по земята. Докато не приключи гонката, в никакъв случай не бива да се напуска укритието, за да се прибират ударените фазани. Отстреляните птици трудно се откриват в гъстаците и затова е необходимо куче-птичар.

ПОЗНАВАМЕ ЛИ ГИ?

Яребицата и кекликът

МИЛЧО АНДРЕЕВ

Яребицата винаги е имала голямо значение за ловното стопанство у нас. В някои години отстрелът й достигал значителни размери. В това отношение ловците винаги са полагали специални грижи.

Как се ловува? Преди всичко успех може да има само ако се използва помощта на добре обучено куче-птичар. Когато ще се стреля по яребици, обособената група от ловци, наредени в една линия, се предвижва съвсем бавно, следейки движенията на кучето. Открие ли се ятото, началните изстрели го разпръскват и тогава ловът на тези птици е доста полесен. И тук отново е определена голяма роля на кучето. Добрият помощник на ловеца обхожда всяко прикритие и намира стаялата се яребица. Изстрел се произвежда, след като птицата се вдигне.

Кекликът има ограничено разпространение и у нас, и у чужбина. Но той с право се числи към ценните ловностопански видове, тъй като ловът му е труден, но съществено приятен и увлекателен спорт. И затова не случайно доста дивечовъди от различни краища на света са правили опити за изкуственото развъждане и разселване на кеклика. Пък и наред с фазана той най-лесно се поддава на аклиматизация.

Нека напомним в историята. Десетилетия наред вече много дивечовъди от различни страни развъждат тези птици и ги пускат в природата. Първите експерименти в това направление са правени през 1928 г. в щата Калифорния (САЩ).

По-сетне кеклици са разселвани в Невада, Мисури, Вашингтон. В началото на петдесетте години на двадесетия век тия красиви крилати съществата тук стават даже обект на лов. Поради сравнително лесна аклиматизация те са предмет на дивечовъдна дейност и в Англия, Франция, Португалия, Испания.

Кеклиците имат особено прелестна окраска. На всеки любител на животните най-силно впечатление ще направят огърлиците им (при балканските кеклици завършват на гърдите с тъпи извити краища, а при тракийските - остро, клиновидно). Отстрани по телата им личат ярки сърповидни петна с чернокаестеняв цвят. Някои наричат тези птици скални яребици. И това си има своя основа - кеклиците живеят в скалисти местности, обрасли с хвойнови храсти, криват се по сипеите, трънаците.

Днес биологичната борба с вредителите по селското и горското стопанство вече е необходимо. Всеизвестни са приносите в това отношение на фазаните и яребиците. Биолозите доказват, че и кеклиците не остават по-назад. По принцип те се хранят главно със семена от тревни, с плодове, с насекоми. В мускулестия стомах на всеки един от тях ежедневно се стриват около 150 грама вредни инсекти и семена от плевели. По този начин там, където обитават, тия наши крилати приятели спомагат за значително увеличаване на реколтата.

Тези ловни птици у нас имат сравнително широк ареал на разпространение. Могат да се видят почти навсякъде в югоизточната част на родината и по висо-

Кекликът - конкуренцията на яребиците и фазаните

ките планини: Рила, Пирин, Стара планина, Западните Родопи, Беласица, Огражден... Данни за неговото съществуване в тези места има още от първите римски писатели-летописци. В местообитанията му най-важна е близостта на житните култури. Най-значими за ловното стопанство у нас са тракийските кеклици. Тези интересни крилати представители на нашата фауна биха могли да станат съществен ловен обект.

Ловът на кеклици е доста труден - летежът им е бърз, пъргаво прибягват и по земята. И тук трябва да се стигне до разпръскване на ятото. Отделните кеклици се скриват в най-гъстите храсталаци или горички. Но само отлично обученото куче може да намери и прогони когото и да е птица от прикритието й. Понеже кеклиците летят с голяма скорост, нужен е изключителен рефлекс и точност при стрелбата.

КУЛИНАРИЯ

ФАЗАН ПО ЛОВДЖИЙСКИ

1 фазан, черен пипер и сол, 100 г маргарин, 1 глава лук, 200 г черен дроб от пиле, 200 г горски гъби, 1 чаша червено вино, 3 с.л. сметана, 2 с.л. брашно, 1 връзка магданоз.

Измитият фазан нарязваме на четвъртинки, намазваме с черен пипер и сол, след което запържваме на силен огън в горещия маргарин от двете страни. След това изваждаме парчетата месо от мазнината. В същия маргарин, където е пържен фазанът, сипваме лука, нарязан на кубчета, и пържим заедно с него черния дроб. Добавяме нарязаните гъби. Доматите за кратко време попарваме с вода. Обелваме ги. Гарнираме парчетата фазан с черния дроб, гъбите и доматиите и така сервираме.

ПО... НЕАПОЛИТАНСКИ

1 фазан, сол, 5 с.л. олио, розов червен пипер, мащерка, розмарин, 1 скилидка чесън, 4 домата, 1 малка глава лук.

Разделяме на четвъртинки един фазан и го посолваме. Пържим до златисто в горещо олио месото от двете страни. Подправяме с розов червен пипер, мащерка, розмарин и смачканата скилидка чесън и угасяваме с малко вода или малко бяло вино. Доматите за кратко време възваряваме, обелваме и режем на филийки и добавяме към фазана. Нарязания лук накълцваме на кубчета и добавяме към доматиите в мазнината. Задушаваме със закрит капак.

Към това ястие се сервира ориз. Може да бъде поднесено с бял хляб.

АНЕКДОТ

ПРОДАВАЧ

Пешо започнал работа като продавач в огромен универсален магазин, в отдела за риболовни принадлежности. След седмица директорът решил да види как работи новият продавач и отишъл на щанда. Заварил го да говори на купувач:

- Погледни ги само - прътове всякакви, холандски, френски, германски, италиански...
- Добре де, дай три пръта...
- Това, варно, е добре, но си представи - хвърлиш въдиците от брега, чакаш, чакаш, а всичката риба се е скупчила в средата на езерото, хич не я интересуваш ти. Друго щеше да е, ако си купиш лодка! Гледай какви лодки имаме само - френски, германски, руски...
- Добре де, дай и една лодка...
- Да, ама я си представи, че завали. Ти какво, под лодката ли ще дремеш, докато премине дъждът? Така и пневмония можеш да хванеш! А я виж какви палатки имаме - топли, непромокаеми, леки, шарени - за всеки вкус! За тебе двуместна ли?

- Добре де, дай една палатка...
- Абе всичко това е хубаво, ама не мога да си представя как ще влачиш всичко това, дето си накупи, на гръб. Я вземи си купи от шоурума на партера един джип, дето го не спира ни дъжд, ни сняг, нито блато, нито камънак!
Тръгнал купувачът да си купува джип, а директорът, който чул този разговор, се ударил по челото:
- Трийсет години работя в търговията, а толкова нещо не съм виждал! Как го направи бе, човек?
- А, нищо особено! Той още сутринта дойде при мен да пита къде продават дамски превръзки - жена му го пратила да купи. И аз му казах - ще скучаеш и събота, и неделя с нея, ами защо не идеш на риба...

РИСУНКА ДОНЬО ДОНЕВ

Грандиозни прожекции на филма за Джако

Феновете на Краля на попа ще гледат уникални кадри, пуснати за две седмици по кината в цял свят

Музикалният шедевър "Майкъл Джексън This Is It" ще бъде излъчван в кината ексклузивно за две седмици в целия свят. Това е решение на Sony Pictures Entertainment и Sony Music Entertainment, което е в пълно съгласие със завещанието на Джако.

Първата прожекция на лентата ще се състои на 28 октомври, сряда. Поради големия интерес продажбата на билети ще започне от утре, 27 септември, на касите на "Арена" в цялата страна. Феновете на Краля на попа ще имат уникалната възможност да гледат този невероятен филм на 21-метров екран, с невероятно качество на изображението. Лентата ще се прожектира в дигиталните зали на киноверигата в София, Варна и Стара Загора. Звукът е "Долби диджитал", с мощност 17 250 вата във всяка от залите, най-голямата от които е с 500 места. Първите, закупили билети в кината "Арена", ще получат минипостер на филма "Майкъл Джексън This Is It".

Режисьорът на филма - Кени Ортега, който е бил креативен партньор на Джако за концертите "This Is It", казва: "Този филм е подарък за феновете на Майкъл. Още щом започнахме монтирането на зачетото, осъзнахме, че това е нещо невероятно, уникално и много специално. Филмът е много личен, ексклузивен по-

Плакат за шоуто, което никога не се състоя

глед в света на този музикален гений. За първи път феновете ще видят Майкъл такъв, какъвто не са го виждали, а именно - в процеса на работата му. Филмът е естествен, емоционален, трогателен и силен. В него са показани взаимодействията на Джексън със сътрудниците му по "This Is It", които той лично е подбирал за този уникален проект. По време на репетициите Джако е вдъхно-

вяващ, динамичен, великодушен, отдаден, нежен - като истински архитект и движеща сила, като Крал на забавлението. "This Is It" със сигурност ще бъде запомнен като най-великият концерт, който не е бил видян от никого. Този филм-портрет дава възможност да се придобие представа за него."

"Майкъл Джексън This Is It" предлага поглед зад сцената на феновете на Краля на попа,

както и на почитатели на музиката по целия свят. Подготвян от април до юни 2009-а, филмът включва моменти от заснетите повече от 100 часа репетиции за шоуто. Публиката ще има привилегията да види този личен разказ за певеца, излязъл се още като танцьор, режисьор, архитект и гений, докато създава най-великия концерт, който никога не се случи.

Суинг парти пак ще разтърси Варна

Най-експлозивното и заразително парти на Варна се завръща с пълна сила. Купонът "Swing Fever", организиран от "The Smugglers Collective" (myspace.com/thesmugglerscollective) и сцена "Морско казино", ще се състои на 3 октомври, събота, от 22 ч. Диджеите от колектива ще зарадват гостите на варненския клуб с разтърсващ от суинг, рокендрол, ритъм енд блус и рокабили.

По време на "Swing Fever" ще звучат хитове на изпълнители като Elvis Presley, Johnny Cash, Cherry Poppin' Daddies, Wanda Jackson, Fats Domino, Ray Charles, Jackie Wilson, Buddy Holly, Brian Setzer Orchestra, Royal Crown Revue, Big Bad Voodoo Daddy, Duke Ellington, Louis Prima, Stray Cats и много други, а посетителите ще се потопят в една уникална ретроатмосфера, изпълнена с много танци, страхотна музика и черно-бели

филми. А за подходящо облекчение за едно подобно парти ще има изненада на бара. Входът за събитието е 5 лв.

Чиста вода е намерена в кратери на Марс

Учени, използващи камера с висока резолюция, прикрепена към "Orbiter" - спътника на НАСА за проучване на Марс, са открили лед в новосформирани кратери, по средата между северния и полюс и екватора на Червената планета, предаде АФП.

"Досега се смяташе, че ни очаква смес 50 на 50 от мръсотия и лед", казва Бърн. "Сместа е около 1% кал и 99% лед", изтъква ученият. Резултатите от изследването на екипа, който включва 18 учени, се очаква да бъдат публикувани в сп. "Сайънс". Експертите са използвали различни инструменти на "Orbiter" в последователен опит да открият и да потвърдят, че има светъл и високо чист лед, който се намира в нови кратери с размери от около 45 см до 2,5 метра на 5 различни марсиански точки. Откритието било направено случайно, благодарение на факта, че учените са действали бързо. Около 200 дни, след като забелязали леда, той изчезнал оттам.

Жалба срещу „Сървайвър“ подадоха от „Четири лапи“

Жалба срещу пропагандирането на насилие от предаването "Сървайвър", излъчвано по bTV, са подали от българския офис на международната организация за защита на животните "Четири лапи". Поводът за жалбата е видеото, показващо бой с петли, излъчено в риалити шоуто в сряда, 23 септември. Материалът е в нарушение на няколко закона и освен това пропагандира насилие, смятат от "Четири лапи". Според Дади Ейнарсон,

ръководител на отдел "Програми" към българския офис на "Четири лапи", това е изключително смущаващ факт, имайки предвид, че заснемането на боя с петли е извършено умишлено и по предварително написан сценарий с ясното съзнание, че по този начин се нарушават закони и разпоредби.

Последните поправки на Наказателния кодекс определят организирането на боеве с животни като престъпление, предвиждащо затвор.

Член на програмната комисия на БСП обяснява, че най-важно днес за партията е да бъдат върно посочени причините за изборната катастрофа:

- Причините могат да бъдат различни. Например, ако катастрофира самолет, причината може да бъде в екипажа, може да бъде в машината, а може да бъде и в метеорологичните условия...

Друг член на комисията го прекъсва: - Да, ама не можем да намерим черната кутия на БСП...

26. 09. 2009

БОРИСЛАВ БОЙЧЕВ,
писател

ИВАН ГОЛЕВ,
писател

ЙОРДАН ВАСИЛЕВ,
литераторовед

КАМЕН КОСТАДИНОВ,
депутат

ЛЮЛИН МАТЕВ,
юрист

ЛЮБОМИР МИХАЙЛОВ,
кариатурист

МАНОЛ ТЕНЧЕВ,
експерт по национална сигурност и отбрана

МЕТОДИ АНДРЕЕВ,
политик

27. 09. 2009

АЛБЕНА АЛЕКСАНДРОВА,
собственичка на модна къща
„Рошавата гарга“

ВЛАДО ДАВЕРОВ,
писател

ДУРХАН МУСТАФА,
депутат

МИЛЕН КЕРЕМЕДЧИЕВ,
икономист

СВИЛЕН БЛАЖЕВ,
художник

ЦВЕТЕЛИНА БОРИСЛОВОВА,
банкерка

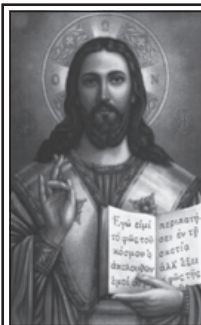
Наздравница

На 27 септември прогресивният свят и ние отбелязваме рождения ден на

ПАВЕЛ БЕБОВ

Човекът, който е преминал през всички стъпала на бестникарския занаят, днес като един опитен началник-щаб върна конците в ДУМА и смело преборва редакционните проблеми. В останалото време е баща на двамата сина, дядо и настойник на две красиви котки. Да си жив и здрав, Павли! Обичаме те! И само ЦСКА!

От екипа на ДУМА

Църковен календар

26

* Успение на св. ап. и ев. Иоан Богослов

27

+ 1 Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. мчк. Калистрат и дружината му

Мъри върна Тунчев в националния отбор

Селекционерът на българския национален отбор по футбол Станимир Стоилов върна в състава Александър Тунчев за световните квалификации с Кипър на 10 октомври в Ларнака и с Грузия на 14 октомври в София.

Защитникът на Лестър взе участие в контролата срещу Латвия през август, но след това остана извън групата за ма-

човете срещу Черна гора и Италия.

Мъри извика общо 13 футболисти, играещи в чужбина, като от списъка отпаднаха Илиян Стоянов (Санфрече, Яп), Димитър Телкийски (Амкар, Рус) и Велизар Димитров (Металург, Укр). Освен Тунчев повиквателни получиха Димитър Иванков (Бурса, Тур), Николай Михайлов (Твенте, Хол), Станислав Манолов

(ПСВ, Хол), Чавдар Янков (Дуйсбург, Гер), Станислав Ангелов (Енерги, Гер), Стилиан Петров (Астън Вила, Анг), Мартин Петров (Манчестър Сити, Анг), Благой Георгиев (Терек, Рус), Димитър Бербатов (Манчестър Юнайтед, Анг), Валери Божинов (Парма, Ит), Валери Домовчийски (Херта, Гер) и Димитър Рангелов (Борусия Дортмунд, Гер).

ЦСКА без Янчев в Монтана

Капитанът на ЦСКА Тодор Янчев не попадна в групата за днешното гостуване от VII кръг в "А" група срещу Монтана. Срещата ще се играе от 16.45 ч. и ще бъде излъчена по Про БГ.

Халфът лекува контузия и старши треньорът Любослав Пенев предпоче да го запази за визитата на Рома в турнира Лига Европа на 1 октомври. Двубоят срещу новака в елита ще бъде охраняван от 140 полицаи, а 11 видеокамери ще следят за реда по трибуните. Очаква се стадионът да бъде препълнен, като освен от Монтана и София, ще има много фенове от Видин и Враца.

Левски с 2,37 млн. загуба за 2008 г.

ПФК Левски АД обяви данъчна загуба от 2,374 млн. лв. за отчетната 2008 г. на редовното си Общо събрание. На него не присъства собственикът и главен акционер Тодор Батков, който беше представляван с пълномощно от члена на Надзорния съвет на клуба Александър Ангелов. Това е първият случай от 10 г. насам, когато финансовият резултат от дейността на дружеството е отрицателен.

"Причината за това се дължи на промяната в методологията на отчитането. Трансферите на футболисти в периода 2003 - 2008 г. бяха заведени като дълготрайни активи, на които да се начисли амортизация с обратна дата, чийто размер е почти 2 млн. лв.", заяви изпълнителният директор Константин Баждеков. Той поясни, че основните приходи в бюджета са свързани с продажбата на играчи и с предоставени

лични средства от Батков. Основно перо в разходите пък са заплатите на футболистите, които през 2008 г. са надхвърлили 20%. "В момента не може да стане намаляване на заплатите, тъй като има действащи договори. Половината от възнаграждението на футболистите, които тепърва ще идват в Левски, ще бъде формирано на базата на изиграните от тях мачове", разкри финансовият спец. "В момента сме пред подписване на договор за спонсорство с българска компания. Може би още следващата седмица това ще стане факт", каза още той и допълни, че към момента никой не е купувал акции на отбора. "Миналата година се взе решение за увеличение на основния капитал на дружеството на 15 млн. лв., но то все още не е приведено в изпълнение", призна Александър Ангелов.

Гонзо ще отговаря за трансферите в клуба

На събранието стана ясно, че спортният директор Георги Иванов ще носи пълната отговорност за трансферите в клуба. "Доволен съм от гласуваното ми доверие от страна на Батков. Вече работим по селекцията и тя ще бъде готова до декември. Сега е моментът всички футболисти да докажат, че имат място в тима. Изоставаме на 7 т. от ЦСКА, но сме и с мач по-малко. Ще наваксаме пасива си", коментира Гонзо и добави, че в края на годината ще реши дали да се завърне на терена. Според него лишаването на "сините" от домакинство за 1 мач е несправедливо. "Имаме претенции и изпратихме писмо до Изпълкома на БФС, но жалбата ни беше отхвърлена", завърши той. Така двубоят на Левски с Черноморец от VII кръг на "А" група ще се играе утре от 19.30 ч. на Градския стадион в Ловеч.

„А“ ГРУПА, VII КРЪГ

Сливен - Локо (Сф) 1:3 0:1 Камбуров (36), 1:1 Ковачев (39), 1:3 Шпишич (48 и 74)

ДНЕС

Ботев - Славия, Спортист - Черно море, Локо (Мз) - Берое, Монтана - ЦСКА

УТРЕ

Миньор - Литекс, Левски - Черноморец
В понеделник Пирин - Локо (Пд)

КЛАСИРАНЕ

1. ЦСКА	6	5	1	0	16:0	16
2. ЧЕРНОМОРЕЦ	6	5	1	0	15:4	16
3. ЛОКО (СФ)	7	5	1	1	12:7	16
4. Литекс	5	4	0	1	12:3	12
5. Берое	6	3	2	1	7:6	11
6. Черно море	6	3	1	2	9:3	10
7. Миньор	6	3	1	2	8:5	10
8. Левски	5	3	0	2	11:5	9
9. Монтана	6	2	3	1	5:5	9
10. Пирин	6	2	1	3	3:4	7
11. Славия	6	2	1	3	5:8	7
12. Спортист	6	1	1	4	5:11	4
13. Сливен	7	1	1	5	8:15	4
14. Локо (Пд)	6	1	0	5	4:13	3
15. Локо (Мз)	6	1	0	5	2:17	3
16. Ботев	6	0	0	6	3:19	0

СНИМКА БГНЕС

Халфът на Дженоа Омар Милането (на преден план) пази топката от Кристиан Поулсен при равенството 2:2 срещу Ювентус в V кръг на Серия "А". Точни за домакините бяха Джандоменико Место (31) и Ернан Ереспо (75), а за "Старата госпожа" се разписаха Винченцо Якуинта (6) и Давид Трезеге (87). Водят Интер и Ювентус с по 13 т., пред Сампдория 12, Дженоа, Фиорентина и Парма по 10 т., и гр.

ГЛЕДАЙТЕ

Днес от 14.00 ч. по Ринг БГ Спортист - Черно море
От 16.45 ч.

по Про БГ Монтана - ЦСКА

От 17.00 ч. по Диема

Стоук - Манчестър Юнайтед

От 17.00 ч. по Диема 2

Уигън - Челси

От 19.30 ч. по Диема 2

Фулъм - Арсенал

Утре

от 16.00 ч. по Ринг БГ

Миньор - Литекс

От 19.30 ч. по Про БГ

Левски - Черноморец

ЧЕРНО МОРЕ БЕЗ ПЕТИМА СРЕЩУ СПОРТИСТ

Петима футболисти на Черноморец отпаднаха за днешното гостуване на Спортист от VII кръг в "А" група. В групата на "моряците" не попаднаха контузеният Михаил Лазаров, Николай Домакинов, Мартин Керчев, Георги Какалов и Адемар Жуниор. С отбора отпътуваха нападателят Мирослав Манолов и халфът Дани Георгиев, които обаче не са напълно възстановени. Сред избраниците на старши треньора Велизар Попов са също Герасим Заков и Тодор Колев.

КАРАМАНОВ ПОДПИСА С БОТЕВ

Иван Караманов подписа едногодишен договор с Ботев и днес ще вземе участие в домакинството от VII кръг в "А" група срещу Славия. Халфът тренираше с "канарчетата" още през лятната подготовка, но на няколко пъти се размина с подписване на контракт. На двубоя с "белите" пловдивчани ще бъдат подкрепени за първи път от доста време от своите фенове. Привържениците решиха да гласуват доверие на новото ръководство и ще подкрепят любимите си от трибуните на ст. "Христо Ботев". Цената на билетите е 2 лв., като жени и деца ще бъдат пускани без пари.

ФЕНОВЕТЕ НА ЛОКО (ПД) С АКЦИЯ СРЕЩУ ТОПАЛОВА

Феновете на Локо (Пд) организираха среднощна акция срещу президентката на клуба Галия Топалова. Стадионът на "железничарите" в парка "Лаута" осъмна нашарен с надписи "Смърт на Галия". Това не е първият случай, в който привържениците на тима изразяват ненавистта си към нея. Запалянковците вече пуснаха няколко декларации, в които призоваха Топалова да продаде отбора.

ОБРАХА ИГРАЧ НА ЕВЕРТЪН В ДОМА МУ

Защитникът на Евертън Фил Ягиелка беше обран в собствения си дом в Чешир. Контузеният английски национал наблюдавал мача на своя тим срещу Хъл (4:0) в къщата си, когато трима мъже го заплашили с нож, откъмнали бижута и ключовете за неговия Рейндж Роувър. "За щастие никой не е пострадал при инцидента, а колата е намерена изоставена съвсем близо", заяви говорител на полицията. Бранителят е 11-ият футболист от Мърсисайд, който става жертва на грабеж в последните 3 г.

ДУМА

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04
Автоматичен номератор 97 05
+ вътрешен номер
www.duma.bg
E-mail:duma@duma.bg

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

ИЗДАТЕЛ: „ДУМА 2008“ ЕООД

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Ауга Панчикян - 218; Веселна Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Магдалена Тодорова - 246; Милена Николова - 247; Ралица Табакова - 230; ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - Йовановска - 246; Марцела Илиева - 246; Янко Долалчиев - 251; СВЯТ: Галина Младенова - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; КУЛТУРА: Вилана Семерджиева - 240; Нагеджа Ушевa - 240; Альона Нейкова - 239; ОБЩЕСТВО: Велюана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; ЧЕТИВО: Пелаг: Борис Данков - 244; Неделник: Богдан Иванов - 225; Булевард: Гергана Алексова; Пардон: Чавдар Шинов; СПОРТ: Владимир Николов - 245; Таньо Василев - 245; ФОТО: Благоевста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206; Юрий Стоянов - 206; ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Арсиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спласка Венева; Снежана Христова; Светлана Асенова-Костова; ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова - 200; 226; НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg; СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Ивѐан Стоянов - 250; ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски; РЕКЛАМА: Габриела Найденова - 233; Петра̀на Сомлева - 205; Георги Томов - 221; Денис Романенко - 221, факс -975-26-04; e-mail - reklaama@duma.bg, Експонатоп: 91975 8. 112; Печат: ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул. "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Близнаци“ ЕООД - 02/962-23-23; "Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35; РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Иба Костадинов, Румяна Кирилова, Слаб Йорданов - 208, 203; abonament@duma.bg; ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА: Деля Йорданова - 207; Велислава Хубавий - 201, Каса - 97-05-249;

Управлятел Павел Бебов

Информациите в броя са подготвени от репортерите на вестника. Използвани са емисиите на БТА, "Фокус", "БГНЕС", БНР, "Франс прес", интернет и др. Ръкописи не се рецензират и не се връщат

Телефон на читателя: 97 05 200

Главен редактор
Ивѐлин Николов

Първи зам.-главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам.-главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гуздов
igizdov@duma.bg

Основател
Стефан Прогеv

СНИМКА БГНЕС

Фабрикан Канселара е подкрепян от свои сънародници по време на индивидуалното бягане по часовник на Световното първенство по колоездене на шосе, което се провежда в Мендризио (Швейцария). Швейцарецът спечели златния медал с време 57.55 мин. Втори на 1.27 мин. остана Густав Ларсен (ШВ), а трети на 2.30 мин. се нареди Тони Мартин (Гер).

ООН призна подвига на Иван Кожухаров

Парализираният алпинист беше обявен за пример за подражание

ТАНЬО ВАСИЛЕВ

Специалният съветник на ООН за "Спорта за развитие и мир" (UNOSDP) Вилфред Лемке поздрави в писмо парализирания алпинист Иван Кожухаров и останалите участници в проекта "Споделени върхове", които преди две седмици покориха Монблан (4810 м). Те са първите български спортисти, които получават такава високо признание от международната организация.

"Искам да изразя признателността си на целия екип за това, че преследват целите и мечтите си докрай. Спортът позволява на хората с увреждания да постигнат неща, които по-рано обществото е смятало за невъзможни. За да се подобрат условията в тази област, е важно да се повиши информираността особено сред младежите по света. За тази цел са необходими модели за подражание като Иван

Кожухаров", се казва в обръщението на германеца. "Изкачването на Монблан изисква не само решителност, смелост и

дисциплина, но също така взаимопомощ и уважение един към друг - жизнени умения, които се придобиват чрез све-

та на спорта", отбелязва в своето писмо съветникът.

"Изкачването на Монблан беше просто една стъпка, един етап от всичко, което правим от години насам. Самото покоряване на върха обаче не беше основното нещо. За мен по-важни бяха самото предизвикателство, като начин човек да върви напред, и работата в екип. Кордонирането на дейността на 35 души е изключително трудна задача, но ние се изслушвахме взаимно, отсявахме добрите идеи и се раздахме за постигането на тази цел. Благодаря на моите приятели, те са железни хора", заяви Кожухаров. Според него екипът все още не е осъзнал какво е постигнал и засега е рано да се говори за бъдещи проекти. "Тепърва ще изкристализират нови идеи. Надявам се в бъдеще да имаме и други общи инициативи", завърши той.

България поиска мача Топалов - Ананд

България отправи официалната си кандидатура за домакинство на мача за световната титла по шахмат между Веселин Топалов и Вишванатан Ананд (Инд). Офертата на родната федерация е изпратена с препоръчано писмо до централата на ФИДЕ в Атина. Страната ни предлага сблъсъкът да се проведе от 5 до 24 април 2010 г. в София. Председател на Организацияния съвет ще бъде преми-

ерът Бойко Борисов. Крайният срок за подаване на заявки за домакинство е 30 септември. Шахматната централа трябва да обяви решението си до 9 октомври. Досега във ФИДЕ са постъпили кандидатурите на Турция и на Сингапур.

Топалов и Ананд ще изиграят 12 партии помежду си. При равенство победителят ще бъде определен след тайбрек, който предвижда 4 партии бърз шах.

Цвети и Сесил губят в Сен Мало

Първата ракета на България Цвета-на Пиронкова и състезаващата се за Казахстан Сесил Каратанчева отпаднаха в 1/2 финали-

те на двойки на тенис турнира в Сен Мало, Франция (\$100 000 и гостоприемство). Двете отстъпиха с 2:6, 4:6 на поставените под

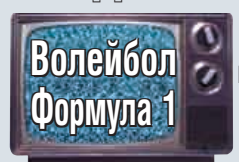
№4 Орели Веди (Фр) и Андреа Клепач (Слвн). Цвети и Сесил заработиха по 80 т. за ранглистата на WTA на двойки и по \$682.

Каспаров победи с 9:3 Карпов

Гари Каспаров победи с 9:3 Анатолий Карпов в демонстративния мач във Валенсия, който отбеляза 25-ата годишнина от първия им сблъсък за световната титла по шахмат. В ускорения шах Каспаров поведе с 3:1, а на блиц спечели 5 от 8 партии и закономерно триумфира. "Да се играе шах е много по-лесно от това, което се прави в

политиката. Той заема една трета от времето ми. През останалата част пиша книги и подготвям Магнус Карлсен. Скоро той ще бъде №1, тъй като има голям талант", заяви Каспаров. "Не харесвам блиц. Времето беше голям проблем за мен, тъй като съм свикнал да мисля върху дъската, а не да гледам часовника", призна Карпов.

ГЛЕДАЙТЕ

Днес от 18.30 ч. по БНТ SAT
България - Белгия, среща от Евро 2009 в Полша
Утре от 18.30 ч. по БНТ SAT
България - Беларус
Днес от 16.50 ч. по bTV
Квалификация
Утре от 14.40 по bTV
Гран при на Сингапур

АОИЯМА С ПЪРВА ТИТЛА В СУМОТО

Даниел Иванов-Аоияма спечели първата си титла в професионалното японско сумо. 23-годишният борец от Елхово триумфира в началната дивизия с впечатляващия баланс от 7 победи и нито една загуба. Той постъпи в школата "Тагоноура" в края на април и положителните резултати не закъсняха. Междувременно Калоян Махлянов-Котоошу допусна четвърто поредно поражение на есенния супертурнир от елитната дивизия "Аки башьо" в Токио. В XIII кръг българинът загуби от "йокодзуна" Асашорю, който продължава да води без загуба. Левентът от Джулюница има 8 успеха и 5 загуби и днес ще се изправи срещу другия "велик шампион" Хакухо, който е втори с баланс 12-1.

ЕВТИМОВА И ГЕРМАНЛИЕВА БИЯТ В САНДАНСКИ

Диа Евтимова и Таня Германлиева се класираха за полуфиналите на тенис турнира "Интерхотел Сандански Къп" (\$10 000). Евтимова, която е поставена под №1, разби с 6:4, 6:0 Камелия-Елена Христия (Рум). За място на финала тя ще играе с Кристина-Бианка Данаила (Рум). Германлиева се наложи с 6:3, 6:3 над квалификанката Бианка Кох (Гер). Следващата ѝ съперничка ще бъде Александра Йосифовска (Мак).

ЯО МИН ПРОПУСКА СЕЗОНА В НБА

Центърът на Хюстън Рокетс Яо Мин ще пропусне предстоящия сезон в НБА. Китаецът претърпя операция на левия крак, която лекарят на отбора определи като "заплашваща кариерата му". "Възстановяването ми върви добре, но няма никакви шансове да бъда на паркета през сезон 2009-2010 г.", заяви 228-сантиметровият гигант.

СНИМКА БГНЕС

Спортиният министър Свилен Нейков (вдясно) се ръкува с японския посланик Цунехару Такеда. Двамата обсъдиха възможността инструктори по бойни изкуства от азиатската страна да проведат тренинговски курсове у нас. Нейков изрази желание в бъдеще те да останат и на работа в България

ЗА ВАШЕ УЛЕСНЕНИЕ

Всички малки обяви

/ поздравления, възпоменания, скръбни вести /

се приемат в

ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР ДУМА

Приетите обяви до 13.00 часа се отпечатват в текущия брой, а след 13.00 часа в следващите броеве